

Nationale-Nederlanden
Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

ul. Topiel 12, 00-342 Warszawa
REGON 010727697

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

za okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku

Spis treści	
Słowniczek pojęć	4
Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej	6
Podstawa sporządzenia SFCR	6
Pandemia COVID 19.....	6
Działalność i wyniki operacyjne	7
Istotne zmiany działalności w 2020 roku.....	8
System zarządzania.....	8
Profil ryzyka	8
Wycena do celów wypłacalności	9
Zarządzanie kapitałem.....	9
A. Działalność i wyniki operacyjne	11
A.1 Działalność	11
A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej	13
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	14
A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	16
A.5 Wszelkie inne informacje	16
B. System zarządzania	17
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania	17
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji.	24
B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	25
B.4 System Kontroli Wewnętrznej	26
B.5 Funkcja Audytu Wewnętrznego	27
B.6 Funkcja Aktuarialna	28
B.7 Outsourcing	28
B.8 Wszelkie inne informacje	29
C. Profil ryzyka	30
C.1 Ryzyko aktuarialne	30
C.2 Ryzyko rynkowe	32
C.3 Ryzyko kredytowe	34
C.4 Ryzyko płynności	36
C.5 Ryzyko operacyjne	37
C.6 Pozostałe istotne ryzyka	37
C.7 Wszelkie inne informacje	38
D. Wycena do celów wypłacalności	40
D.1 Aktywa	43

D.1.1. Aktywowane koszty akwizycji	43
D.1.2. Wartości niematerialne i prawne.....	44
D.1.3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	44
D.1.4. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	44
D.1.5. Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	44
D.1.6. Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	45
D.1.7. Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	46
D.1.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	46
D.1.9. Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	46
D.1.10. Leasing operacyjny i finansowy.....	46
D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	46
D.3 Inne zobowiązania	50
D.3.1. Zobowiązania warunkowe.....	50
D.3.2. Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe).....	50
D.3.3. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	51
D.3.4. Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	51
D.3.5. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych.....	51
D.3.6. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	51
D.3.7. Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	52
D.3.8. Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach).....	52
D.3.9. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	52
D.3.10. Zobowiązania wynikające z umów leasingowych	52
D.4 Alternatywne metody wyceny	53
D.5 Wszelkie inne informacje	53
E. Zarządzanie kapitałem	54
E.1 Środki własne	54
E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	59
E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	61
E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	61
E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	61
E.6 Wszelkie inne informacje	61
Dodatkowe kwestie	61
Formularze ilościowe	62

Formularz S.02.01.02 Pozycje bilansowe	63
Formularz S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych	66
Formularz S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	67
Formularz S.23.01.01 Środki własne	70
Formularz S.25.01.21 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową	72
Formularz S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	74
Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu	76

Słowniczek pojęć

Towarzystwo / Zakład	Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.
Grupa NN	NN Group N.V. i podmioty zależne od spółki NN Group N.V.
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
UKNF	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
EIOPA	Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych stanowiący część Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego. Głównym celem EIOPA jest zapewnienie właściwego wdrażania przepisów dotyczących sektora ubezpieczeniowego, w sposób zapewniający zachowanie stabilności finansowej i zapewnienie zaufania do systemu finansowego oraz odpowiedniej ochrony konsumentów usług finansowych. Istotne jest także dążenie urzędu do odgrywania bardziej aktywnej roli w koordynacji działań nadzoru nad grupami.
Wypłacałość II, zasady wypłacałości	Zbiór przepisów prawa, w skład których wchodzą: Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (UoDUiR) wdrażająca postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku (Dz.U.L 335 z 17.12.2009 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wraz z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającym Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109 PL)
zasady rachunkowości	Polskie Standardy Rachunkowości, w skład których wchodzą: Ustawa o Rachunkowości (UoR) z dnia 29 września 1994 roku (Dz.U. z 2021 r., poz. 217) Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (Dz.U. z 2020 r., poz. 895), Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 r., poz. 562) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 277)
UoDUiR	Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2020 r., poz. 895)
Rozporządzenie Delegowane	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z późniejszymi zmianami
bilans ekonomiczny	bilans sporządzony zgodnie z zasadami wypłacałości
bilans na potrzeby rachunkowości	bilans sporządzony zgodnie z zasadami rachunkowości
bilans ze sprawozdania finansowego	
DTA	aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego
DTL	rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
RTU	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe
RTU WII	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone na potrzeby wypłacałości
RTU SP	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone na potrzeby rachunkowości
SCR	Kapitałowy Wymóg Wypłacałości to jeden z dwóch (wyższy) kluczowy ilościowy wymóg kapitałowy określony w przepisach Wypłacałość II. Odpowiada kapitałowi, który zakład musi posiadać w celu ograniczenia prawdopodobieństwa upadłości do 0,5%, tj. do osiągnięcia sytuacji, w której upadłość miałaby miejsce raz na 200 lat (zmiana podstawowych środków własnych na poziomie ufności 99,5% w okresie jednego roku).

MCR	Minimalny Wymóg Kapitałowy to drugi (niższy) kluczowy ilościowy wymóg kapitałowy określony w przepisach Wypłacałość II. Odpowiada kwocie dopuszczonych podstawowych funduszy własnych, poniżej której i przy założeniu kontynuacji prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń ubezpieczający i beneficjenci są narażeni na niedopuszczalny poziom ryzyka (współczynnik ufności 85% w okresie jednego roku). Nieprzekraczalny dolny próg MCR dla zakładów ubezpieczeń na życie jest równy równowartości w złotych 3 700 000 EUR.
ORSA	Raport własnej oceny ryzyka i wypłacalności obejmujący całokształt procesów i procedur stosowanych w celu identyfikacji, oceny, monitorowania, zarządzania i raportowania krótko- i długoterminowych ryzyk w zakładzie ubezpieczeń oraz mierzy i określa środki własne niezbędne do spełnienia określonych wymogów kapitałowych.
MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej - standardy i ich interpretacje zatwierdzone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości
PSR	Polskie Standardy Rachunkowości wydane przez Komitet Standardów Rachunkowości; standardy i interpretacje dotyczące rachunkowości, stosowane jako pomoc w prawidłowym ujmowaniu operacji gospodarczych w obszarach, których nie preczuje Ustawa o rachunkowości

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Podstawa sporządzenia SFCR

Wypłacalność II zapewnia nowoczesne, zharmonizowane ramy prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń, wymogi kapitałowe i standardy zarządzania ryzykiem w zakładach ubezpieczeń, jednolite w Unii Europejskiej. Jednym z filarów wypłacalności jest zharmonizowana wycena i wymogi kapitałowe oparte na ocenie ryzyka. Zarządzanie ryzykiem jest adekwatne do rozmiaru zakładu ubezpieczeń oraz charakteru działalności, bowiem wymogi wypłacalności mają za zadanie chronić klientów ograniczając ryzyko niewypłacalności zakładu ubezpieczeń.

Niniejsze sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń obejmuje publiczne ujawnienia danych i informacji ilościowych oraz jakościowych w zakresie wypłacalności, przedstawionych zgodnie z:

- UoDUiR, wdrażającą postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku (DZ.U.L 335 z 17.12.2009 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II),
- Rozporządzeniem Delegowanym
- wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109 PL).

Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, pod warunkiem, że standardy te obejmują metody wyceny zgodne z artykułem 75 Dyrektywy 2009/138/WE, tj. w wartości godziwej. W pozostałych przypadkach Towarzystwo wykorzystuje zapisy Rozdziału II Rozporządzenia Delegowanego. Podstawę dla wyznaczenia metod wyceny aktywów i zobowiązań (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) w wartości godziwej stanowi MSSF 13. Zasady ujmowania aktywów i zobowiązań z tytułu umów leasingu zawarte są w standardzie MSSF 16 i są spójne z art. 75 Dyrektywy Wypłacalność II.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń stanowi odrębny raport zawierający wszystkie dane i informacje wymagające ujawnienia i nie powielający informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości. Sporządzenie i publikację sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej reguluje art. 284 UoDUiR.

Kwoty ujawnione w niniejszym sprawozdaniu są wyrażone w tysiącach polskich złotych.

Pandemia COVID 19

Na sytuację w roku 2020 bardzo duży wpływ miała pandemia Covid-19 i obostrzenia związane z jej przeciwdziałaniem. Był to niewątpliwie bezprecedensowy rok z różnymi zmianami gospodarczymi, politycznymi i regulacyjnymi, co wymagało zdolności adaptacyjnych i odporności. Znaczący wpływ na rynki finansowe miała zmienność stóp procentowych, cen akcji i spreadów, co wywarło znaczący wpływ na światową gospodarkę, w tym również na Polskę. Wstępne wyniki za rok 2020, pokazały, że gospodarka skurczyła się o 2.8% wobec 4.5% wzrostu w 2019. Następny rok i kolejne lata będą przede wszystkim okresem stabilizacji i powrotu do okresu sprzed pandemii, powrotu na ścieżkę wzrostu. Rok 2020 był również testem z trwałości i jedności organizacji i przydatności z wdrożonych rozwiązań czy sprawności systemów.

Towarzystwo bardzo szybko dostosowało się do zmieniających się warunków i wprowadzonych przez rząd ograniczeń. Poprzez sprawne wdrożenie pracy zdalnej jak i zdalnych procesów zarówno sprzedawczych, jak i tych związanych z posprzedażową obsługą klienta, Towarzystwo mogło bez przeszkód świadczyć usługi. Niezależnie od wieku i stażu pracy, zarówno pracownicy jak i nasi doradcy, niezwykle szybko zaadaptowali się do nowych warunków i narzędzi. Wykazali się proaktywnością i elastycznością w dostarczaniu usług naszym klientom w trudnym środowisku pełnym zmian. W okresie największych ograniczeń w przemieszczaniu się, sprzedaż zdalna stanowiła ponad 50 proc. sprzedaży całkowitej ubezpieczeń indywidualnych, a po odwołaniu restrykcji wciąż w kanale zdalnym odbywało się ok 30 proc. sprzedaży. Zostały wdrożone tzw. wakacje składek ubezpieczeniowych dla klientów borykających się z trudnościami finansowymi. Niewątpliwie szybkość wdrażania cyfryzacji rozwiązań, w tym cyfrowa sprawność procesów, jakość kontaktu z klientem (szybkość i wygoda usług) będzie miała kluczowe znaczenie w najbliższej przyszłości.

Na dzień sporządzenia raportu, długość i głębokość recesji cały czas nie jest znana. Najistotniejsze ryzyka, przed którymi stoi Towarzystwo, w tym kontekście, to ryzyka dotyczące rynków finansowych (w tym zmienności stóp procentowych), ryzyka operacyjnego czy ryzyka ubezpieczeniowego. Towarzystwo spodziewa się pewnego wzrostu szkodowości spowodowanej odroczoną w okresie pandemii diagnostyką i leczeniem chorób zakaźnych lub przewlekłych. Pełne spektrum efektów pandemii nie jest jeszcze widoczne, dlatego Towarzystwo będzie kontynuować regularny monitoring rozwoju pandemii w Polsce oraz jej wpływu na wyniki bieżące, średnio i długoterminową kondycję finansową. Wyniki analiz oparte na dostępnych na dzień podpisania sprawozdania danych statystycznych dotyczące zachorowalności i śmiertelności z powodu COVID-19 oraz obecne przeszacowanie rynkowe aktywów nie wskazują na istotny negatywny wpływ na sytuację finansową, w tym poziom wypłacalności i płynność

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Zakładu. Również wyniki skrajnych testów stresu opartych o sprawozdanie ORSA nie powodują zagrożenia dla kontynuacji działalności i stabilności Zakładu w okresie następnych 12 miesięcy.

Działalność i wyniki operacyjne

Towarzystwo działa na polskim rynku od 1994 roku i prowadzi działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń na życie w następujących liniach biznesowych:

- ubezpieczenia zdrowotne;
- ubezpieczenia z udziałem w zyskach;
- ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe;
- pozostałe ubezpieczenia na życie.

Towarzystwo nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej.

Działalność Towarzystwa jest prowadzona na terytorium Polski.

Towarzystwo kontynuuje rozwój działalności umacniając swoją silną pozycję rynkową oraz stabilną kondycję finansową. Na działalność Zakładu w roku 2020 bardzo duży wpływ miała pandemia Covid-19 i obostrzenia związane z jej przeciwdziałaniem. Pracownicy Towarzystwa przeszli na tryb pracy zdalnej, co odbyło się bez problemów w związku z tym, że model umożliwiający pracownikom pracę z domu był już wdrożony wcześniej. Większym wyzwaniem było wdrożenie procesów, które pozwoliły na sprzedaż ubezpieczeń bez osobistego kontaktu przedstawiciela z klientem. W krótkim czasie udało się wdrożyć zdalne procesy sprzedaży.

W 2020 roku, wspólnie z Europe Assistance, wprowadziliśmy produkt "Pandemia pod kontrolą", w którym Zakład ubezpieczeń adresuje nie tylko samą profilaktykę zdrowotną, ale także oferuje rozwiązania, które pomagają klientom podczas kwarantanny, jak również w opiece poszpitalnej, dostarczając pomoc w organizacji rehabilitacji i pokrywając jej koszty. Wyróżnikiem oferty jest to, że zapewnia również testy na COVID-19. Do oferty produktowej dodano ubezpieczenie na wypadek zachorowania na cukrzycę.

Strategia Towarzystwa opiera się na 6 filarach obejmujących inwestycje w „Cyfryzację podstawowej działalności” umożliwiającą zachowanie w krótkim i średnim okresie konkurencyjności i efektywności oraz „Inwestycje w przyszły wzrost” zapewniające, że Towarzystwo pozostanie liczącym się partnerem dla obecnych i nowych klientów. Podejście wielokanałowe odnosi się do klientów zmieniających nawyki i preferencje, co wynika z pojawiających się trendów:

- Klienci indywidualni - zwiększenie produktywności i efektywności kanału Sieci Własnej wspieranego przez model agenta bionicznego, w tym narzędzia cyfrowe i zmiany w kluczowych procesach biznesowych,
- Klienci grupowi - stanie się partnerem pierwszego wyboru w grupie programów ochrony życia skupionych wokół PPK i PPE dla dużych i średnich firm,
- Bancassurance - zapewnienie strategicznego partnerstwa z ING Bankiem Śląskim S.A. poprzez stanie się aktywnym partnerem pierwszego wyboru w zakresie nowych inicjatyw i transformacji cyfrowej,
- Cyfryzacja obsługi klienta - poprawa jakości obsługi i efektywności w pełni cyfrowych procesów wystawiania polis, zarządzania oraz wypłaty odszkodowań,
- Zarządzanie danymi - stworzenie zaawansowanych platform technologicznych do przetwarzania danych, w tym zarządzanie danymi w celu podejmowania decyzji opartych na danych i lepszej oceny klientów oraz możliwościach sprzedaży wiążanej,
- Strefa Klienta i Agenta - pogłębienie relacji z naszymi klientami i agentami poprzez wdrożenie samoobsług dla klientów skupiającej się na zarządzaniu danymi, obsłudze produktów w Etapie 1, stworzenie repozytorium kalkulacji/ofert dedykowane dla klientów sieci wyłącznej oraz wzrost ich zaangażowania w miarę upływu czasu poprzez dodawanie nowych usług ze źródeł zewnętrznych.

Filary strategii są wspierane przez dwa główne elementy: technologię (zaplanowano znaczące zmiany, głównie w zakresie integracji danych zorientowanych na klienta, cyfrowych platform sprzedaży i usług a także zmniejszania zadłużenia infrastrukturalnego) oraz możliwości organizacyjne (wzmocnienie kluczowych zdolności wymagane w obszarach operacyjnych, doskonałości procesów, analityki danych i technologii cyfrowych oraz zmieniający się sposób pracy).

Nadrzędnym celem Towarzystwa jest oferowanie prostych i zrozumiałych produktów ubezpieczeniowych, dzięki którym zabezpieczona zostanie finansowa przyszłość naszych klientów i ich bliskich. Towarzystwo kontynuuje intensyfikację dystrybucji

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

produktów ochronnych, przekraczając w 2020 roku plan wzrostu wartości nowego biznesu (VNB). Poprawione zostało utrzymanie portfela ubezpieczeń indywidualnych na życie oraz poziom satysfakcji klienta. Towarzystwo rozwija się szybciej niż konkurencja. Składka przypisana brutto po 3 kwartałach roku 2020 na rynku ubezpieczeń spadła o 3.2% rok do roku, podczas gdy Towarzystwo zanotowało 7.8% wzrost.

Głównym produktem oferowanym przez kanał agencki i multiagencje w 2020 roku był produkt indywidualny Ochrona+ z ochroną na wypadek śmierci i umowami ochronnymi dodatkowymi oraz Ochrona Jutra – produkt ochronny z nieobowiązkową częścią inwestycyjną. Z kolei głównym produktem oferowanym przez kanał bankowy było ubezpieczenie na życie oferowane dla pożyczkobiorców pożyczek gotówkowych oraz ubezpieczenie na życie dla kredytobiorców kredytów mieszkaniowych w ING Banku Śląskim S.A.

Jako firma odpowiedzialna społecznie, angażujemy się w prozdrowotne akcje społeczne, aby zwiększać świadomość Polaków o ubezpieczeniu ochrony życia i zdrowia. Działalność ta została doceniona w konkursie „Dobroczyńca Roku”, w którym otrzymaliśmy 2 nagrody główne za kampanię Movember oraz za projekt Uniwersytet Sukcesu. Po raz czwarty z rzędu otrzymaliśmy nagrodę „Top Employer”, która przyznawana jest firmom oferującym najlepsze warunki zatrudnienia i pracy.

Skuteczna realizacja strategii przyniosła Towarzystwu nie tylko wzrost udziału w rynku, ale także wzrost rentowności biznesu przekładający się na osiągnięcie zysku netto na poziomie 153 712 tys. zł. Wynik z działalności ubezpieczeniowej, wynik techniczny, Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2020 wyniósł 224 763 tys. zł, co odzwierciedla skutecną realizację strategii Towarzystwa mającą na celu osiągnięcie pozycji czołowego dostawcy produktów ochronnych.

Składka przypisana brutto zarejestrowana przez Towarzystwo w roku 2020 wyniosła 1 655 267 tys. zł. Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2020 wyniósł 253 309 tys. zł., w tym bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) ujęto zyski w wysokości 179 229 tys. zł.

Istotne zmiany działalności w 2020 roku

Nie odnotowano istotnych zmian w zakresie działalności zakładu ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

System zarządzania

Funkcjonujący w Towarzystwie system zarządzania jest odpowiedni w stosunku do skali i złożoności działalności Towarzystwa oraz skutecznie wspiera realizację zarówno celów strategicznych, jak i bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

Adekwatność systemu zarządzania jest zapewniona w Towarzystwie dzięki:

- strukturze organizacyjnej z jasno określonymi odpowiedzialnościami oraz skutecznemu systemowi przekazywania informacji;
- wprowadzeniu niezależnych funkcji kluczowych;
- kontroli sprawowanej przez Radę Nadzorczą m. in. poprzez działający w jej ramach Komitet ds. Audytu;
- sprawowaniu należytego nadzoru nad procesami biznesowymi;
- realizacji strategii zarządzania ryzykiem i wzmacnienia efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

Istotne zmiany w stosunku do roku poprzedniego

W 2020 roku następowały zmiany na stanowiskach osób kluczowych, zmiany w zakresach odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu oraz zmiany w składzie Rady Nadzorczej i Komitetu ds. Audytu Towarzystwa. Najważniejsze z nich dotyczyły:

- powołania Pani Edyty Fundowicz w skład Zarządu Towarzystwa,
- powołania Pani Magdaleny Macko-Gizińskiej w skład Zarządu Towarzystwa,
- powołania Pani Renaty Kulej w skład Rady Nadzorczej,
- powołania Pana Barta Frijnsa (Bartholomeus Odilia Petrus Frijns) w skład Rady Nadzorczej oraz Komitetu ds. Audytu,
- rezygnacji Pana Fabiana Joachima Rupprechta z pełnienia funkcji Członka Komitetu ds. Audytu.

Zakres odpowiedzialności i podział obowiązków pomiędzy Członkami Zarządu Towarzystwa według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku został zaprezentowany w części B.1. sprawozdania.

Profil ryzyka

Profil ryzyka Towarzystwa jest charakterystyczny dla podmiotu działającego na polskim rynku ubezpieczeń na życie. Kapitałowy wymóg wypłacalności wyznaczany jest według Formuły Standardowej zgodnie z przepisami Wypłacalność II.

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Dominujący udział w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa zajmuje ryzyko aktuarialne, w tym przede wszystkim ryzyko związane z rezygnacjami z umów. Drugą największą kategorię stanowi moduł ryzyka rynkowego, którego najistotniejsze podmoduły to ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji oraz ryzyko koncentracji.

Stosowane przez Towarzystwo metody do oceny ryzyk oraz do oceny wrażliwości na ryzyko, są spójne z zasadami zarządzania ryzykiem, ze szczególnym uwzględnieniem własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). Profil ryzyka Towarzystwa nie odbiega istotnie od profilu polskiego rynku ubezpieczeń na życie i w konsekwencji Formuła Standardowa, skalibrowana do uśrednionego rynku europejskiego, włącznie z rynkiem polskim, prawidłowo reprezentuje ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo. Ponadto należy wspomnieć, iż na podstawie analiz własnych oraz oceny ryzyk, zdefiniowane zostały scenariusze testowe, tzw. testy stresu, których wyniki wskazują, że poziom kapitału Towarzystwa jest wystarczający do zachowania wypłacalności nawet w sytuacji zrealizowania się niekorzystnych scenariuszy o bardzo dużym wpływie finansowym. W roku 2020 Towarzystwo dodatkowo uczestniczyło w teście warunków skrajnych (testy stresu) przeprowadzanym przez UKNF, których wyniki potwierdzają silną pozycję kapitałową Towarzystwa.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku nie nastąpiła istotna zmiana profilu ryzyka Towarzystwa.

Wycena do celów wypłacalności

Zgodnie z zasadami Wypłacalności II wymagane jest ekonomiczne, spójne z rynkiem podejście do wyceny aktywów i zobowiązań. Towarzystwo wycenia poszczególne pozycje aktywów i zobowiązań według cen rynkowych, notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów lub zobowiązań. Jeśli powyższa metoda jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice. W przypadku braku takiego rynku Towarzystwo stosuje alternatywne metody wyceny. Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanej metody wyceny.

Zakłady ubezpieczeń dla zapewnienia płynności finansowej oraz wypłacalności zobowiązań tworzą odpowiednie rezerwy. Zgodnie z wytycznymi Wypłacalność II wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (RTU VII) składa się z najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.

Najlepsze oszacowanie odpowiada średniej ważonej przyszłych przepływów pieniężnych (m.in.: składek, odszkodowań, kosztów) wynikających ze zobowiązań Towarzystwa przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz prawdopodobieństwa zajścia zdarzeń ubezpieczeniowych (tzw. założeń aktuarialnych dotyczących m.in. umieralności, zachorowalności, rezygnacji z polis).

Margines ryzyka wyznaczony jest w wysokości zapewniającej, by wartość RTU VII odpowiadała rynkowej wartości zobowiązań.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość RTU VII wyniosła 5 619 852 tys. zł. Wysokość tych rezerw różni się od rezerw na potrzeby sprawozdawczości o 1 981 934 tys. zł ze względu na stosowanie różnych metod wyceny zobowiązań do tworzenia obu typów rezerw.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku Towarzystwo nie zmieniało zasad uznawania i wyceny aktywów i zobowiązań.

Zarządzanie kapitałem

Dla utrzymania określonego poziomu kapitałów oraz bieżącego monitorowania poziomu kapitałów Towarzystwo przyjęło zasady zarządzania kapitałem uwzględniające specyfikę polskich przepisów prawa i rekommendacje organu nadzoru. Plan kapitałowy Towarzystwa opracowywany jest na podstawie 3-letniego planu finansowego, w tym dostępnego na moment przygotowania planu, bilansu według zasad Wypłacalność II.

Polityka dywidendowa Towarzystwa zakłada wypłatę dywidendy w kwocie zapewniającej wartość kapitałów własnych na poziomie umożliwiającym spełnienie wymogów wypłacalności przewidzianych prawem oraz uwzględniającej obowiązujące, w tym zakresie, rekommendacje Komisji Nadzoru Finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Towarzystwo spełniało wymogi wypłacalności i posiadało dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.

Współczynnik wypłacalności Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 226,46 %, odzwierciedlając dopuszczone środki własne w kwocie 2 181 211 tys. zł oraz kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) w kwocie 963 171 tys. zł.

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 295 086 tys. zł, a wartość dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR wyniosła 2 181 211 tys. zł.

Towarzystwo posiada wyłącznie środki własne z Kategorii 1, nieograniczone.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wysokość podstawowych środków własnych Towarzystwa, po odliczeniach wyniosła 2 181 211 tys. zł i składała się z kapitału zakładowego w wysokości 41 000 tys. zł oraz rezerwy uzgodnieniowej w wysokości 2 140 211 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie polityki zarządzania kapitałem Towarzystwa.

Działalność i wyniki operacyjne

A. Działalność i wyniki operacyjne

Wstęp

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera ogólne informacje dotyczące Towarzystwa, uproszczoną strukturę Grupy NN i wyniki z działalności zakładu ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

A.1 Działalność

Informacje ogólne

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Topiel 12 zostało zawiązane Aktem Notarialnym z dnia 1 sierpnia 1994 roku i postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy-Rejestrowy z dnia 8 sierpnia 1994 roku oraz wpisane do rejestru handlowego w Dziale B pod numerem 41163.

W dniu 13 lipca 2001 roku postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Towarzystwo zostało wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 25443. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności Towarzystwa jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń na życie. Towarzystwo prowadzi działalność w następujących liniach biznesowych: ubezpieczenia zdrowotne; ubezpieczenia z udziałem w zyskach; ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym; pozostałe ubezpieczenia na życie.

Towarzystwo nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej.

Towarzystwo prowadzi działalność w Polsce.

Kapitał akcyjny Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 41 000 000 zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku akcjonariuszem Towarzystwa jest firma NN Continental Europe Holdings B.V., która posiada 100% udziałów (205.000 akcji imiennych spółki - zwykłych).

Towarzystwo wchodzi w skład grupy kapitałowej, którą tworzy spółka NN Group N.V. i podmioty zależne od spółki NN Group N.V. (dalej jako: Grupa NN). NN Group N.V. jest publiczną spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (naamloze vennootschap) zawiązaną na podstawie ustawodawstwa Holandii, prowadzącą działalność ubezpieczeniowo-inwestycyjną.

Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór nad Grupą NN, do której należy Towarzystwo jest Dutch Central Bank (DNB) z siedzibą w Holandii pod adresem Spaklerweg 4, 1096 BA Amsterdam, The Netherlands.

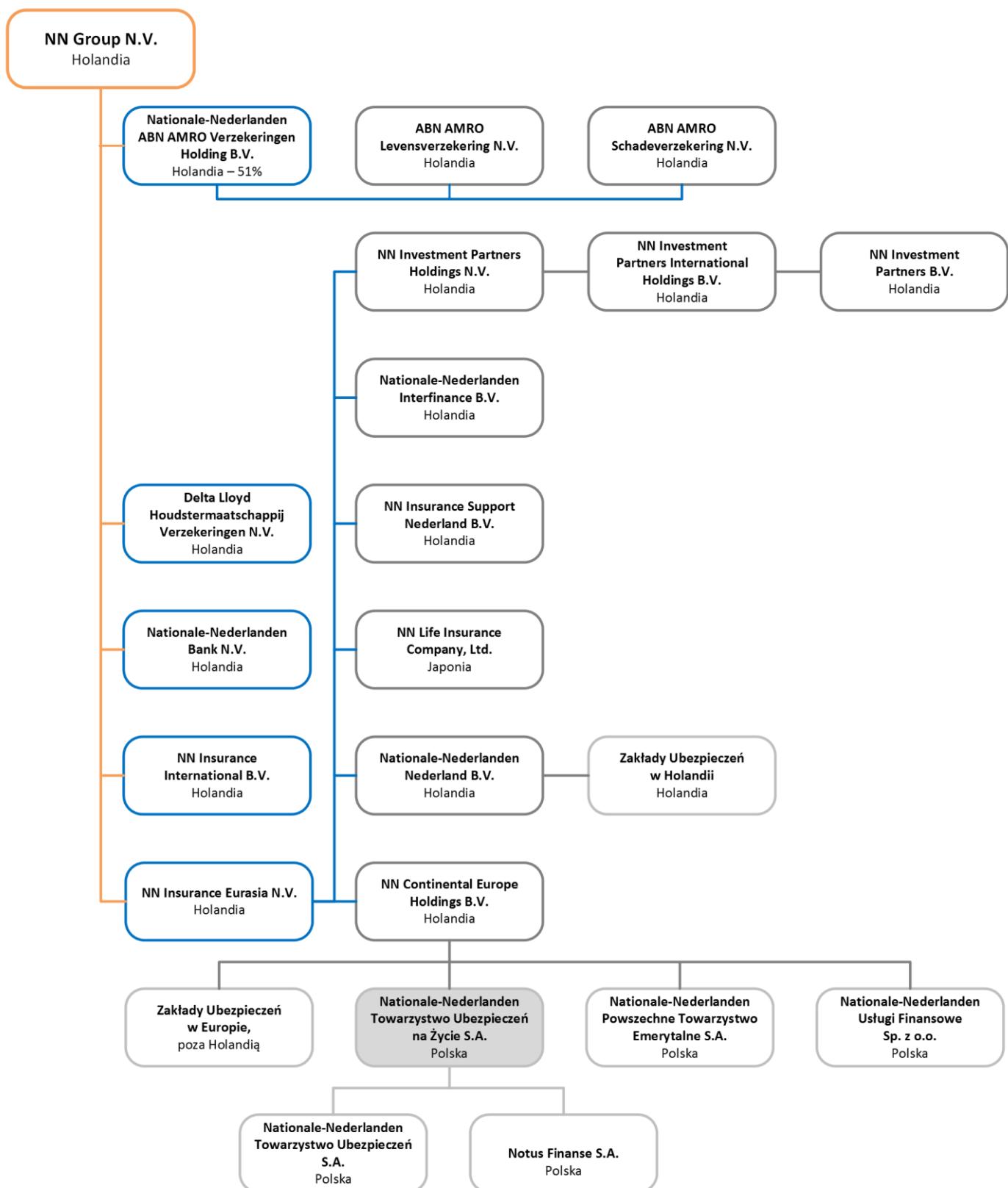
Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór nad Towarzystwem jest Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 20.

Biegłym rewidentem Towarzystwa jest Pan Marcin Dymek, kluczowy biegły rewident, nr ewidencyjny 9899, działający w imieniu firmy audytorskiej - KPMG Audit Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., z siedzibą w Warszawie, ul. Inflancka 4A.

Działalność i wyniki operacyjne

Uproszczona struktura Grupy NN i wykaz istotnych zakładów powiązanych

Uproszczona struktura Grupy NN przedstawia się następująco:

Działalność i wyniki operacyjne

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wynik z działalności ubezpieczeniowej prezentowany jest w rocznym sprawozdaniu finansowym w formularzach wyniku technicznego ubezpieczeń na życie. Główne pozycje składające się na wynik z działalności ubezpieczeniowej przedstawione zostały w niniejszym sprawozdaniu w części F w formularzu S.05.01 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty według linii biznesowych.

Wynik techniczny Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2020 i za rok kończący się 31 grudnia 2019, w podziale na grupy ubezpieczeniowe przedstawia poniższa tabela.

Dane w tys. zł		Wynik techniczny ubezpieczeń na życie					
		Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3	Grupa 4	Grupa 5	Razem
za rok 2019		88 980	-35	-43 373	0	198 992	244 563
za rok 2020		85 506	-1 644	-83 621	0	224 522	224 763

Wynik techniczny Towarzystwa w roku 2020 był o 9% niższy niż rok wcześniej. Wynika to głównie ze zwiększenia kosztów administracyjnych związanych z wdrażaną strategią. W wyniku spadków na giełdach w trakcie roku obniżona była wartość aktywów Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, a co za tym idzie spadły przychody z tytułu pobieranych opłat za zarządzanie.

Główne pozycje składające się na wynik z działalności ubezpieczeniowej Towarzystwa, tj. składki, odszkodowania i świadczenia, zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, koszty w podziale na poszczególne linie biznesowe prezentuje poniższa tabela (w tys. zł).

Dane za rok kończący się 31 grudnia 2020 w tys. zł	Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie					Ogółem
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	C0230	C0240	C0300	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym
						Pozostałe ubezpieczenia na życie
Składki przypisane						
Brutto	R1410	487 183	114 219	709 170	344 695	1 655 267
Udział zakładów reasekuracji	R1420	5 339	121	1 041	9 029	15 530
Netto	R1500	481 844	114 098	708 129	335 667	1 639 737
Składki zarobione						
Brutto	R1510	485 388	115 350	709 150	338 079	1 647 967
Udział zakładów reasekuracji	R1520	5 339	121	1 041	9 029	15 530
Netto	R1600	480 049	115 230	708 109	329 051	1 632 438
Odszkodowania i świadczenia						
Brutto	R1610	179 808	248 013	523 524	71 371	1 022 716
Udział zakładów reasekuracji	R1620	2 561	0	505	2 817	5 883
Netto	R1700	177 247	248 013	523 020	68 554	1 016 833
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych						
Brutto	R1710	0	80 591	-185 034	-42 673	-147 117
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	14	0	14
Netto	R1800	0	80 591	-185 048	-42 673	-147 131
Koszty poniesione	R1900	161 682	28 958	108 954	311 797	611 392
Pozostałe koszty	R2500					2 517
Koszty ogółem	R2600					613 909

Działalność i wyniki operacyjne

W poniższej tabeli zaprezentowano dane porównawcze z poprzedniego okresu sprawozdawczego, (w tys. zł).

Dane za rok kończący się 31 grudnia 2019 w tys. zł	Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie				Ogółem	
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	C0240	C0300
	C0210	C0220	C0230			
Składki przypisane						
Brutto	R1410	401 345	127 464	681 653	324 936	1 535 398
Udział zakładów reasekuracji	R1420	3 756	130	979	8 636	13 501
Netto	R1500	397 589	127 333	680 674	316 301	1 521 897
Składki zarobione						
Brutto	R1510	397 555	128 585	681 840	321 474	1 529 454
Udział zakładów reasekuracji	R1520	3 756	130	979	8 636	13 501
Netto	R1600	393 799	128 455	680 861	312 838	1 515 954
Odszkodowania i świadczenia						
Brutto	R1610	163 502	247 331	639 252	73 304	1 123 389
Udział zakładów reasekuracji	R1620	2 491	0	325	17 227	20 043
Netto	R1700	161 012	247 331	638 927	56 077	1 103 346
Zmiana stanu pozostały rezerw techniczno-ubezpieczeniowych						
Brutto	R1710	0	77 734	-78 738	-36 437	-37 442
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	220	0	220
Netto	R1800	0	77 734	-78 958	-36 437	-37 662
Koszty poniesione	R1900	121 046	20 511	61 462	260 274	463 293
Pozostałe koszty	R2500					2 304
Koszty ogółem	R2600					465 597

W 2020 roku odnotowano wyższy przypis składki regularnej brutto - wzrost mierzony rok do roku wyniósł 4.4%. Głównym powodem tej zmiany był przyrost składki przypisanej regularnej brutto z produktów ochronnych sprzedawanych przez kanał Bancassurance (24.4%) oraz przyrost składki przypisanej z grupowych ubezpieczeń na życie (14.8%) oferowanych przez kanał agencki i brokerów. Towarzystwo zarejestrowało bardzo wysoki wzrost przypisu składki jednorazowej brutto (wzrost rok do roku 34.3%), co było spowodowane znacznym wzrostem sprzedaży produktu ubezpieczenia portfelowe (ULS2) dystrybuowanego za pośrednictwem ING Bank Śląski S.A.

Dynamicznie rosnący portfel ubezpieczeń grupowych i produktów sprzedawanych przez kanał Bancassurance pociąga za sobą wzrost świadczeń z tych ubezpieczeń. Spadek portfela niesprzedawanych produktów kapitałowych z gwarantowaną stopą zwrotu oraz produktów z UFK powoduje malejącą wartość wypłat z tych produktów. Towarzystwo nie odnotowuje większych odchyleń w poziomie świadczeń do składki w poszczególnych produktach, a zmiana tej relacji liczona dla całych linii biznesowych wynika ze zmieniającej się struktury portfela.

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2020 wyniósł 253 309 tys. zł., w tym bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) ujęto zyski w wysokości 179 229 tys. zł.

Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2019 wyniósł 313 638 tys. zł., w tym bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) ujęto zyski w wysokości 155 876 tys. zł.

W poniższych tabelach zaprezentowano przychody i koszty z działalności lokacyjnej oraz zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) za rok kończący się 31 grudnia 2020 oraz za rok kończący się 31 grudnia 2019, w podziale na istotne grupy aktywów (w tys. zł).

Działalność i wyniki operacyjne

Wynik z działalności lokacyjnej 2020 rok

Kategoria aktywów	Przychody z lokat	Niezrealizowane zyski z lokat	Koszty działalności lokacyjnej	Niezrealizowane straty na lokatach	Zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	Zyski	Straty
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	201 790	56	79 458	33 551	179 229	0	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	0	0	0	18 938	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	115 045	56	2 962	14 300	172 358	0	0
Obligacje państwowie	100 616	0	2 592	9 097	164 697	0	0
Obligacje korporacyjne	14 429	56	371	5 203	7 661	0	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	35 711	0	26 191	0	6 872	0	0
Instrumenty pochodne	50 641	0	50 252	270	0	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	392	0	52	43	0	0	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	136 713	2 572 190	40 273	2 504 157	0	0	0
Razem:	338 502	2 572 246	119 731	2 537 708	179 229	0	0

Wynik z działalności lokacyjnej 2019 rok

Kategoria aktywów	Przychody z lokat	Niezrealizowane zyski z lokat	Koszty działalności lokacyjnej	Niezrealizowane straty na lokatach	Zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	Zyski	Straty
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	146 948	29	12 976	30 988	155 876	0	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	0	0	0	15 876	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	120 824	29	6 476	14 751	139 379	0	0
Obligacje państwowie	107 123	0	5 750	10 325	133 445	0	0
Obligacje korporacyjne	13 702	29	726	4 426	5 934	0	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	18 808	0	831	0	16 497	0	0
Instrumenty pochodne	5 699	0	5 539	144	0	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	1 616	0	131	217	0	0	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	152 820	1 558 317	20 540	1 479 970	0	0	0
Razem:	299 768	1 558 345	33 517	1 510 958	155 876	0	0

Wzrost niezrealizowanych zysków i wyższe niezrealizowane straty z aktywów posiadanych z tytułu ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym były rezultatem znaczących zmian wyników rynkowych w 2020 roku wywołanych pandemią. Przykładowo stopa zwrotu funduszu NN FIO Indeks Odpowiedzialnego Inwestowania (dawniej NN FIO Akcji 2), który znajduje się w dwóch największych ubezpieczeniowych funduszach kapitałowych Towarzystwa, w okresie od stycznia do marca

Działalność i wyniki operacyjne

2020 r. spadła o 30,86%, zaś w okresie od kwietnia do końca grudnia wzrosła o 32,83%. Spowodowało to znaczące zmiany wartości UFK.

Zmiany przychodów i kosztów z tytułu instrumentów pochodnych były efektem wahań kursów walutowych. Wzrost przychodów o 44,9 mln zł z tytułu zrealizowanych dodatnich różnic kursowych przy rozliczaniu transakcji typu forward został skompensowany przez wyższe o 44,7 mln zł koszty wynikające ze zrealizowanych ujemnych różnic kursowych.

W przypadku funduszy inwestycyjnych wyższe o 16,9 mln zł przychody z lokat były efektem większego zysku zrealizowanego ze sprzedaży jednostek funduszy oraz wyższej zrealizowanej dywidendy (ze względu na większy udział funduszy w portfelu niż w 2019 roku oraz wyższe stopy rocznych dywidend). Jednocześnie w odniesieniu do tej kategorii aktywów odnotowano wzrost kosztów o 25,4 mln zł, co wynikało ze zrealizowanych strat przy sprzedaży jednostek funduszy. Wysokie zyski i straty przy sprzedaży były efektem zmian rynkowych i wahań wycen jednostek na przestrzeni całego roku.

Wzrost zysków ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny był rezultatem wyższych cen rynkowych obligacji Skarbu Państwa wchodzących w skład portfeli Towarzystwa (wzrost zysków o 31,3 mln zł). Jednocześnie spadek przeszacowania funduszy inwestycyjnych wchodzących w skład portfeli Towarzystwa (głównie NN (L) Global High Yield) przyczynił się do obniżenia zysków ujmowanych w kapitale z aktualizacji wyceny o 9,6 mln zł.

A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Zgodnie z Ustawą z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych opodatkowaniu podlegają aktywa wskazanych instytucji finansowych, w tym zakładów ubezpieczeń. Stawka podatku wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania miesięcznie, z uwzględnieniem możliwych wyłączeń przedmiotowych i podmiotowych.

Za rok kończący się 31 grudnia 2020 koszt podatku od niektórych instytucji finansowych, zapłaconego przez Towarzystwo w 2020 roku, wyniósł 28 918 tys. zł.

Za rok kończący się 31 grudnia 2019 koszt podatku od niektórych instytucji finansowych, zapłaconego przez Towarzystwo w 2019 roku, wyniósł 29 290 tys. zł.

Leasing

Towarzystwo jest stroną umów leasingu operacyjnego, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania obce środki trwałe przez uzgodniony okres.

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku Towarzystwo używało 33 samochodów osobowych na podstawie umów leasingu operacyjnego zawartych z Alphabet Polska Fleet Management Sp. z o.o. Ostatnia umowa, z której wynikają zobowiązania z tytułu leasingu oraz najmu samochodów osobowych wygasa w październiku 2023 roku.

Wartość początkowa samochodów w leasingu wyniosła 3 842 tys. zł.

Towarzystwo jest również stroną umowy leasingu operacyjnego powierzchni biurowej.

Suma zdyskontowanych przyszłych faktycznych opłat leasingowych wyniosła 9 513 tys. zł (w tym: 806 tys. zł samochody, 8 707 tys. zł biuro).

Zobowiązania leasingowe z tytułu wspomnianych umów są ujawnione w bilansie ekonomicznym w pozycji R0810 Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych.

Opłaty leasingowe z tytułu wspomnianych umów, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat na podstawie faktur od dostawców przez okres trwania leasingu. Opłaty leasingowe zaliczane są do kosztów działalności operacyjnej.

W 2020 roku Towarzystwo poniosło z tytułu leasingu operacyjnego samochodów koszty w wysokości 1 122 tys. zł.

W roku kończącym się 31 grudnia 2019 koszt ten wyniósł 919 tys. zł.

W 2020 roku Towarzystwo poniosło koszty z tytułu wynajmu powierzchni biurowej w wysokości 4 004 tys. zł.

W roku kończącym się 31 grudnia 2019 koszt ten wyniósł 3 561 tys. zł.

Inwestycje związane z sekurytyzacją

Towarzystwo nie posiada inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.5 Wszelkie inne informacje

Nie wystąpiły inne istotne informacje w zakresie wyników Towarzystwa, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

System zarządzania

B. System zarządzania

Wstęp

Poniższy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące systemu zarządzania, stosowanego przez Towarzystwo, w tym opis zapewnienia odpowiednich kompetencji, procesu przeprowadzania własnej oceny ryzyka, systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, funkcji audytu wewnętrznego, funkcji zgodności z przepisami, funkcji aktuarialnej, stosowanych zasad outsourcingu oraz ocenę adekwatności systemu zarządzania.

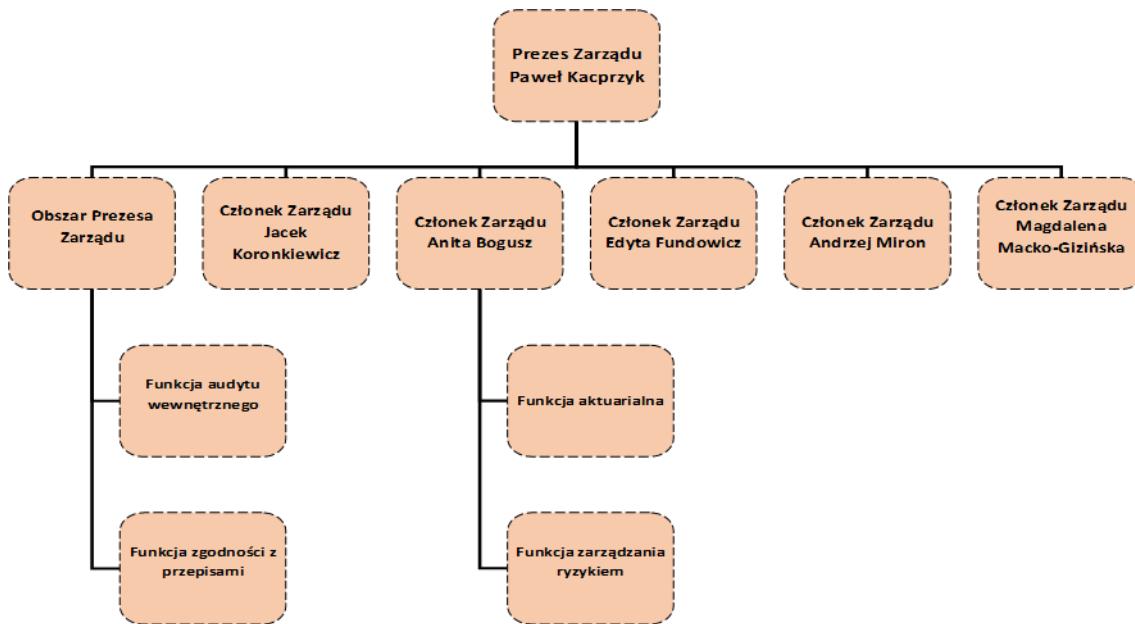
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

W ocenie Towarzystwa funkcjonujący w nim system zarządzania jest adekwatny do specyfiki prowadzonej działalności, jej skali oraz złożoności ryzyk, którymi zarządza, jak również skutecznie wspiera realizację celów strategicznych oraz bieżących działań biznesowych i operacyjnych.

Efektywne i skuteczne zarządzanie działalnością Towarzystwa jest możliwe dzięki odpowiedniej strukturze organizacyjnej, uwzględniającej jasny i odpowiedni podział obowiązków, zakres odpowiedzialności i podległości służbowej oraz skuteczny system przekazywania informacji. Rada Nadzorcza, w ramach wypełniania swoich funkcji i odpowiedzialności, zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem we wszystkich obszarach oraz nadzoruje efektywność systemu zarządzania.

Umiejscowienie funkcji kluczowych w ramach schematu organizacyjnego Towarzystwa

Na poniższym schemacie zaprezentowany został podział struktury organizacyjnej na poszczególnych Członków Zarządu Towarzystwa wraz z umiejscowieniem innych funkcji kluczowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Zarząd

Zarząd odpowiada za prowadzenie spraw i reprezentację Towarzystwa. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.

Poniżej zaprezentowany został zakres odpowiedzialności i podział obowiązków pomiędzy Członkami Zarządu Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń na życie S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.

System zarządzania

Pan Paweł Kacprzyk - Prezes Zarządu nadzoruje:

- obszar zarządzania zasobami ludzkimi i komunikacji – do którego zadań należy w szczególności opracowanie i realizacja polityki w zakresie doboru i rozwoju kadr, przygotowanie programu szkoleń, prowadzenie spraw kadrowo-płacowych, rekrutacja i przeprowadzanie szkoleń dla sieci sprzedaży public relations; organizowanie kontaktów z mediami oraz komunikacja korporacyjna;
- obszar audytu wewnętrznego – do którego zadań należy w szczególności dostarczanie niezależnej oceny efektywności środków ograniczających ryzyko w procesach biznesowych oraz udzielanie rekomendacji mających na celu poprawę tych środków oraz/lub systemu zarządzania ryzykiem;
- obszar obsługi prawnej – do którego zadań należy w szczególności świadczenie pomocy prawnej w bieżącej działalności Towarzystwa, udzielanie opinii, przygotowywanie projektów umów, wniosków i informacji do sądów i urzędów, udział w opracowywaniu ogólnych warunków ubezpieczenia, reprezentowanie Towarzystwa przed sądami i organami administracji;
- obszar compliance – do którego zadań należy w szczególności doradzanie Zarządu Towarzystwa i Radzie Nadzorczej Towarzystwa w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej z przepisami prawa oraz wytycznymi i rekomendacjami nadzorczymi, ocena możliwego wpływu wszelkich zmian stanu prawnego na działalność Towarzystwa w ramach obszaru nadzorowanego przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance, określenie i ocena ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Towarzystwo standardów postępowania, rekommendowanie działań w zakresie usunięcia nieprawidłowości oraz ograniczania ryzyka braku zgodności w prowadzonej przez Towarzystwo działalności;
- obszar ochrony danych osobowych - do którego zadań należy w szczególności zapewnienie procesów przetwarzania danych osobowych z przepisami prawa, pełnienie roli Inspektora Ochrony Danych Osobowych;

Pan Jacek Koronkiewicz - Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar finansów i rachunkowości – do którego zadań należy w szczególności zapewnienie obsługi finansowej, księgowej Towarzystwa oraz raportowania finansowego w zakresie statutowym i regulacyjnym;
- obszar controllingu – do którego zadań należy w szczególności budżetowanie, kontrola wykonania planów finansowych, zapewnienie bieżącej i okresowej informacji zarządczej, sprawozdawczość finansowa według standardów międzynarodowych;
- obszar przeciwdziałania praniu pieniędzy – do którego zadań należy zapewnienie procesów zapobiegających praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- obszar zakupów – do którego zadań należy w szczególności zapewnienie efektywnego procesu zamawiania i realizowania zakupów towarów i usług na potrzeby Towarzystwa;
- obszar zarządzania nieruchomościami – do którego zadań należy w szczególności zapewnienie materiałów biurowych i zasobów materiałowych niezbędnych do prowadzenia bieżącej pracy Towarzystwa, administracja budynku, w którym znajduje się siedziba Towarzystwa, obsługa Biura Zarządu, BHP, zarządzanie korespondencją.

Pani Anita Bogusz - Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar sprawozdawczości aktuarialnej - do którego zadań należy w szczególności wyznaczanie i raportowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz środków własnych, weryfikowanie adekwatności rezerw, rozwój i utrzymanie modeli aktuarialnych, wyznaczanie projekcji aktuarialnych i finansowych dla potrzeb planowania;
- obszar zarządzania ryzykiem aktuarialnym - do którego zadań należy w szczególności wyliczenia i raportowanie wymogów kapitałowych dla potrzeb Wypłacalności II, ocena dopasowania aktywów i pasywów (płynności), wyznaczanie finansowych limitów ryzyka i ocena ryzyka i wypłacalności, nadzór nad reasekuracją i oceną ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting);

System zarządzania

- obszar zarządzania ryzykiem niefinansowym - do którego zadań należy w szczególności ocena, identyfikacja i monitorowanie ryzyka operacyjnego, zarządzanie ryzykiem defraudacji, zarządzanie ryzykiem informacji, prowadzenie postępowań wyjaśniających w przypadku incydentów operacyjnych, koordynacja procesu zapewnienia ciągłości działania oraz zarządzanie kryzysowe;

Pani Edyta Fundowicz – Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar marketingu – do którego zadań należy w szczególności opracowywanie i wdrażanie polityki produktowej i marketingowej, zapewnienie prawidłowej wyceny i konstrukcji produktu, prowadzenie kampanii reklamowych, analiza rynku i pozycji konkurencyjnej Towarzystwa, analiza doświadczenia klienta i prowadzenie akcji retencyjnych;
- obszar sprzedaży bezpośredniej – do którego zadań należy w szczególności prowadzenie akcji marketingowych oraz sprzedażowych poprzez Call Center oraz wsparcie sprzedaży w digital na stronie www.nn.pl;
- obszar sprzedaży - do którego należy w szczególności opracowywanie i wdrażanie zasad polityki sprzedażowej Towarzystwa, współpraca Towarzystwa z agentami, brokerami i multiagencjami, podmiotami z obszaru Bancassurance i Affinity, zarządzanie jakością sprzedaży, naliczanie i wypłata prowizji, egzaminowanie agentów i osób wykonujących czynności agencyjne oraz zgłaszanie agentów i osób wykonujących czynności agencyjne do rejestru agentów ubezpieczeniowych;

Pan Andrzej Miron - Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar technologii informatycznej i bezpieczeństwa – do zadań którego należy w szczególności zapewnienie obsługi Towarzystwa w zakresie sprzętu i oprogramowania informatycznego oraz innych rozwiązań technicznych;
- obszar zarządzania projektami – do zadań którego należy w szczególności raportowanie postępów w realizacji planu projektu, raportowanie realizacji budżetu, rejestrowanie ryzyk i problemów, raportowanie wniosków o zmiany, przekazywanie wszystkim istotnym interesariuszom na bieżąco aktualnych informacji na potrzeby regularnych posiedzeń Komitetu Sterującego;

Pani Magdalena Macko-Gizińska - Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar obsługi klienta – do zadań którego należy w szczególności ocena ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting), rejestracja i administrowanie umowami ubezpieczeniowymi, przyjmowanie i ewidencja składek ubezpieczeniowych, rozpatrywanie i wypłata zgłoszeń o odszkodowanie, rozpatrywanie skarg i reklamacji klientów;
- obszar Sparklab - do którego zadań należy w szczególności kreowanie i wdrażanie innowacji, szczególnie na styku technologii i konsumenta.

Inne Kluczowe Funkcje

W Towarzystwie powołane zostały Osoby Nadzorujące Inne Kluczowe Funkcje, w tym Funkcję Zarządzania Ryzykiem pełnioną przez Dyrektora ds. Zarządzania Ryzykiem Niefinansowym (ryzyko operacyjne) oraz Dyrektora ds. Zarządzania Ryzykiem Aktuarialnym (ryzyko finansowe), Funkcję Aktuarialną pełnioną przez Dyrektora ds. Raportowania Aktuarialnego (wyznaczanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby rachunkowości i wypłacalności), Funkcję Zgodności z Przepisami (Compliance) pełnioną przez Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance i Funkcję Audytu Wewnętrznego pełnioną przez Menadżera ds. Audytu.

Niezależność funkcji kluczowych

Osoby pełniące inne kluczowe funkcje, z racji pełnionych obowiązków, mają zapewnioną możliwość eskalacji spornych kwestii na wyższy poziom struktury zarządzania zarówno w ramach Towarzystwa jak również Grupy NN.

Niezależność kluczowych funkcji zapewniona jest również poprzez prawo do regularnego uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu Towarzystwa. Dodatkowo, przynajmniej raz do roku osoba pełniąca inną kluczową funkcję, w ramach swoich obowiązków, przedstawia Radzie Nadzorczej lub Komitetowi ds. Audytu Towarzystwa sprawozdanie z wykonywania czynności należących do tej kluczowej funkcji.

System zarządzania

Umiejscowienie funkcji kluczowych w strukturze organizacyjnej (w obszarze Prezesa Zarządu lub obszarze Ryzyka) zapewnia operacyjną niezależność od innych jednostek biznesowych.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

Do głównych zadań Funkcji Zarządzania Ryzykiem należy m.in. doradzanie zarządzającym Towarzystwa w zakresie spraw mogących mieć istotny wpływ na profil ryzyka przedsiębiorstwa, monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem, analiza profilu ryzyka i ocena nowych ryzyk, przeprowadzanie procesu ORSA (własna ocena ryzyka i wypłacalności) oraz raportowanie informacji dotyczących ekspozycji na ryzyko.

Funkcja Aktuarialna

Do głównych obowiązków Funkcji Aktuarialnej należy nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rachunkowości.

Funkcja Zgodności z Przepisami (Compliance)

Zarząd Towarzystwa jest właścicielem ryzyka compliance i ponosi odpowiedzialność za podejmowanie strategicznych działań lub decyzji, które pociągają za sobą takie ryzyko.

Zarząd jest odpowiedzialny za stworzenie środowiska, w którym respektowane są Zasady Postępowania i Wartości Nationale-Nederlanden, a pracownicy są świadomi swoich obowiązków wynikających z tych zasad.

Zarząd identyfikuje i komunikuje minimalne wymagania, które muszą być spełniane przez każdego pracownika podczas wykonywania codziennych obowiązków służbowych.

Główne zadania Zarządu w ramach zarządzania zgodnością (compliance):

- zapewnienie znajomości i stosowania Zasad i Polityk Compliance,
- wspieranie kultury compliance,
- skuteczne zarządzanie ryzykiem compliance.

Zarząd powierzył sprawowanie Funkcji Compliance specjalnie stworzonej komórce organizacyjnej tj. Departamentowi Zarządzania Ryzykiem Compliance. Zadaniem Funkcji Compliance jest wspieranie Zarządu i kierowników komórek organizacyjnych w zarządzaniu ryzykiem compliance. Zadaniem Funkcji Compliance jest wspieranie Zarządu i kierowników komórek organizacyjnych w zarządzaniu ryzykiem compliance.

Zarząd NN zapewnia Departamentowi Zarządzania Ryzykiem Compliance odpowiednie zasoby kadrowe, budżet oraz narzędzia niezbędne do skutecznego wykonywania zadań, jak również umożliwia systematyczne podnoszenie kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tego Departamentu.

Osobą nadzorującą Funkcję Compliance jest Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance. Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance ma zapewnioną organizacyjną niezależność w następujący sposób:

1. Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance jest powoływany i odwoływany za zgodą Komitetu Audytu Towarzystwa oraz ma możliwość eskalacji spornych kwestii na wyższy poziom struktury zarządzania, w tym zarówno na poziomie Towarzystwa jak i Grupy NN;
2. Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance rapportuje bezpośrednio do Prezesa Zarządu Towarzystwa i ma prawo bezpośredniego dostępu do posiedzeń Zarządu oraz bezpośredniego kontaktu z Członkami Rady Nadzorczej Towarzystwa, a także uczestnictwa w posiedzeniach Rady Nadzorczej NN oraz Komitetu Audytu, jeżeli poruszane tam zagadnienia mają związek z ryzykiem braku zgodności.
3. Zarząd odpowiada za funkcjonujące w Towarzystwie mechanizmy zapewniające niezależność Departamentowi Zarządzania Ryzykiem Compliance oraz Dyrektorowi nadzorującemu działalność tego departamentu, w szczególności poprzez zatwierdzenie Polityki Compliance wskazującej rolę i uprawnienia Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance oraz zapewnienie dostępu do wszelkich informacji i dokumentów w zakresie niezbędnym do wykonywania powierzonych zadań.

Departament Compliance w sposób aktywny identyfikuje, dokumentuje i ocenia ryzyko compliance związane z działalnością operacyjną Towarzystwa, oferowanymi i projektowanymi produktami. Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance lub wyznaczony przez niego pracownik Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance jest:

- stałym członkiem Komitetu ds. Jakości Sprzedaży z prawem głosu oraz veta co do podejmowanych tam decyzji np. odnośnie przedstawicieli i pośredników, którzy działały z naruszeniem standardów lub prawa;
- stałym członkiem Komitet ds. Ryzyka Niefinansowego z prawem doradczym w zakresie ryzyka zgodności z przepisami i ryzyka utraty reputacji;

System zarządzania

- członkiem Komitetu ds. Ryzyka Produktowego i Portfelowego z prawem głosu w szczególności w zakresie zatwierdzania nowego produktu, przeglądu istniejącego produktu.

Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance przedstawia regularnie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej informacje na temat zmian w przepisach prawa wraz z oceną ich wpływu na działalność Towarzystwa.

Raz do roku Zarządowi Towarzystwa, Radzie Nadzorczej Towarzystwa przedstawiane jest sprawozdanie z czynności wykonanych w ramach Funkcji Compliance określający poziom ryzyka braku zgodności oraz zawierające inne istotne informacje w tym zakresie oraz informacja o wykonywaniu Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych Komisji Nadzoru Finansowego. Za przygotowanie i przedstawienie wskazanych powyżej sprawozdań odpowiada Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance.

W powyższym zakresie nie wystąpiły istotne zmiany w 2020 r.

Funkcja Audytu Wewnętrznego

Do obowiązków Funkcji Audytu Wewnętrznego należy m. in przygotowanie, wykonanie audytu oraz wydawanie rekomendacji na podstawie wykonanych prac i przygotowanie raportu z ustaleniami, obserwacjami oraz rekomendacjami.

Struktura Komitetów Towarzystwa

W ramach systemu zarządzania w Towarzystwie działają komitety, których zadaniem jest wspieranie efektywnych i transparentnych procesów oraz podejmowanie decyzji. Zakres uprawnień, jak również cel, odpowiedzialność i role zostały określone w odpowiednich regulaminach własnych każdego z komitetów.

Poniżej zaprezentowano strukturę komitetów działających w Towarzystwie według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Komitet ds. Audytu

W ramach Rady Nadzorczej Towarzystwa działa Komitet ds. Audytu.

Do obowiązków Komitetu ds. Audytu należy w szczególności:

- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie wykonywania rewizji finansowej w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta firmy audytorskiej w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Towarzystwa są świadczone usługi inne niż badanie sprawozdań finansowych.

W skład Komitetu ds. Audytu na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodzili:

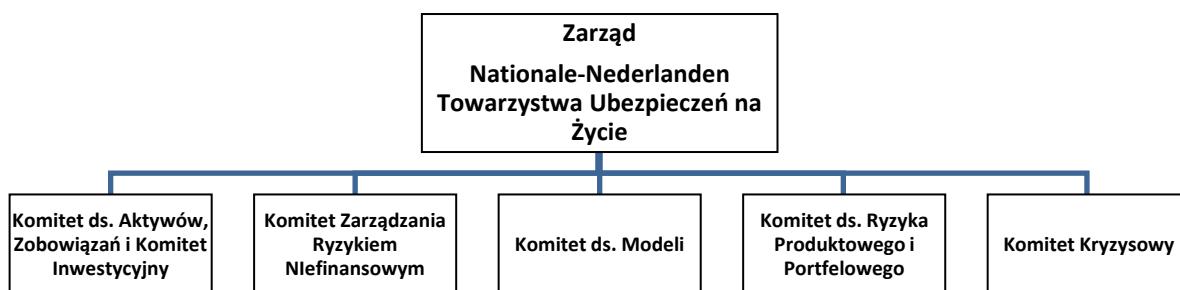
- Pan Paweł Śliwiński – przewodniczący
- Pan Bartholomeus Odilia Petrus Frijns
- Pan Tomasz Gabrusewicz.

Komitety ds. Ryzyka

W celu wsparcia zarządzających Towarzystwa w nadzorowaniu wszelkich spraw związanych z ryzykiem, kapitałem, produktami oraz modelami została utworzona struktura Komitetów ds. Ryzyka.

Poniżej zaprezentowano przegląd struktury organizacyjnej Komitetów ds. Ryzyka działających w Towarzystwie:

System zarządzania

- Komitet ds. Aktywów, Zobowiązań i Komitet Inwestycyjny nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem finansowym;
- Komitet Zarządzania Ryzykiem Niefinansowym nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem niefinansowym (ryzyko operacyjne i ryzyko niezgodności z przepisami);
- Komitet ds. Modeli nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem związanym z modelami aktuarialnymi;
- Komitet ds. Ryzyka Produktowego i Portfelowego nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem produktowym i portfelowym;
- Komitet Kryzysowy nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem sytuacji kryzysowych i jest to komitet zwoływany w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.

W 2020 roku komitet kryzysowy został powołany w marcu w celu zapewnienia odpowiedniej reakcji na sytuację związaną z wirusem Sars-Cov-2.

Uprawnienia komitetów są delegowane przez Zarząd Towarzystwa. W celu zapewnienia konsekwencji w działaniu, w skład każdego z komitetów wchodzi, co najmniej jeden z Członków Zarządu Towarzystwa.

Stałego Komitety wspierające System Kontroli Wewnętrznej

Stałymi komitetami wchodzącyymi w skład systemu kontroli wewnętrznej (w ramach I linii obrony) są m.in.:

- Komitet ds. Jakości Sprzedaży, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z jakością sprzedaży produktów ubezpieczeniowych;
- Komitet ds. Jakości Danych, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z jakością danych wykorzystywanych do raportowania finansowego na potrzeby wypłacalności;
- Komitet ds. Bezpieczeństwa Fizycznego i Personalnego, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z bezpieczeństwem higieny pracy.

Linie obrony Systemu Zarządzania Ryzykiem

Funkcjonujący w Towarzystwie System Zarządzania Ryzykiem (ZR) bazuje na trzech liniach obrony, w skład których wchodzą:

- I linia - poszczególne obszary biznesowe - odpowiadają za zarządzanie ryzykiem i działanie w ramach apetytu na ryzyko Towarzystwa przy podejmowanych decyzji biznesowych;
- II linia - Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance, Departament Prawny, Obszar Zarządzania Ryzykiem - monitoruje profil i poziom ryzyka, doradza kadrze zarządzającej optymalizację profilu ryzyka oraz ocenia jakość zarządzania ryzykiem przez I linię;
- III linia - Dział Audytu Wewnętrznego - funkcjonuje całkowicie niezależnie od I II linii obrony, dokonuje oceny ogólnej skuteczności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wydaje konkretne zalecenia mające na celu dalsze usprawnianie procesów lub struktury zarządzania i kontroli ryzyka.

System zarządzania

Rada Nadzorcza

Obowiązki Rady Nadzorczej w ramach systemu zarządzania zostały opisane szczegółowo w Regulaminie Rady Nadzorczej. W ramach wypełniania swoich funkcji, Rada Nadzorcza m.in. zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem we wszystkich obszarach oraz nadzoruje efektywność systemu zarządzania.

W skład Rady Nadzorczej Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodzili:

- Pan Fabian Joachim Rupprecht - przewodniczący,
- Pan Paweł Śliwiński – wiceprzewodniczący (członek niezależny),
- Pan Tomasz Gabrusewicz (członek niezależny),
- Pani Renata Kulej,
- Pan Bartholomeus Odilia Petrus Frijns.

Poszczególni Członkowie Rady Nadzorczej nie mają wyznaczonego podziału obowiązków z wyłączeniem funkcji przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- opiniowanie sprawozdania finansowego Towarzystwa oraz sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa, a także zatwierdzanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa;
- opiniowanie wniosków Zarządu w sprawach podziału zysku lub pokrycia straty;
- zatwierdzanie przewidzianych w statucie regulaminów z wyjątkiem regulaminu Rady Nadzorczej;
- zatwierdzenie wniosków Zarządu na dokonywanie czynności prawnych polegających na zaciąganiu zobowiązań przekraczających 100% kapitału zakładowego;
- zatwierdzenie i nadzorowanie realizacji strategii zarządzania ryzykiem, w tym w obszarze reasekuracji;
- dokonywanie oceny stosowanych zasad wprowadzonych na podstawie wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”;
- zatwierdzenie regulacji określających zasady wynagradzania Członków Zarządu oraz nadzór na wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonanie weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia;
- przygotowywanie i przedstawianie Walnemu Zgromadzeniu raz w roku raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania;
- sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego;
- sprawowanie nadzoru nad efektywnością systemu zarządzania produktem oraz monitorowanie realizacji zasad i procedur badania adekwatności produktu;
- wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych Towarzystwa oraz sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa;
- przedstawienie Walnemu Zgromadzeniu uzasadnienia wyboru firmy audytorskiej w przypadku gdy decyzja Rady Nadzorczej odbiega od rekomendacji Komitetu ds. Audytu lub w przypadku, gdy zadania Komitetu ds. Audytu wykonywane są przez Radę Nadzorczą;
- zawieszanie w czynnościach Członków Zarządu.

W ramach Rady Nadzorczej działa opisany wyżej Komitet ds. Audytu.

Istotne zmiany w stosunku do roku poprzedniego

W 2020 roku następowały zmiany na stanowiskach osób kluczowych, zmiany w zakresach odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu oraz zmiany w składzie Rady Nadzorczej i Komitetu ds. Audytu Towarzystwa:

- w dniu 19 grudnia 2019 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu pani Edyty Fundowicz w skład Zarządu z dniem 1 stycznia 2020 roku,
- w dniu 19 grudnia 2019 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu pani Magdaleny Macko-Gizińskiej w skład Zarządu z dniem 1 stycznia 2020 roku,
- w dniu 4 marca 2020 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu pani Renaty Kulej w skład Rady Nadzorczej,
- w dniu 25 listopada 2020 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu pana Barta Frijnsa (Bartholomeus Odilia Petrus Frijns) w skład Rady Nadzorczej,

System zarządzania

- w dniu 3 grudnia 2020 roku pan Fabian Joachim Rupprecht zrezygnował z funkcji Członka Komitetu ds. Audytu. W tym samym dniu Rada Nadzorcza Towarzystwa powołała w skład Komitetu ds. Audytu pana Bartholomeusa Odilia Petrus Frijns.

W 2020 roku Towarzystwo dokonało zmiany w systemie zarządzania polegającej na powołaniu w skład Zarządu członka odpowiedzialnego za obszar obsługi klienta oraz Sparklab celem wsparcia przyjętej do realizacji strategii Towarzystwa.

Polityka wynagradzania

Towarzystwo przyjęło politykę wynagradzania pracowników, Członków Zarządu Towarzystwa oraz Członków Rady Nadzorczej. Polityka wynagradzania pracowników i Członków Zarządu obejmuje zarówno stałe, jak i zmienne składniki wynagrodzenia. Całkowita wysokość wynagrodzenia zmennego nie może być wyższa, niż roczne wynagrodzenie stałe. Stały składnik wynagrodzenia oparty jest na wycenie danego stanowiska oraz wynikach rocznej oceny pracowniczej. Zmienny składnik wynagrodzenia zależy od wyników osiąganych przez danego pracownika, a także od ogólnych wyników Towarzystwa. W przypadku Członków Zarządu wynagrodzenie zmienne jest uzależnione od wyników oceny rocznej realizacji celów biznesowych danego Członka Zarządu oraz kompetencji, a także od oceny Rady Nadzorczej sposobu zarządzania przez Członka Zarządu swoim obszarem.

Dodatkowo zmienny składnik wynagrodzenia jest uzależniony od kryteriów finansowych, jak również określonych kryteriów niefinansowych. Funkcje monitorujące (podlegające CFO, CRO, CHRO, Departament Prawny, Funkcja Audytu Wewnętrznego, Funkcja Compliance, Funkcja Zarządzania Ryzykiem oraz Funkcja Aktuarialna) nie podlegają ocenie na podstawie kryteriów finansowych. Osiągnięte wyniki, formułowane na podstawie kryteriów finansowych lub niefinansowych, stanowią podstawę uprawnień do zmiennych składników wynagrodzenia (premia pracownicza). Dodatkowo, wybrani pracownicy oraz Członkowie Zarządu uprawnieni są do otrzymania akcji Grupy NN.

Członkowie Rady Nadzorczej pobierają wynagrodzenie uzależnione od udziału z posiedzeniach Rady Nadzorczej, swojego statusu (Członek zależny/niezależny), pełnionej funkcji (tj. Członek Rady Nadzorczej/Przewodniczący/Zastępca Przewodniczącego/Członek Komitetu ds. Audytu).

Informacje dotyczące istotnych transakcji

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku, Towarzystwo nie zawarło istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na zakład oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Towarzystwo posiada zasady dotyczące kompetencji i reputacji definiujące wymagania stanowiska, niezbędne kwalifikacje i doświadczenie, które są stosowane każdorazowo przy zatrudnianiu osób na kluczowe funkcje tj. stanowisko Prezesa i Członka Zarządu, Członków Rady Nadzorczej oraz stanowiska osób nadzorujących inne kluczowe funkcje (Osoba Nadzorująca Funkcję Zarządzania Ryzykiem, Osoba Nadzorująca Funkcję Compliance, Osoba Nadzorująca Funkcję Audytu Wewnętrznego, Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną).

Kandydat na Członka Zarządu Towarzystwa musi spełniać łącznie następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- daje rękomię prowadzenia spraw zakładu ubezpieczeń w sposób należyty.

Co najmniej połowa Członków Zarządu Towarzystwa, w tym Prezes Zarządu oraz Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać udowodnioną znajomość języka polskiego oraz są powoływani za zgodą organu nadzoru. Ponadto, co najmniej połowa Członków Zarządu Towarzystwa, w tym Prezes Zarządu oraz Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać doświadczenie zawodowe niezbędne do zarządzania zakładem ubezpieczeń.

Kandydat na stanowisko Osoby Nadzorującej inną kluczową funkcję musi łącznie spełniać następujące wymagania:

System zarządzania

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania nadzorowanej kluczowej funkcji;
- daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty;
- w przypadku funkcji aktuarialnej - jest aktuariuszem wpisanym do rejestru aktuariuszy.

Kandydat na członka Rady Nadzorczej musi łącznie spełniać następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- daje rękojmię należytego wykonywania swojej funkcji.

Co najmniej dwóch Członków Rady Nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności wynikające z art. 129 ust. 3 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorów oraz o nadzorze publicznym oraz przejawiające się brakiem bezpośrednich i pośrednich powiązań z Towarzystwem, Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej, znaczącymi akcjonariuszami i podmiotami z nim powiązanymi. W szczególności niezależnością powinni cechować się Członkowie Rady Nadzorczej, którzy posiadają kompetencje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej.

Opis procedury używanej do oceny kwalifikacji, umiejętności i reputacji

Pracownik Pionu Zasobów Ludzkich, odpowiedzialny za proces rekrutacji na dane stanowisko w Towarzystwie, każdorazowo sprawdza czy stanowisko należy do funkcji kluczowych oraz jakie wymogi zgodnie z UoDUiR powinien spełniać kandydat.

Proces oceny kandydata na stanowisko należące do funkcji kluczowych obejmuje ocenę kompetencji i kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy oraz odpowiedniego doświadczenia w sektorze ubezpieczeniowym, innych sektorach finansowych lub innych rodzajach działalności oraz uwzględnienia obowiązki powierzone tej osobie a także, o ile ma to znaczenie dla wykonywania tych obowiązków, jej umiejętności w dziedzinie ubezpieczeń, finansów, rachunkowości, funkcji aktuarialnych i zarządzania.

Ocena kompetencji uwzględnia obowiązki powierzone poszczególnym Osobom Nadzorującym funkcje kluczowe, tak aby zapewnić należyte zróżnicowanie kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia gwarantujące profesjonalizm w zarządzaniu Towarzystwem i jego nadzorowaniu.

Ocena reputacji obejmuje ocenę uczciwości i prawidłowej sytuacji finansowej tej osoby w oparciu o informacje dotyczące jej charakteru oraz postępowania w życiu prywatnym i zawodowym, w tym dotyczące kwestii karnych, finansowych i nadzorczych mających znaczenie do celów oceny.

Towarzystwo informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianach na stanowiskach Osób Nadzorujących inne kluczowe funkcje, w terminie 7 dni od dnia dokonania zmiany. Towarzystwo informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianach w składzie Zarządu lub Rady Nadzorczej, w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o powołaniu lub odwołaniu Członka Zarządu, Członka Rady Nadzorczej, a także powzięcia informacji o innym zdarzeniu powodującym zmianę składu Zarządu, Rady Nadzorczej.

B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

Strategia zarządzania ryzykiem

Strategia zarządzania ryzykiem jest zgodna ze strategią biznesową Towarzystwa i wspiera realizację strategii biznesowej. Celem strategii zarządzania ryzykiem jest zabezpieczenie stabilnego wzrostu, dodawanie wartości udziałowcom oraz klientom.

Kluczowym elementem strategii jest apetyt na ryzyko. Apetyt na ryzyko wspiera strategię biznesową, pomagając unikać podejmowania niechcianego lub nadmiernego ryzyka. Ma również na celu optymalizację wykorzystania kapitału. Strategia zarządzania ryzykiem wspomaga decyzje biznesowe poprzez dostarczanie kluczowych wskaźników profilu ryzyka oraz kontroli wynikających z przyjętej strategii.

Strategia biznesowa i jej cele, w tym określenie akceptowalnego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem i kapitałem są podsumowane w procesie własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) przeprowadzonym w oparciu o corocznie aktualizowany średniookresowy plan biznesowy i finansowy. W ramach przygotowania Towarzystwo przeprowadza ocenę najważniejszych ryzyk (High Level Risk Assessment), w celu zidentyfikowania kluczowych ryzyk stanowiących zagrożenie dla strategicznych i kapitałowych założeń spółki.

Na tej podstawie określone są scenariusze testowe, których wynik wskazuje na możliwe potrzeby kapitałowe Towarzystwa.

Raport ORSA wspiera Zarząd w ocenie poziomu ryzyka i profilu kapitałowego firmy, przeanalizowanych dla szerokiego zakresu scenariuszy testów. Raport ten jest przygotowywany w cyklu, co najmniej rocznym oraz zatwierdzany przez Zarząd Towarzystwa.

System zarządzania

W przypadku zidentyfikowania istotnej zmiany w profilu ryzyka Towarzystwa wynikającej ze zmiany procesów wewnętrznych lub otoczenia biznesowego, częstotliwość ORSA może zostać zwiększena.

W cyklach, co najmniej kwartalnych Zarząd Towarzystwa informowany jest, bezpośrednio lub poprzez odpowiedni komitet, o istotnych ryzykach na jakie Towarzystwo jest narażone, a w celu ograniczania ryzyka podejmowane są działania mitygujące. Na podstawie tych informacji Zarząd Towarzystwa ocenia czy Towarzystwo działa w ramach apetytu na ryzyko oraz jakie akcje trzeba podjąć, aby skuteczniej zarządzać ryzykiem. Proces ten zapewnia, iż Towarzystwo w sposób ciągły jest w stanie odpowiadać na pojawiające się ryzyka, które mogłyby istotnie wpływać na wyniki finansowe i wypłacalność Towarzystwa.

Funkcje kluczowe

Towarzystwo ustanowiło cztery inne funkcje kluczowe: Funkcję Zarządzania Ryzykiem, Funkcję Compliance, Funkcję Aktuarialną oraz Funkcję Audytu Wewnętrznego. W niniejszym rozdziale, System zarządzania ryzykiem, zaprezentowana została Funkcja Zarządzania Ryzykiem, natomiast pozostałe funkcje zostały szerzej opisane w innych częściach dokumentu, w punktach B.1 i B4 (Funkcja Zgodności z Przepisami), B.5 (Funkcja Audytu Wewnętrznego) i B.6 (Funkcja Aktuarialna).

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

Funkcja Zarządzania Ryzykiem wspiera Zarząd, Radę Nadzorczą oraz osoby zarządzające Towarzystwem w skutecznym zarządzaniu ryzykiem w szczególności poprzez:

- dokonywanie specjalistycznych analiz, przeglądu jakości i monitorowanie zarządzania ryzykiem;
- utrzymywanie zagregowanego profilu ryzyka Towarzystwa;
- raportowanie szczegółowych informacji dotyczących ekspozycji na ryzyko oraz doradzanie Zarządowi w sprawach z zakresu zarządzania ryzykiem w związku z najważniejszymi projektami i inwestycjami;
- identyfikację i ocenę pojawiających się ryzyk.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem w Towarzystwie doradza Zarządowi w zakresie zarządzania ryzykami w następujących obszarach:

- ryzyka finansowego oraz aktuarialnego;
- zarządzania ryzykiem niefinansowym w tym ryzyka operacyjnego;
- reasekuracji;
- oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia;
- przeglądu procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (RTU).

Osoby Nadzorujące Funkcję Zarządzania Ryzykiem raportują bezpośrednio do Członka Zarządu odpowiedzialnego za ryzyko (CRO). CRO zapewnia, że Zarząd jest dobrze poinformowany oraz rozumie ekspozycję Towarzystwa na poszczególne ryzyka.

Kontrola poziomu ryzyka

Profil i poziom ryzyka jest monitorowany w oparciu o apetyt na ryzyko, miary i limity ryzyka wynikające z apetytu na ryzyko. Towarzystwo regularnie przeprowadza ocenę ryzyka. Profil ryzyka oraz wymogi kapitałowe oceniane są zgodnie z wymogami Formuły Standardowej w systemie Wypłacalność II. Dodatkowo niektóre typy ryzyka mogą podlegać własnej, profesjonalnej ocenie w celu ich identyfikacji i kwantyfikacji.

B.4 System Kontroli Wewnętrznej

Towarzystwo wdrożyło System Kontroli Wewnętrznej (SKW), w którego skład wchodzą:

- procedury i procesy w tym w szczególności procedury księgowie i raportowe, uwzględniające odpowiednie czynności kontrolne;
- miary apetytu na ryzyko w formie jakościowej i ilościowej oraz raportowanie realizacji kluczowych kontroli (dla zidentyfikowanych głównych ryzyk) przez pierwszą linię obrony;
- definiowanie działań naprawczych w przypadku zidentyfikowanych słabości;
- monitorowanie poziomu ryzyka, testowanie kontroli, jak również ocena oraz raportowanie ryzyka,
- funkcja zgodności z przepisami.

System Kontroli Wewnętrznej w Towarzystwie opiera się na obowiązujących w Grupie NN zasadach zdefiniowanych jako tzw. Effective Control Framework (ECF). W ramach ECF w procesach istniejących w Towarzystwie identyfikowane są ryzyka, dla których w zależności od wyceny definiowane są odpowiednie kontrole mitygujące. Jego celem jest zapewnienie, że funkcjonujące procesy

System zarządzania

są efektywne, a działania podejmowane przez biznes mieszą się w ustalonych ramach apetytu na ryzyko. Apetyty te mogą być określone za pomocą limitów lub określeń jakościowych.

System kontroli wewnętrznej jest częścią Systemu Zarządzania Ryzykiem, który składa się z trzech linii obrony:

- I linia - poszczególne obszary biznesowe - odpowiadają za zarządzanie ryzykiem i działanie w ramach apetytu na ryzyko Towarzystwa przy podejmowanych decyzji biznesowych;
- II linia - Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance, Departament Prawny, Obszar Zarządzania Ryzykiem - monitoruje profil i poziom ryzyka, doradza kadrze zarządzającej optymalizację profilu ryzyka oraz ocenia jakość zarządzania ryzykiem przez I linię;
- III linia - Departament Audytu Wewnętrznego - funkcjonuje całkowicie niezależnie od I i II linii obrony, dokonuje oceny ogólnej skuteczności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wydaje konkretne zalecenia mające na celu dalsze usprawnianie procesów lub struktury zarządzania i kontroli ryzyka.

Funkcja Zgodności z Przepisami (Compliance)

Zadaniem Funkcji Compliance są m.in.:

- doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej z przepisami prawa oraz rekomendacjami i wytycznymi nadzorczymi,
- wczesne ostrzeganie: rozumiane jako ocena potencjalnego wpływu zmian pojawiających się w otoczeniu regulacyjnym na działalność zakładu ubezpieczeń,
- określenie i ocena ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Towarzystwo standardów postępowania,
- ocena adekwatności środków, działań podejmowanych przez Towarzystwo mogących powodować ryzyko niezgodności, wzrost ryzyka regulacyjnego lub ryzyka reputacji,
- aktywna współpraca i doradzanie komórkom organizacyjnym Towarzystwa w celu zarządzania ryzykiem zgodności w całym cyklu życia produktów i działalności,
- wsparcie strategii Towarzystwa poprzez ustanowienie ról i obowiązków, w celu implementowania dobrych praktyk, w zakresie przestrzegania przepisów oraz standardów rynkowych, a także rekomendacji i wytycznych nadzorczych,
- podnoszenie wśród pracowników Towarzystwa świadomości w zakresie ryzyka braku zgodności,
- określanie wyników identyfikacji, oceny, kontroli oraz monitorowania ryzyka braku zgodności, realizowanych przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance oraz przekazywanie raportów zawierających te wyniki.

Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance pełni funkcję Whistleblowing Reporting Officer, tj. osoby przyjmującej zgłoszenia naruszeń zgodnie z przyjętą przez Zarząd Procedurą zgłaszania nieprawidłowości. Do zgłaszanego naruszeń przepisów wewnętrznych lub zewnętrznych oraz o innych nieprawidłowościach uprawniony jest każdy pracownik – zarówno w formie anonimowej jak i bez zachowania anonimowości. W przypadku zgłoszeń, w których pracownicy nie zachowują anonimowości, ich tożsamość pozostaje chroniona przez Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance.

W powyższym zakresie nie wystąpiły istotne zmiany w 2020 roku.

Rada Nadzorcza Towarzystwa ma wpływ na SKW poprzez działający w jej ramach Komitet ds. Audytu. Ponadto Rada Nadzorcza zapoznaje się, przedstawia opinie lub zatwierdza:

- strategię zarządzania ryzykiem oraz przyjęty poziom apetytu na ryzyko;
- główne zidentyfikowane ryzyka w Towarzystwie;
- istotne transakcje wewnątrz grupy kapitałowej.

Rada Nadzorcza Towarzystwa jest regularnie informowana o wnioskach wynikających z raportowanego poziomu ryzyka, w szczególności o wnioskach wynikających z raportu ORSA.

B.5 Funkcja Audytu Wewnętrznego

Realizacja Funkcji Audytu Wewnętrznego w Towarzystwie

Towarzystwo posiada skutecną Funkcję Audytu Wewnętrznego, która obejmuje ocenę adekwatności i efektywności Systemu Kontroli Wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania.

Funkcja Audytu Wewnętrznego obejmuje swoimi działaniami wszystkie czynności operacyjne wykonywane przez Towarzystwo.

System zarządzania

W celu skutecznego wykonywania Funkcji Audytu Wewnętrznego, Menadżer ds. Audytu oraz Pracownicy Departamentu Audytu Wewnętrznego mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji, w szczególności:

- mają pełny, możliwy do realizacji w każdym momencie, dostęp do systemów, dokumentów, jednostek, biur oraz pracowników Towarzystwa; dostęp ten realizowany jest przy zachowaniu zasad związanych z poufnością dokumentów oraz ochroną danych osobowych;
- uzyskują niezbędnego do realizacji działań audytowych wyjaśnienia, dodatkowe informacje oraz wsparcie od pracowników Towarzystwa;
- samodzielnie planują działania audytowe, ich zakres oraz terminy realizacji, uwzględniając przy tym zasadę najmniejszej możliwej uciążliwości w stosunku do bieżących działań operacyjnych Towarzystwa.

Niezależność i obiektywność Funkcji Audytu Wewnętrznego

Funkcja Audytu Wewnętrznego jest obiektywna i niezależna. Obiektywność i niezależność zapewniona jest w szczególności poprzez:

- linię raportowania Menadżera ds. Audytu, który rapportuje bezpośrednio (hierarchicznie) do Prezesa Zarządu Towarzystwa oraz funkcjonalnie do Komitetu ds. Audytu ustanowionego na poziomie Rady Nadzorczej Towarzystwa;
- niezależność Funkcji Audytu Wewnętrznego od funkcji operacyjnych oraz innych kluczowych funkcji, zarówno w strukturze organizacyjnej, jak i w bieżącym działaniu; Funkcja Audytu Wewnętrznego samodzielnie stanowi trzecią linię obrony w strukturze opartej na 3 liniach obrony w Towarzystwie;
- realizację zasady, zgodnie z którą w przypadku, gdy osoba wykonująca czynności w ramach Funkcji Audytu Wewnętrznego (pracownik Departamentu Audytu Wewnętrznego) wykonywała wcześniej zadania w ramach innej jednostki organizacyjnej Towarzystwa, w celu zapobiegania konfliktowi interesów, nie może ona realizować zadań audytorskich w odniesieniu do tego obszaru przez okres 12 miesięcy od zakończenia wykonywania zadań w ramach tej jednostki organizacyjnej.

B.6 Funkcja Aktuarialna

Funkcja Aktuarialna realizowana jest przez osoby dysponujące wiedzą z zakresu matematyki aktuarialnej i finansowej oraz wykazujące się stosownym doświadczeniem w stosowaniu właściwych standardów zawodowych. Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną rapportuje bezpośrednio do Członka Zarządu ds. Ryzyka (CRO).

Do zadań Funkcji Aktuarialnej należy:

- koordynacja i nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rachunkowości;
- zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
- porównanie najlepszych oszacowań (ang. best estimates & assumptions, BEA) z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia;
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji.

Co najmniej raz do roku Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną przygotowuje Raport Funkcji Aktuarialnej zawierający opinię odnośnie powyżej wymienionych obszarów. Walidacja RTU jest przeprowadzana w ramach Raportu Funkcji Aktuarialnej. Raport ten jest przedstawiany Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Towarzystwa.

B.7 Outsourcing

W Towarzystwie został wdrożony system nadzoru nad outsourcingiem wraz z podziałem odpowiedzialności w procesie, mający na celu zapewnienie, że:

System zarządzania

- zostały przeprowadzone szczegółowe analizy w celu weryfikacji czy potencjalny usługodawca posiada umiejętności i możliwości oraz ewentualne zezwolenia wymagane na podstawie przepisów prawa, pozwalające mu wykonywać w odpowiedni sposób zlecane funkcje lub czynności, uwzględniając przy tym cele i potrzeby Towarzystwa;
- zostały objaśnione warunki umowy outsourcingu, w zrozumiałym sposób, organowi zarządzającemu oraz ich zatwierdzenie przez ten organ;
- została zawarta pisemna umowa pomiędzy Towarzystwem a usługodawcą, w której wyraźnie określono odpowiednie prawa i obowiązki Towarzystwa i usługodawcy;
- Towarzystwu nie zagraża żaden faktyczny lub potencjalny konflikt interesów;
- nie ma naruszeń prawa, a w szczególności przepisów dotyczących ochrony danych;
- w uzasadnionych przypadkach, usługodawca podlega takim samym przepisom dotyczącym bezpieczeństwa i poufności informacji jak Towarzystwo.

Outsourcing elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności i funkcji operacyjnych

Outsourcing elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności lub funkcji operacyjnych Towarzystwa jest realizowany w taki sposób, aby nie spowodować negatywnego wpływu na jakość systemu zarządzania Towarzystwa oraz na zdolność organu nadzoru do monitorowania należytego wykonywania obowiązków przez Towarzystwo. Outsourcing nie może także wywołać nieuzasadnionego wzrostu ryzyka operacyjnego lub osłabienia jakości obsługi ubezpieczonych.

W ramach outsourcingu elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności i funkcji operacyjnych, Towarzystwo powierzyło następujące czynności wybranym podmiotom Grupy NN:

- elementy wspierające wyznaczanie najlepszego oszacowania, kapitałowego wymogu wypłacalności oraz sprawozdawczości w zakresie aktywów; usługa ta realizowana jest na terenie Holandii;
- zarządzanie aktywami; usługa ta realizowana jest na terenie Polski.

B.8 Wszelkie inne informacje

W 2020 roku dokonano zmiany w zakresie procesu zarządzania projektami. Wdrożono nowe zasady prowadzenia i wdrażania zmian oparte na metodykach zwinnych. Zmiana ta ma na celu wsparcie realizacji strategii i szybsze reagowanie na pojawiające się szanse i zagrożenia.

Nie odnotowano innych istotnych informacji w zakresie systemu zarządzania, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Profil ryzyka

C. Profil ryzyka

Wstęp

Poniższy rozdział sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące profilu ryzyka Towarzystwa w podziale na następujące kategorie: ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko operacyjne, inne istotne rodzaje ryzyka. W celu wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwo stosuje metodologię Formuły Standardowej. Metody stosowane do oceny ryzyk, jak również do oceny wrażliwości na ryzyko, są spójne z zasadami zarządzania ryzykiem przedstawionymi w części B ze szczególnym uwzględnieniem własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). Profil ryzyka Towarzystwa nie odbiega istotnie od profilu polskiego rynku ubezpieczeń na życie i w konsekwencji Formuła Standardowa, skalibrowana do uśrednionego rynku europejskiego włącznie z rynkiem polskim, prawidłowo reprezentuje ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo. Ponadto, na podstawie analiz własnych oraz oceny ryzyk, zdefiniowane zostały scenariusze testowe, tzw. testy stresu. Wyniki testów stresu wskazują, że posiadany poziom kapitałów Towarzystwa jest wystarczający do zachowania wypłacalności nawet w przypadku zrealizowania się niekorzystnych scenariuszy, o bardzo dużym wpływie finansowym.

W roku 2020 Towarzystwo dodatkowo uczestniczyło w teście warunków skrajnych (testy stresu) przeprowadzanym przez UKNF, których wyniki potwierdzają silną pozycję kapitałową Towarzystwa.

W okresie sprawozdawczym za rok 2020 Towarzystwo nie odnotowało istotnych zmian w profilu ryzyka.

W kolejnych podrozdziałach przedstawiono bardziej szczegółowe opisy ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo. Przez podstawowe środki własne Towarzystwa, zgodnie z artykułem 241 UoDUiR, rozumie się nadwyżkę aktywów dla celów wypłacalności nad zobowiązaniemi dla celów wypłacalności oraz zobowiązaniami podporządkowanymi wyliczonymi zgodnie z metodologią systemu Wypłacalność II.

C.1 Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne definiuje się jako możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia, w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek czy tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Moduł ryzyka aktuarialnego w systemie Wypłacalność II w ubezpieczeniach na życie obejmuje następujące podmoduły:

- a) podmoduł ryzyka śmiertelności w ubezpieczeniach na życie;
- b) podmoduł ryzyka długowieczności w ubezpieczeniach na życie;
- c) podmoduł ryzyka niezdolności do pracy zatrudnialności;
- d) podmoduł ryzyka wydatków w ubezpieczeniach na życie;
- e) podmoduł ryzyka rewizji rent w ubezpieczeniach na życie;
- f) podmoduł ryzyka związanego z rezygnacjami z umów;
- g) podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach na życie.

Moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych obejmuje podmoduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach zdrowotnych; na podmoduł ryzyka aktuarialnego składają się ponadto ryzyka (a)-(f) wymienione powyżej.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w przypadku ubezpieczeń na życie na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 885 010 tys. zł, zaś w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych 268 610 tys. zł.

Na kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego składają się poszczególne wymogi kapitałowe dla każdego z powyższych podmodułów. Obliczenia wymogów kapitałowych w podmodułach ryzyka w ubezpieczeniach na życie opierają się na określonych scenariuszach i są równe stracie podstawowych środków własnych zakładu ubezpieczeń, która nastąpiłaby wskutek nagłego i trwałego pogorszenia się założień dotyczących obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych powodujących ich wzrost. Poniżej przedstawiono definicje ryzyk w kolejności ich istotności w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa, a następnie podano ekspozycje na ryzyka dla każdego podmodułu ryzyka aktuarialnego wyrażone wymogami kapitałowymi.

Ryzyko związane z rezygnacjami z umów to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany zobowiązań w wyniku zmiany oczekiwanych współczynników wykorzystania przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego opcji. Stosowne opcje to wszystkie prawne lub zawarte w umowie prawa ubezpieczających lub ubezpieczonych do całkowitego lub częściowego wypowiedzenia, wykupu, zmniejszenia, ograniczenia lub zawieszenia ochrony ubezpieczeniowej lub możliwości rezygnacji z polisy ubezpieczeniowej.

Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów wynika ze zmian w kosztach ponoszonych w związku z obsługą umów ubezpieczeniowych.

Profil ryzyka

Ryzyko katastroficzne wynika z ekstremalnych lub nieregularnych zdarzeń, których wpływ nie jest odpowiednio uchwycony w pozostałych podmodułach ryzyka w ubezpieczeniach na życie (np. ryzyko pandemii).

Ryzyko śmiertelności to ryzyko straty lub niekorzystnych zmian wartości zobowiązań ubezpieczeniowych w wyniku zmian w poziomie, trendzie lub zmienności współczynników umieralności, gdzie wzrost współczynnika umieralności prowadzi do wzrostu wartości zobowiązań ubezpieczeniowych.

W poniższej tabeli zaprezentowano wymóg kapitałowy dla modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach na życie (dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w tys. zł)

Wymög kapitałowy – ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie		2020
Ryzyko śmiertelności		74 245
Ryzyko długowieczności		0
Ryzyko niezdolności do pracy - zachorowalności		0
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów		756 025
Ryzyko wzrostu wskaźników rezygnacji		555 868
Ryzyko spadku wskaźników rezygnacji		24 673
Ryzyko związane z masowymi rezygnacjami z umów		756 025
Ryzyko wydatków w ubezpieczeniach na życie		156 009
Ryzyko rewizji rent		0
Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach na życie		98 214
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach na życie		-199 483
Całkowite ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie		885 010

Analogicznie dla modułu ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych wymóg kapitałowy przedstawia się następująco (dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w tys. zł)

Wymög kapitałowy – ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych		2020
Ryzyko śmiertelności		543
Ryzyko długowieczności		0
Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności		69 605
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów		196 169
Ryzyko wzrostu wskaźników rezygnacji		75 872
Ryzyko spadku wskaźników rezygnacji		13
Ryzyko związane z masowymi rezygnacjami z umów		196 169
Ryzyko wydatków w ubezpieczeniach zdrowotnych		8 106
Ryzyko rewizji rent		0
Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach zdrowotnych		118 187
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach zdrowotnych		-123 999
Całkowite ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych		268 610

Pomiar ryzyka aktuarialnego polega na identyfikacji czynników, których realizacja może skutkować wystąpieniem strat czy niekorzystnych zmian wartości zobowiązań ubezpieczeniowych oraz analizie elementów ryzyka w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia. Celem oceny ryzyka jest zdefiniowanie reguł selekcji i limitowania ryzyk przyjmowanych do ubezpieczenia w celu ograniczenia wysokiej szkodowości oraz ryzyka anty-selekcji (z wyłączeniem reasekuracji, jako techniki ograniczania ryzyka). Do oceny ryzyka aktuarialnego w Towarzystwie stosowane są statystyczne analizy parametrów leżących u podstaw najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wielkości ekspozycji wraz z szkodowością portfeli polis.

Ze stosowanych technik pomiaru ryzyka należy wymienić: analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, kapitałowy wymóg wypłacalności. Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu zmian głównych założeń nie-ekonomicznych na wielkość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla 10 scenariuszy, które zakładały podwyższenie i obniżenie o 10% głównych parametrów aktuarialnych; na potrzeby analizy wielkość marginesu ryzyka rezerw techniczno-ubezpieczeniowych została również przeliczona. Z punktu widzenia pomiaru ryzyka największą wrażliwością nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami oraz kapitałowego wymogu wypłacalności charakteryzuje się zmiana założeń dotyczących współczynników rezygnacji z umów. Jednocześnie warto odnotować, iż w każdym z analizowanych przypadków pozycja kapitałowa Towarzystwa pozostaje na bardzo bezpiecznym poziomie.

Profil ryzyka

Analiza wrażliwości na zmiany założeń nieekonomicznych

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Kapitałowy wymóg wypłacalności
		Zmiana %	Zmiana %
1	Wzrost współczynników śmiertelności +10%	-1.2%	-1.5%
2	Spadek współczynników śmiertelności - 10%	1.3%	1.6%
3	Wzrost współczynników rezygnacji z umów +10%	-2.9%	-4.9%
4	Spadek współczynników rezygnacji z umów - 10%	3.2%	5.7%
5	Wzrost kosztów administracyjnych +10%	-2.0%	-1.5%
6	Spadek kosztów administracyjnych - 10%	2.0%	1.5%
7	Wzrost współczynników zachorowalności +10%	-0.7%	-0.3%
8	Spadek współczynników zachorowalności - 10%	0.7%	0.3%
9	Wzrost wysokości opłat za zarządzanie funduszami +10%	1.3%	1.8%
10	Spadek wysokości opłat za zarządzanie funduszami - 10%	-1.3%	-1.8%

Ryzyka ubezpieczeniowe są zarządzane głównie poprzez dywersyfikację i limity na pojedynczą ekspozycję dla poszczególnych ryzyk, takich jak śmiertelność czy kalectwo. Ryzyko ponad wyznaczone limity może zostać zaakceptowane, ale musi być objęte reasekuracją. Towarzystwo stosuje adekwatną do potrzeb technikę ograniczenia ryzyka ubezpieczeniowego poprzez reasekurację (udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby rachunkowości na koniec roku wynosił 0.04%). Jednocześnie w ramach swojej działalności operacyjnej Spółka zarządza wysoce zdwywersyfikowanym i zrównoważonym portfelem polis indywidualnych. W grupowych ubezpieczeniach na życie mogą pojawić się koncentracje ryzyka geograficznego. Proces monitorowania ciągłej skuteczności technik ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego w Towarzystwie jest oparty o system efektywnej kontroli (ang. Effective Control Framework, ECF) ze zdefiniowanymi kontrolami oraz częstotliwościami ich wykonywania; raportowanie w ramach systemu kontroli wewnętrznej odbywa się regularnie w odstępach kwartalnych.

W ramach procesu ORSA Zakład przeprowadził w 2020 roku analizy testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. W obszarze ryzyka ubezpieczeniowego dotyczyły (a) ryzyka pandemii (wzrost współczynników umieralności i zachorowalności połączony z dotkliwymi ekonomicznymi konsekwencjami spowolnienia gospodarki), (b) ryzyka masowych rezygnacji połączonego z zawieraniami na rynkach finansowych czy brakiem nowej sprzedaży polis. W przypadku testów warunków skrajnych uwzględnia się przyszłe działania Zarządu Towarzystwa, które mogą zostać podjęte w celu ograniczenia potencjalnych przyszłych strat; w szczególności dostosowania budżetów kosztowych ze względu na utracony portfel w scenariuszu z masowymi rezygnacjami z polis. Dla żadnego z dokonanych testów współczynnik wypłacalności nie obniżył się poniżej 200% i Towarzystwo pozostaje w ramach zdefiniowanego apetytu na ryzyko.

Na koniec roku 2020 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2020 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

W 2020 roku nie zaszły istotne zmiany w ryzykach ubezpieczeniowych, na które Zakład jest narażony, jak również w metodach stosowanych do oceny tych ryzyk; zmiany w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby wymogów kapitałowych regulacji Wypłacalność II zostały opisane w części D.2 sprawozdania.

C.2 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiuje się jako ryzyko straty spowodowane niekorzystną zmianą sytuacji finansowej, wynikającą bezpośrednio lub pośrednio z waahań poziomu zmienności rynkowych cen aktywów, spreadu kredytowego, wartości zobowiązań i instrumentów finansowych. Ryzyko rynkowe oblicza się jako spadek wartości podstawowych środków własnych spowodowany niekorzystnymi zmianami: cen instrumentów będących przedmiotem lokat, wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych; wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dokonywana jest zgodnie z wymogami regulacji Wypłacalność II i nie uwzględnia marginesu ryzyka (dodatkowe informacje zostały zawarte w części D.2). Proces zarządzania ryzykiem spreadu kredytowego i ryzykiem koncentracji ma odmienną specyfikę od procesu zarządzania pozostałymi podkategoriami ryzyka rynkowego i został opisany w osobnych częściach poniżej.

Zgodnie z regulacją Wypłacalność II na moduł ryzyka rynkowego w Towarzystwie składają się wszystkie następujące podmoduły:

- a) podmoduł ryzyka stopy procentowej;
- b) podmoduł ryzyka cen akcji;
- c) podmoduł ryzyka cen nieruchomości;
- d) podmoduł ryzyka spreadu kredytowego;
- e) podmoduł ryzyka walutowego;

Profil ryzyka

f) podmoduł ryzyka koncentracji aktywów.

Z punktu widzenia bilansu ekonomicznego Towarzystwa najbardziej istotnymi elementami ryzyka rynkowego są: ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji oraz ryzyko koncentracji; ryzyko rozpiętości/marży kredytowej (tzw. spread) opisane zostało w punkcie C.3, łącznie z ryzykiem koncentracji aktywów oraz ryzykiem kontrahenta. Spółka nie jest narażona na istotne ryzyko kursu walutowego lub istotne ryzyko cen nieruchomości.

Źródłami ryzyka stopy procentowej są m.in. wzrost inflacji (bieżącej lub prognozowanej), spadek stopy oszczędności w gospodarce, negatywna ocena przez inwestorów przyszłej sytuacji fiskalnej kraju, wzrost stóp procentowych. Na ryzyko rynku akcji składają się: ryzyko systemowe rynku akcji, ryzyko branżowe i ryzyko specyficzne konkretnego emitenta.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka rynkowego (włączając wymogi kapitałowe na ryzyko koncentracji aktywów oraz rozpiętości kredytowej) na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 274 657 tys. zł.

W tabeli poniżej przedstawiono wymóg kapitałowy dla modułu ryzyka rynkowego w podziale na podmoduły (a)-(f) (dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w tys. zł):

Kapitałowy wymóg wypłacalności – moduł ryzyka rynkowego	2020
Ryzyko stopy procentowej	172 662
Ryzyko cen akcji	96 998
Ryzyko cen nieruchomości	2 126
Ryzyko spreadu kredytowego	70 885
Koncentracja ryzyka rynkowego	142 334
Ryzyko walutowe	895
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka rynkowego	-211 242
Całkowite ryzyko rynkowe	274 657

Towarzystwo narażone jest na ryzyko rynkowe, w tym w szczególności na ryzyko stóp procentowych, ze względu na różne okresy jak i wielkości przepływów finansowych po stronie aktywów i pasywów oraz inwestycje środków własnych (w tym na pokrycie wymogów kapitałowych). Towarzystwo ma również pośrednią ekspozycję na ryzyko rynkowe (np. ryzyko cen akcji) wynikającą ze zmienności na rynkach kapitałowych, ze względu na zależność wyniku finansowego od wartości aktywów pod zarządzaniem, w szczególności w przypadku produktów z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi (UFK).

Do oceny ryzyka rynkowego Zakład stosuje następujące techniki pomiaru:

- kapitałowy wymóg wypłacalności;
- analizy wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi;
- wyniki stochastycznego modelu zarządzania ryzykiem z miarą Value at Risk (VaR).

Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu na wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi przy zmianach głównych założeń ekonomicznych. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi dla 3 scenariuszy, które zakładały podwyższenie/obniżenie czynników ryzyka. Z punktu widzenia pomiaru ryzyka największą wrażliwością nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi oraz kapitałowego wymogu wypłacalności charakteryzuje się zmiana poziomu stóp procentowych wolnych od ryzyka (dla zadanej kalibracji czynników ryzyka); jest to związane z większą ekspozycją podstawowych środków własnych Towarzystwa na ryzyko stopy procentowej.

Analiza wrażliwości na zmiany cen akcji i stóp wolnych od ryzyka

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniemi	Kapitałowy wymóg wypłacalności
		Zmiana %	Zmiana %
1	Wzrost cen akcji +31% (WIG indeks)	0.5%	1.0%
2	Spadek cen akcji -31% (WIG indeks)	-0.5%	-0.8%
3	Wzrost stóp wolnych od ryzyka +100 p.b.	-5.2%	-5.9%
4	Spadek stóp wolnych od ryzyka -100 p.b.	5.0%	7.0%

Najistotniejszym instrumentem (ciągłego) ograniczania ryzyka rynkowego jest system limitów inwestycyjnych określonych w strategiach inwestycyjnych poszczególnych funduszy. Limity inwestycyjne definiuje się w podziale na klasy aktywów, rating wiarygodności kredytowej, rodzaj zabezpieczenia czy zróżnicowanie geograficzne i obejmują one ryzyka stóp procentowych, ryzyko spreadu, ryzyko koncentracji, ryzyko akcji, ryzyko walutowe. Proces monitorowania ciągłej skuteczności technik ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego w Towarzystwie jest oparty o system efektywnej kontroli (ang. Effective Control

Profil ryzyka

Framework, ECF) ze zdefiniowanymi kontrolami oraz częstotliwościami ich wykonywania; raportowanie w ramach systemu kontroli wewnętrznej odbywa się regularnie w odstępach kwartalnych.

W ramach procesu ORSA Zakład przeprowadził w 2020 roku analizy testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. W obszarze ryzyka rynkowego dotyczyły dwóch scenariuszy z: UKNF „Metodyka przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakładach ubezpieczeń i w zakładach reasekuracji za 2019 rok”, czerwiec 2020:

- ryzyko stopy procentowej z re-kalibracją szoków Formuły Standardowej,
- łączny scenariusz dla następujących rodzajów ryzyka – stopa procentowa, spread kredytowy obligacji korporacyjnych, ryzyko cen akcji i udziałów.

Analizie podlegał także scenariusz istotnie wyższych stóp procentowych (scenariusz EIOPA yield curve up) łącznie z ryzykiem wyższych kosztów obsługi polis oraz zwiększonej rezygnacji z polis. W przypadku testów warunków skrajnych uwzględnia się przyszłe działania Zarządu Towarzystwa, które mogą zostać podjęte w celu ograniczenia potencjalnych przyszłych strat; w szczególności dostosowania budżetów kosztowych ze względu na utracony portfel w scenariuszu z rezygnacjami z polis. Dla żadnego z dokonanych testów współczynnik wypłacalności nie obniżył się poniżej 200% i Towarzystwo pozostaje w ramach zdefiniowanego apetytu na ryzyko.

Na koniec roku 2020 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2020 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II. Jednocześnie poza ryzykiem koncentracji aktywów pokrytym poprzez wymóg kapitałowy wynikający z podmodułu ryzyka koncentracji Zakład nie identyfikuje innych koncentracji ryzyka rynkowego.

W 2020 roku nie zaszły istotne zmiany w ryzykach rynkowych, na które zakład był narażony jak również w metodach stosowanych do oceny tych ryzyk; zmiany w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby wymogów kapitałowych regulacji Wypłacalność II zostały opisane w części D.2 sprawozdania.

C.3 Ryzyko kredytowe

Poniższy podrozdział profilu ryzyka Towarzystwa zawiera informacje dotyczące ryzyk kredytowego/spreadu, koncentracji aktywów oraz niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

Ryzyko spreadu kredytowego to ryzyko spadku wartości aktywów spowodowane zmianami różnicy między rentownością danego instrumentu dłużnego, a rentownością instrumentów dłużnych emitowanych przez państwo. Rozpiętość ta (spread kredytowy) rośnie w przypadku gorszej oceny zdolności kredytowych emitenta przez uczestników rynku wtórnego powodując spadek wartości danego dłużnego papieru wartościowego. Z punktu widzenia bilansu Towarzystwa ekspozycja na ryzyko kredytowe związana jest z inwestycjami w (a) obligacje korporacyjne, (b) funduszami zbiorowego inwestowania, których blisko 100% aktywów to instrumenty dłużne oraz (c) depozytami, które w regulacji Wypłacalność II podlegają szkodom ryzyka rozpiętości kredytowej. Rozkład ocen kredytowych poszczególnych inwestycji w ekspozycji ryzyka kredytowego przedstawia się następująco: AAA – 15%, AA – 8%, A – 11%, NR (bez ratingu) – 66%. Warto odnotować, iż zakład ubezpieczeń może stosować zewnętrzną ocenę kredytową do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze Standardową Formułą wyłącznie, jeżeli ocena ta została wydana lub zatwierdzona przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (ECAI); Towarzystwo korzysta z zewnętrznych ocen kredytowych wydanych tylko przez trzy najbardziej renomowane agencje: Standard & Poor's, Moody's, Fitch.

Do oceny ryzyka spreadu kredytowego Towarzystwo stosuje następujące techniki pomiaru:

- (a) kapitałowy wymóg wypłacalności,
- (b) analizy wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami,
- (c) wyniki stochastycznego modelu zarządzania ryzykiem z miarą Value at Risk (VaR).

W przypadku ryzyk spreadu i koncentracji – jako podmoduły ryzyka rynkowego – Towarzystwo stosuje te same środki do oceny ryzyk wraz z technikami ograniczania ryzyka oraz monitorowania ich skuteczności jak to zostało opisane w części C.2 Ryzyko rynkowe. Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu na wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami przy zmianach wysokości spreadu kredytowego. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami dla 2 scenariuszy, które zakładały podwyższenie/obniżenie czynnika ryzyka.

Profil ryzyka

Analiza wrażliwości na zmiany spreadu kredytowego

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Kapitałowy wymóg wypłacalności
		Zmiana %	Zmiana %
1	Spadek spreadu kredytowego obligacji korporacyjnych 100 p.b.	1.1%	0.4%
2	Wzrost spreadu kredytowego obligacji korporacyjnych 100 p.b.	-1.0%	-0.3%

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka spreadu kredytowego na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 70 885 tys. zł i stanowił część modułu ryzyka rynkowego.

Towarzystwo lokuje posiadane środki finansowe zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora, tzn. wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko Towarzystwo może określić, monitorować, właściwie zarządzać, wokół którego możliwe jest prowadzenie sprawozdawczości i które Towarzystwo uwzględnia przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Towarzystwo lokuje swoje środki finansowe, a w szczególności aktywa stanowiące pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i aktywa stanowiące pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego, w sposób nastawiony na bezpieczeństwo, jakość i rentowność, przy jednoczesnym zachowaniu płynności. Towarzystwo lokuje aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości uwzględnia swoją działalność, w tym charakter i czas trwania zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, w sposób zgodny z interesami ubezpieczających. Towarzystwo różnicuje aktywa i zachowuje ich odpowiednie rozproszenie, aby uniknąć nadmiernego uzależnienia od jednego, szczególnego składnika aktywów, emitenta, obszaru geograficznego. W przypadku umów ubezpieczenia na życie, w których ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, w tym umów ubezpieczenia związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności stanowią jak najokładniejsze odzwierciedlenie w jednostkach uczestnictwa lub odpowiednich aktywach.

W związku z wykonywaniem działalności lokalnej Towarzystwo korzysta z usług podmiotów uprawnionych do zarządzania aktywami na zlecenie.

Ryzyko koncentracji aktywów

Ryzyko koncentracji wiąże się z pogorszeniem zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania w wyniku uzależnienia się (braku dywersyfikacji) lub nadmiernej ekspozycji wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych. Występujący w Towarzystwie wymóg kapitałowy dla ryzyka koncentracji aktywów związany jest przede wszystkim z zaliczeniu części funduszy zbiorowego inwestowania, dla których nie ma zastosowania metoda oparta na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko, jako ekspozycji wobec pojedynczych kontrahentów.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Moduł ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań przez kontrahenta ma na celu odzwierciedlenie potencjalnych strat spowodowanych nieoczekiwaniem niewywiązaniem się ze zobowiązań lub pogorszeniem zdolności kredytowej kontrahentów oraz dłużników Towarzystwa w ciągu następnych dwunastu miesięcy. W Towarzystwie ekspozycja na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta obejmuje przede wszystkich środki pieniężne na rachunkach bankowych, a w mniejszym stopniu umowy ograniczania ryzyka (umowy reasekuracyjne, walutowe kontrakty terminowe, zobowiązania warunkowe).

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oceniane jest w Towarzystwie metodą ilościową poprzez wyliczenie wymogu kapitałowego na to ryzyko, jak również metodą jakościową w ramach bieżącej własnej oceny (np. etap podejmowania decyzji o kontraktie reasekuracji biernej). W Towarzystwie nie występuje istotna koncentracja ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. W odniesieniu do ryzyka kontrahenta typu 1 Towarzystwo cedując ryzyka ubezpieczeniowe zapewnia dywersyfikację współpracując z 3 wiodącymi reasekuratorami oraz stosuje się do dozwolonych limitów cedowania ryzyk oraz odpowiedniej wiarygodności kredytowej reasekuratora. W przypadku ryzyka kontrahenta typu 2 warto odnotować, iż należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników cechują się dużą dywersyfikacją.

W odniesieniu do działań kontrolnych mających na celu ograniczanie ryzyka - w przypadku ryzyka kontrahenta (typ 1) związanego z programem reasekuracyjnym (reasekuracja bierna) Towarzystwo stosuje dozwolony dolny limit ratingu wiarygodności kredytowej reasekuratora (jest to A-/A3 External Credit Assessment Institution), limity kwotowe, limity łącznej ekspozycji (koncentracja).

W odniesieniu do ryzyka kontrahenta (typ 1) związanego z ekspozycjami wobec banków Zakład stosuje (ciągłą) technikę ograniczania ryzyka polegającą na ustaleniu limitów dotyczących łącznej dozwolonej ekspozycji na każdy z banków w zależności

Profil ryzyka

od jego ratingu. Ze względu na niską istotność ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta nie przeprowadza się analiz wrażliwości czy specyficznych dla tego ryzyka testów warunków skrajnych.

W tabeli poniżej przedstawiona została ekspozycja dla ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań oraz całkowity kapitałowy wymóg wypłacalności dla tego ryzyka na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 26 651 tys. zł. Ekspozycje typu I obejmują umowy reasekuracji, środki pieniężne i zobowiązania warunkowe zaś na ekspozycję typu II składają się należności od pośredników ubezpieczeniowych, należności od ubezpieczających oraz również pozostałe należności.

Wymóg kapitałowy – ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	2020
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta typ I	8 771
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta typ II	19 433
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	-1 554
Całkowite ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	26 651

* Dane w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2020 roku

Na koniec roku 2020 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2020 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II. Jednocześnie poza ryzykiem koncentracji aktywów pokrytym poprzez wymóg kapitałowy wynikający z podmodułu ryzyka koncentracji Zakład nie identyfikuje innych koncentracji ryzyka kredytowego.

W okresie sprawozdawczym za rok 2020 nie zaszły istotne zmiany w ryzyku kredytowym oraz w środkach stosowanych do oceny tego ryzyka.

C.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności wiąże się z brakiem możliwości przeprowadzenia transakcji, przy zachowaniu aktualnej ceny rynkowej. Towarzystwo ocenia swoje ryzyko płynności na poziomie niskim ze względu na utrzymywanie odpowiedniego bufora środków płynnych na cele finansowania operacji bieżących oraz aktywów uznawanych za bardzo płynne (tzw. ryzyko niemożności upływnienia aktywów), a także przeprowadzane analizy rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań (tzw. ryzyko niedopasowania aktywów i pasywów).

Identyfikacja ryzyka płynności odbywa się poprzez regularną analizę prognozowanych przepływów finansowych związanych z działalnością Spółki w kontekście posiadanych aktywów, których uwolnienie, dla wywiązywania się Zakładu z bieżących i przyszłych zobowiązań, nie spowoduje niekorzystnego wpływu na wyniki finansowe Towarzystwa.

Środki stosowane w celu oceny ryzyka płynności obejmują:

- monitorowanie i ocenę bufora środków płynnych na cele finansowania operacji bieżących oraz aktywów uznawanych za bardzo płynne,
- ocenę istotności rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań,
- kalkulację współczynników płynności przy wymuszonej sprzedaży.

Głównymi technikami zarządzania ryzykiem płynności są: dopasowanie struktury przepływów zobowiązań oraz portfela inwestycyjnego (analizy ALM), dywersyfikacja i limity na pojedyncze ekspozycje. Dopuszczalne jest celowe niedopasowanie struktury aktywów i pasywów, np. w sytuacji niedostępności na rynkach aktywów o bardziej odległym terminie zapadalności niż terminy zapadalności zobowiązań. Proces monitorowania ciągłej skuteczności technik ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego w Towarzystwie jest oparty o system efektywnej kontroli (ECF) ze zdefiniowanymi kontrolami oraz częstotliwościami ich wykonywania; raportowanie w ramach systemu kontroli wewnętrznej odbywa się regularnie w odstępach kwartałowych.

W ramach analiz wrażliwości w odniesieniu do ryzyka płynności przeprowadza się ocenę istotności rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań przy zmianach założeń odnośnie współczynników rezygnacji z umów. Dodatkowo jest przeprowadzany test warunków skrajnych polegający na kalkulacji współczynników przy wymuszonej sprzedaży w czterech horyzontach czasowych (2 dni, tydzień, miesiąc, rok) zgodnie z wewnętrzna metodologią Zakładu: szoku natychmiastowego w związku z wypłatami wartości wykupu wraz z roczną ciągłą zmniejszoną płynnością na rynku finansowym.

W powyższych analizach wrażliwości oraz teście warunków skrajnych nie uwzględniano przyszłych działań zarządczych. Na podstawie przeprowadzonych analiz nie stwierdzono potrzeby kalkulacji dodatkowego wymogu kapitałowego nieujętego w SCR formuły standardowej a wynikającego z ryzyka płynności.

W odniesieniu do ryzyka płynności, łączna kwota oczekiwanej zysku z przyszłych składek na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosła 1 610 108 tys. zł.

Profil ryzyka

Na koniec roku 2020 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2020 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

W okresie sprawozdawczym za rok 2020 nie zaszły istotne zmiany dotyczące ryzyka płynności oraz w środkach stosowanych do oceny tego ryzyka.

C.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko straty wynikającej z błędnych procedur wewnętrznych, niestosowania się do procedur, działania systemów bądź pracowników lub też wynikającej ze zdarzeń zewnętrznych. Cztery podstawowe źródła ryzyka operacyjnego to ludzie, systemy, zdarzenia zewnętrzne oraz procesy.

W celu oceny ryzyka Towarzystwo regularnie organizuje warsztaty ryzyka dotyczące procesów, produktów, projektów lub systemów. Warsztaty obejmują identyfikację oraz wycenę ryzyka. Dla zidentyfikowanych ryzyk, które mają wpływ na prawidłowe działanie Towarzystwa, definiowane są działania naprawcze mające na celu ich ograniczenie. Dodatkowo Towarzystwo w cyklach, co najmniej kwartalnych, raportuje istotne ryzyka operacyjne na odpowiednim komitecie lub bezpośrednio do Zarządu, co pozwala na ciągłe monitorowanie najbardziej istotnych ryzyk i podejmowanie działań zmierzających do ich ograniczenia. Na podstawie tych informacji Zarząd Towarzystwa określa czy Towarzystwo działa w ramach apetytu na ryzyko.

Sposoby ograniczania ryzyka oraz monitorowanie ich ciągłej skuteczności to w szczególności:

- stosowanie i przestrzeganie wymogów kontrolnych zawartych w procedurach operacyjnych dotyczących wprowadzania zmian w procesach, systemach,
- przestrzeganie uprawnień i kontrola wykonywania transakcji finansowych,
- ciągła weryfikacja zawieranych umów ubezpieczenia przez funkcję przeciwdziałania wyłudzeniom,
- kwartalne monitorowanie wykorzystania limitów tolerancji ryzyka w odniesieniu do ryzyka operacyjnego Zakładu,
- identyfikację, analizę i raportowanie zdarzeń operacyjnych związanych bezpośrednio lub pośrednio z ryzykiem operacyjnym.

Istotne ryzyka, na które narażony jest Zakład związane są z możliwością zajścia zdarzeń operacyjnych wskutek błędnego działania systemu administracyjnego, pracownika lub dystrybucji.

Scenariusze służące do testów warunków skrajnych i analiz wrażliwości związanych z ryzykiem operacyjnym definiują wpływ:

- a) wystąpienia zdarzeń wewnętrznych np. błędu przy realizacji kluczowego procesu, pracownika lub błędu systemu,
- b) wystąpienia zdarzeń zewnętrznych np. defraudacji.

W ocenie wrażliwości wartości środków własnych na ryzyko operacyjne, Towarzystwo przeprowadza dla każdego materialnego zidentyfikowanego ryzyka warsztaty, mające na celu jego wycenę obejmującą zarówno potencjalną stratę (utrata środków własnych) jak i prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia. Zgodnie z przyjętą metodyką, realizacja jakiegokolwiek z zewidencjonowanych ryzyk z obszaru ryzyka operacyjnego nie prowadzi do potencjalnej utraty środków własnych zagrażającej wypłacalności Towarzystwa. W scenariuszach uwzględniających ryzyko operacyjne jako jeden z czynników ryzyka, negatywny wpływ na SCR nie był wyższy niż 26%.

Realizacja czynnika ryzyka powodująca jednorazowy duży wzrost kosztów nie powoduje braku wypłacalności Towarzystwa. Działania zarządcze powinny koncentrować się na monitorowaniu czynników zewnętrznych i środowiska wewnętrznego w celu zapewnienia odpowiednio wczesnej reakcji i zapobieżenia potencjalnym stratom.

Towarzystwo nie jest narażone na istotne koncentracje ryzyka operacyjnego.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka operacyjnego na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 56 596 tys. zł.

Dodatkowo współczynnik potencjalnych strat rocznych określający apetyt Towarzystwa na ryzyko operacyjne w 2020 roku nie został przekroczony.

Wpływ COVID-19

Pandemia zmusiła Towarzystwo do zmiany sposobu wykonywania codziennych czynności. Towarzystwo musiało zmienić model pracy z dominującego modelu pracy z biura na dominujący model pracy z domu. Wdrożone zostały działania w postaci licznych szkoleń i webinarów poświęconych zmianie, nowemu modelowi pracy (agile) oraz nowej organizacji pracy (praca z domu), które ułatwiły adaptację do nowych warunków.

W 2020 roku Towarzystwo nie wprowadziło istotnych zmian w sposobie zarządzania ryzykiem operacyjnym. Nie nastąpiła także istotna zmiana w profilu ryzyka operacyjnego na jakie Towarzystwo jest narażone.

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

Ryzyko prawne w Towarzystwie definiowane jest, jako ryzyko braku spełniania wymogów prawnych obejmujące w szczególności przyszłe regulacje mające wpływ na działalność Towarzystwa. Powiązane z ryzykiem prawnym, ryzyko braku zgodności

Profil ryzyka

definiowane jest jako rzeczywiste lub domniemane odejście od określonych zasad biznesowych oraz przepisów i regulacji w tym zakresie. Przedmiotowe ryzyko związane jest z możliwością poniesienia sankcji prawnych, administracyjnych oraz utraty reputacji Towarzystwa, wynikających z nieprzestrzegania przepisów prawnych, rekomendacji nadzorczych, przyjętych standardów etycznych.

Towarzystwo przyjęło Politykę zarządzania ryzykiem Compliance w Nationale-Nederlanden, która określa zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w ramach prowadzonej działalności, umożliwiającej mu funkcjonowanie w zgodzie z założonymi celami, strategią oraz deklarowanymi wartościami, wspierając jednocześnie ochronę wizerunku. Równolegle wykonywane są aktywności wspierające znajomość, zrozumienie i stosowanie się do przepisów prawa i zasad biznesowych przez pracowników Towarzystwa. Towarzystwo dokłada wszelkiej staranności do rzetelnego i pełnego wdrożenia regulacji prawnych i nadzorczych, równocześnie dbając o przestrzeganie Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

W Towarzystwie prowadzona jest identyfikacja obszarów podatnych na ryzyko prawne i regulacyjne. W obszarach tych wskazywane są kluczowe ryzyka prawne i regulacyjne, mające wpływ na działalność Towarzystwa, które następnie są klasyfikowane ze względu na ich istotność oraz do których są definiowane, a następnie akceptowane adekwatne działania mitygujące. W procesie tym biorą udział zarówno komórki I jak i II linii obrony, a także Zarząd Towarzystwa. W Towarzystwie dokonywany jest cykliczny monitoring zidentyfikowanych zagadnień z zakresu ryzyka prawnego oraz zgodności z przepisami. O przedmiotowych ryzykach informowany jest Zarząd oraz członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa. Dodatkowo Zarząd i Rada Nadzorcza cyklicznie informowane są o bieżących zagadnieniach regulacyjnych wraz ze wskazaniem ich potencjalnego wpływu na działalność Towarzystwa.

W odniesieniu do ryzyka braku zgodności, w ocenie Towarzystwa, należy podkreślić, że ryzyko to jest trudno mierzalne, a tym samym nie jest możliwa jego dokładna wycena ilościowa oraz określenie apetytu na ten rodzaj ryzyka. Niemniej jednak Towarzystwo dąży do eliminacji tego rodzaju ryzyka.

Z tego względu Towarzystwo nie prowadzi pomiarów istotnych koncentracji tego ryzyka.

W ramach działań mających na celu eliminację ryzyka braku zgodności Towarzystwo wdrożyło liczne procedury wewnętrzne zapobiegające wystąpieniu tego ryzyka (np. Procedurę zasady zarządzania konfliktom interesu, Procedurę zgłoszenia nieprawidłowości w Nationale-Nederlanden (Procedura Whistleblower Nationale-Nederlanden), Politykę zarządzania Ryzykiem Compliance w Nationale - Nederlanden), jak również przyjęto do stosowania standardy grupy kapitałowej w tym zakresie, a w szczególności Kodeks Postępowania Grupy NN. Ponadto w ramach aktywności mającej na celu eliminację ryzyk braku zgodności przeprowadzane są liczne szkolenia dla pracowników, jak i kadry kierowniczej, jak również podejmowane są działania identyfikujące i monitorujące zidentyfikowane ryzyka. W szczególności wskazać należy tu opiniowanie procedur i przepisów, a także innych wewnętrznych dokumentów oraz wszelkich materiałów marketingowych przez Departament Prawny, jak również przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance. Dodatkowo Towarzystwo przeprowadza rozbudowany proces analizy ryzyk związanych z wprowadzaniem oraz modyfikacjami produktów oferowanych klientom. Niezależnie od powyższego Towarzystwo, w ramach planowanych kontroli, uwzględnia kontrole dotyczące oceny stosowania przepisów prawa oraz rekomendacji i wytycznych organów nadzoru.

Towarzystwo, w celu właściwego zarządzania zidentyfikowanymi ryzykami braku zgodności, wprowadziło również ścieżki i zasady ich raportowania do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Towarzystwa.

Mając na uwadze powyższe, w świetle treści artykułu 259 ust. 3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), Towarzystwo postanowiło o nieprzeprowadzaniu odrębnych testów warunków skrajnych i analizy scenariuszowej w odniesieniu do ryzyka braku zgodności. Niemniej jednak wskazać należy, że elementy tych ryzyk o charakterze prawnym są przedmiotem scenariuszy testów warunków skrajnych wykonywanych na potrzeby raportu własnej wypłacalności Towarzystwa (ORSA).

C.7 Wszelkie inne informacje

Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA) jest przeprowadzana przynajmniej raz w roku przez Funkcję Zarządzania Ryzykiem. Z uwagi na fakt, że raport ORSA obejmuje szerokie spektrum działalności Towarzystwa, w proces przygotowania raportu zaangażowanych jest wiele obszarów Towarzystwa, ze szczególnym uwzględnieniem Funkcji Aktuarialnej. Raport zawiera informacje dotyczące ryzyka i wypłacalności zakładu, z uwzględnieniem prospektywnych elementów oceny tzn. ich przewidywanych zmian w przyszłości.

Proces ORSA w Towarzystwie obejmuje następujące kroki:

Profil ryzyka

- bieżącą ocenę apetytu na ryzyko Towarzystwa oraz uzgodnione tolerancje i limity ryzyka,
- analizę i opis specyficznego profilu ryzyka Towarzystwa,
- wyznaczenie ogólnych potrzeb dotyczących wypłacalności, z uwzględnieniem specyficznego profilu ryzyka, zatwierdzonych tolerancji i limitów ryzyka oraz strategii biznesowej Towarzystwa w perspektywie bieżącej jak również w perspektywie planowania biznesowego,
- bieżące zapewnienie zgodności z wymogami kapitałowymi i wymogami dotyczącymi rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- wykaz głównych ryzyk oraz proponowane działania ograniczające te ryzyka.

W procesie ORSA, analizuje się łącznie strategię Towarzystwa, profil ryzyka, krótko i średnio-terminowe plany finansowe. Na podstawie oceny ryzyka Towarzystwo przeprowadza w ramach procesu ORSA testy stresu na podstawie których przygotowuje projekcje potrzeb kapitałowych.

Testy stresów oraz konklusje dotyczące pozycji kapitałowej Towarzystwa

Na podstawie zatwierdzonego (trzyletniego) planu finansowego oraz wniosków z własnej oceny ryzyka opracowywane są testy stresów wraz z przyjętymi założeniami o wielkości szokowanych parametrów wyceny aktywów i zobowiązań. Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za identyfikację kluczowych czynników ryzyk wraz z powiązanymi kompleksowymi scenariuszami testów stresów.

Testy stresów oraz testy warunków skrajnych stanowią integralną obowiązkową część procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). W przypadkach testów stresów wykazujących spadek współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi poniżej 100% Towarzystwo dokumentuje w raporcie z oceny własnej ORSA realistyczny plan przywrócenia pełnego pokrycia wymogu kapitałowego.

Jak wspomniano powyżej, testy scenariuszowe przeprowadza się poprzez identyfikację dotkliwych, ale prawdopodobnych zdarzeń związanych z kluczowymi ryzykami. Pośród zidentyfikowanych dotkliwych scenariuszy testowych należy wymienić ryzyka: masowe rezygnacje ubezpieczeniowe, utrzymujące się środowisko niskich stóp procentowych wraz z obniżeniem opłat za zarządzanie funduszami UFK, gwałtowne zmiany otoczenia gospodarczego (wzrost stóp procentowych), trudności z pozyskiwaniem nowych klientów. Na podstawie przeprowadzonej przez Towarzystwo własnej oceny ryzyka i wypłacalności ORSA dla okresu 2021-2023, włącznie z testami warunków skrajnych (odwrotne testy stresów), i badając wrażliwość najbardziej dotkliwych scenariuszy można stwierdzić, że Towarzystwo zapewnia w sposób ciągły zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności i minimalnym wymogiem kapitałowym. Żaden z przeprowadzonych scenariuszy testów stresów nie powoduje spadku współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności poniżej 100%. Adekwatność kapitałowa Towarzystwa zgodnie z wymogami regulacji Wypłacalność II pozostaje silna i stabilna oraz przewidywane jest utrzymanie tej pozycji w latach 2021-2023.

Nie odnotowano innych istotnych informacji w zakresie profilu ryzyka, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Wycena do celów wypłacalności

D. Wycena do celów wypłacalności

Wstęp

Wycena zgodnie z zasadami Wypłacalności II wymaga ekonomicznego, spójnego z rynkiem podejścia do wyceny aktywów i zobowiązań. Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, pod warunkiem, że standardy te obejmują metody wyceny zgodne z zasadami wypłacalności, czyli metody wyceny według wartości godziwej. Wartość godziwa to kwota, za jaką dany składnik majątku mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie uregulowane, na warunkach transakcji rynkowej pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi nie powiązanymi ze sobą stronami.

Za wiarygodną uznaje się wartość godziwą ustaloną w szczególności drogą:

- wyceny aktywów i zobowiązań według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań;
- jeśli powyższa metoda jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice (czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązania w tym charakter lub lokalizację danego składnika, stopień powiązania danych używanych do wyceny ze składnikiem aktywów lub zobowiązań, obrót lub poziom aktywności na rynkach danych używanych do wyceny);
- jeśli żadna z powyższych metod jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny przy założeniu wykorzystania w jak największym stopniu danych pochodzących z odpowiedniego rynku, tzn. cen notowanych dla identycznych lub podobnych aktywów i zobowiązań na rynkach nieaktywnych, innych obserwowań danych dotyczących danego składnika aktywów i zobowiązań (w tym stóp procentowych, krzywych rentowności obserwowań dla powszechnie notowanych okresów, implikowanych zmienności i spreadów kredytowych), potwierdzonych rynkowo danych używanych do wyceny opierających się na obserwowań danych rynkowych lub popartych takimi danymi.

Wycena do wartości godziwej opiera się na cenach transakcyjnych z rynku aktywnego, tj. rynku na którym transakcje dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązań mają miejsce z wystarczającą częstotliwością i ilością, aby dostarczać bieżącą informację o kwotowaniach oraz przy założeniu, że transakcja zbycia składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania (tj. rynku aktywnym z największym wolumenem obrotów) lub
- w przypadku braku głównego rynku na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Za najkorzystniejszy rynek uważa się rynek, na którym jednostka zawarłaby w normalnych warunkach transakcję zbycia składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania.

Jeżeli istnieje główny rynek dla danego składnika aktywów lub zobowiązania, wycena wartości godziwej odpowiada cenie na takim rynku, nawet jeżeli na dzień wyceny cena na innym rynku jest potencjalnie korzystniejsza. Główny (lub najbardziej korzystny) rynek należy postrzegać z perspektywy jednostki, dopuszczając różnice wynikające z rodzaju prowadzonej przez nie działalności.

W przypadku aktywów, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający wraz z comiesięcznym badaniem rynku dokonuje się wybór rynku aktywnego. Jeżeli przez badany miesiąc był dostępny kurs transakcyjny (lub fixing) lub dostępna była regularnie informacja o ofertach kupna sprzedaży, to uznaje się, że rynek dla danego składnika lokat jest aktywny.

Szczegółowe zasady wyboru rynku do wyceny portfela, w zależności od sposobu ich obrotu na aktywnym rynku przedstawiono poniżej:

- jeżeli instrumenty finansowe notowane są na kilku rynkach giełdowych - kurs ustalony na tej giełdzie, na której wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są w więcej niż jednym systemie notowań na jednej giełdzie - kurs ustalony w tym systemie notowań, w którym wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są na rynku giełdowym i jednocześnie na rynku pozagiełdowym - kurs ustalony na tym z rynków, na którym wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są na więcej niż jednym rynku pozagiełdowym - cenę bieżącą ustaloną na tym z rynków, którego wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są w więcej niż jednym systemie notowań na jednym rynku pozagiełdowym - cenę bieżącą ustaloną w tym systemie notowań, w którym wolumen obrotów był największy.

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i pozostałych zobowiązań zgodnie z zasadami Wypłacalność II oraz wyjaśnienie różnic do wyceny stosowanej zgodnie z zasadami rachunkowości.

Wycena do celów wypłacalności

Niepewność oszacowania

Wartość wybranych pozycji w bilansie ekonomicznym jest ustalana w sposób szacunkowy.

Dokonanie oszacowań wymaga przyjęcia przez Zarząd Towarzystwa określonych założeń dotyczących przyszłości. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne (zasadne) w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądowi, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Informacje takie opierają się często na ocenach i szacunkach, przy czym nie da się ich potwierdzić poprzez odniesienie do działalności rynkowej. Mimo, iż dane nie pochodzą z rynku, uważa się je za spójne z tym, co zrobiliby inni uczestnicy rynku przy wycenie takich aktywów finansowych, co czyni je właściwymi w danych okolicznościach. Przy dokonywaniu założeń do szacunków Towarzystwo bazuje na dostępnych danych historycznych, opiniach, najlepszej wiedzy i doświadczeniu ekspertów, strategii zarządczej Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach.

W celu ustalenia wartości godziwej aktywów i zobowiązań, jeżeli ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach są niedostępne, lub jeśli nie istnieją aktywne rynki dla danych składników aktywów lub zobowiązań Towarzystwo wykorzystuje alternatywne metody wyceny.

Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanych metod wyceny w porównaniu do zebranych doświadczeń.

Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w art.29 ust.3 i 4 dyrektywy 2009/138/WE, Towarzystwo ujmuje i wycenia składniki aktywów lub zobowiązań na podstawie metody wyceny, którą stosuje przy sporządzaniu swoich rocznych sprawozdań finansowych, stosując uproszczenia na podstawie art.9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Uproszczenia stosowane są w przypadku gdy:

- metoda wyceny jest zgodna z art. 75 Dyrektywy,
- metoda wyceny jest proporcjonalna do charakteru, skali i złożoności ryzyka charakterystycznego dla działalności Towarzystwa,
- Towarzystwo nie wycenia tych aktywów lub zobowiązań w swoich sprawozdaniach finansowych przy zastosowaniu międzynarodowych standardów rachunkowości przyjętych przez Komisję na podstawie rozporządzenia,
- koszty zastosowania metod alternatywnych spowodowałyby dla Towarzystwa koszty, które byłyby nieproporcjonalne do całkowitych wydatków administracyjnych.

W przypadku aktywów finansowych niepewność oszacowania jest oceniana poprzez weryfikację:

- zdyskontowanej efektywnej stopy zwrotu dostępnej na rynku, na którym dany instrument jest przechowywany,
- sprawozdań finansowych publikowanych przez fundusze inwestycyjne,
- przewidywanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych przy wykorzystaniu rynkowej stopy procentowej
- wartości papierów wartościowych o podobnej charakterystyce, np. podobnych terminach zapadalności, z uwzględnieniem zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Dodatkowo Towarzystwo regularnie analizuje ewentualne przesłanki, jakie mogłyby świadczyć o trwałej utracie wartości posiadanych aktywów, aby w przypadku jej wystąpienia utworzyć odpis aktualizujący wartość aktywów.

Wycena zobowiązań oraz należności nie odbiega od bieżących przepływów pieniężnych. W związku z tym Towarzystwo przyjmuje, iż niepewność ich oszacowania jest nieistotna - bliska零.

Istnieje teoretyczne ryzyko szacunku przy wycenie rezerw na pozostałe koszty, jednak bazując na historii Towarzystwo stoi na stanowisku, iż niepewność oszacowania wysokości rezerw jest nieistotna, gdyż szacunki nie odbiegają od rzeczywistych wartości poniesionych kosztów.

Towarzystwo regularnie weryfikuje adekwatność wyceny, poprzez porównywanie rzeczywistego wykonania z oszacowanym w planie finansowym i w razie potrzeby koryguje na bieżąco założenia adekwatnie do zaistniałych czynników. Dzięki temu Towarzystwo może zapewnić większą rzetelność i wiarygodność dokonywanych oszacowań.

Poniżej przedstawiono zestawienie poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego w porównaniu do bilansu sporzązonego zgodnie z zasadami rachunkowości na dzień 31 grudnia 2020 roku wraz ze wskazaniem charakteru różnic: wynikające z odrębnych zasad wyceny i wynikające z odrębnych zasad prezentacji (w tys. zł).

Wycena do celów wypłacalności

Zestawienie pozycji bilansu ekonomicznego i bilansu sporządzanego na potrzeby sprawozdań finansowych

Dane na 31 grudnia 2020 roku w tys. zł	Wartość w bilansie ze sprawozdania finansowego*	Różnice między zasadami wyceny	Różnice prezentacyjne	Wartość w bilansie ekonomicznym	Ref.
Aktywa					
Aktywowane koszty akwizycji	272 808	-272 808		0	D.1.1.
Wartości niematerialne i prawne	73 267	-73 267		0	D.1.2.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23 884	67 234		91 118	D.1.3.
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytku własny	9 890	9 308		19 199	D.1.4. / D.4
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 921 350	23 148	0	2 944 498	D.1.5.
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	62 497	-24 556		37 941	D.1.5.
Dłużne papiery wartościowe	2 437 346	60 993		2 498 339	D.1.5.
Obligacje państwowie	2 227 020	60 993		2 288 013	D.1.5. / D.4
Obligacje korporacyjne	210 326			210 326	D.1.5. / D.4
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	361 986		0	361 986	D.1.5.
Instrumenty pochodne	0		132	132	D.1.5.
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	46 101			46 101	D.1.5.
Pozostałe lokaty	13 421		-13 421	0	D.1.5.
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 530 631			5 530 631	D.1.6.
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	2 774			2 774	
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	53 812	-2 680	13 289	64 421	D.1.7.
Należności z tytułu reasekuracji biernej	604			604	
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	78 331	-84		78 247	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	62 195	-641		61 554	D.1.8.
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	4 177	-4 177		0	D.1.9.
Aktywa ogółem	9 033 726	-240 678		8 793 047	

Wycena do celów wypłacalności

Dane na 31 grudnia 2020 roku w tys. zł	Wartość w bilansie ze sprawozdania finansowego*	Różnice między zasadami wyceny	Różnice prezentacyjne	Wartość w bilansie ekonomicznym	Ref.
Zobowiązania					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 071 155	-1 143 616		927 540	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	0	-382 182		-382 182	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0			-424 124	D.2.
Margines ryzyka	0			41 942	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 071 155	-761 434		1 309 722	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0			1 183 244	D.2.
Margines ryzyka	0			126 477	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 530 631	-838 319		4 692 313	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0			4 377 639	D.2.
Margines ryzyka	0			314 674	D.2.
Zobowiązania warunkowe	0	1 087		1 087	D.3.1.
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	49 157		-48 352	805	D.3.2.
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	0		446	446	
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0			0	
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	165 549	388 346		553 895	D.3.3.
Instrumenty pochodne	0		270	270	
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	9 513	0	9 513	D.3.4. / D.4
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	40 176	-273		39 904	D.3.5.
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	3 816	0		3 816	D.3.6.
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	66 502	-725	47 637	113 413	D.3.7.
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	0	776		776	D.3.8.
Zobowiązania ogółem	7 926 987	-1 583 209		6 343 777	

* Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzanego na potrzeby rachunkowości dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego.

Zaprezentowane w powyższym zestawieniu różnice wynikają z odmiennych zasad wyceny lub prezentacji określonych pozycji bilansu ekonomicznego względem bilansu sporządzanego według zasad rachunkowości. Najistotniejsze różnice wynikają z nie ujmowania w bilansie ekonomicznym aktywów kosztów akwizycji oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także z odmiennych zasad wyceny dłużnych papierów wartościowych, udziałów w jednostkach powiązanych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. W związku z zastosowaniem odmiennych zasad wyceny aktywów i zobowiązań powstają także różnice w wartościach aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Szczegółowo zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami wypłacalności oraz różnice pomiędzy podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności a stosowanymi dla celów rachunkowości zostały opisane poniżej w kolejnych rozdziałach sprawozdania, od D.1. do D.4.

Wykaz wszystkich pozycji bilansowych przedstawiony został w niniejszym sprawozdaniu w formularzu S.02.01.02 Pozycje bilansowe w części Formularze ilościowe.

D.1 Aktywa

D.1.1. Aktywowane koszty akwizycji

Wycena do celów wypłacalności

Zgodnie z zasadami wypłacalności aktywowane koszty akwizycji są wyceniane w wartości zero. Według zasad rachunkowości bezpośrednio rozpoznane koszty akwizycji Towarzystwo rozlicza przy pomocy aktywowanych kosztów akwizycji lub poprzez rezerwę Zillmera, w zależności od rodzaju umowy. Aktywowane koszty akwizycji rozliczane są do 5 lat w przypadku polis ochronnych, a w przypadku produktów z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym do 10 lat, zgodnie z przyjętym schematem amortyzacji kosztów właściwym dla danego produktu. Koszty odraczane są przez cały okres umowy, wtedy gdy pozwala na to test realizowalności aktywowanych kosztów akwizycji oraz gdy istnieją dane historyczne, na podstawie których można dokonać odpowiedniego oszacowania realizowalności tych kosztów zgodnie z zasadą ostrożności.

D.1.2. Wartości niematerialne i prawne

Zgodnie z zasadami wypłacalności zakłady ubezpieczeń wyceniają wartości niematerialne i prawne w wartości zero. Jedynie w sytuacji, gdy dany składnik wartości niematerialnych i prawnych może zostać wydzielony w celu jego zbycia, a zakład ubezpieczeń może wykazać, że istnieje wartość dla tego samego lub podobnego składnika aktywów, wówczas powinna zostać zastosowana wycena do wartości godziwej. Na potrzeby rachunkowości wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Towarzystwa korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne i prawne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności (2 lata dla programów komputerowych, 3, 4 lub 5 lat dla oprogramowania serwerów i 5 lat dla innych wartości niematerialnych i prawnych). W Towarzystwie nie zidentyfikowano składników, które na potrzeby wypłacalności mogłyby zostać wycenione w wartości wyższej niż zero.

D.1.3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Odroczone podatki dochodowe ujmuje się i wycenia w odniesieniu do wszystkich aktywów i zobowiązań zgodnie z wiarygodnie oszacowaną wartością. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych ustala się w oparciu o różnice wynikające z oszacowania wartości aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami wypłacalności a ich wyceną zgodnie z zasadami rachunkowości, zastosowaną na potrzeby podatkowe, po przemnożeniu różnic o obowiązującą stawkę podatkową (19%).

W celu zachowania spójności z rocznym sprawozdaniem finansowym aktywa i rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych prezentuje się w bilansie ekonomicznym w szyku rozwartym, tj. aktywa z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie aktywów, w odrobnej pozycji bilansu, natomiast rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie pasywów, także w odrobnej pozycji bez kompensowania aktywów z rezerwami.

W Towarzystwie nie występują różnice przejściowe, które wygasają i nie zostały od nich naliczone aktywo z tytułu podatku odroczonego.

D.1.4. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny

Wartość godziwa pozostałych rzeczowych aktywów trwałych jest wykazywana jako cena nabycia pomniejszona o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Maszyny i urządzenia o wartości początkowej 3,5 tys. zł są jednorazowo odpisywane w ciężar kosztów w miesiącu przyjęcia składnika aktywów do użytkowania.

Analizując charakter posiadanych rzeczowych aktywów trwałych oraz stosując zasadę proporcjonalności, Zakład uznał, że wartość księgowa netto tych składników stanowi przybliżenie ich wartości godziwej. Aby zminimalizować ryzyko niepewności szacunków Towarzystwo regularnie przeprowadza analizę aktualnych cen rynkowych sprzętów informatycznych sprzedawanych w sklepach internetowych, portalach porównujących ceny, portalach aukcyjnych. Z uwagi na nieistotne różnice pomiędzy ceną rynkową identycznych lub podobnych rzeczowych aktywów trwałych, a stosowaną metodą wyceny, wartość tej kategorii w bilansie ekonomicznym ustalana jest analogicznie, jak na potrzeby sprawozdania finansowego. Towarzystwo nie posiada własnych środków transportu.

W pozycji Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny prezentowane są również aktywa z tytułu prawa do użytkowania, które nie są rozpoznawane w bilansie dla celów rachunkowości. Wartość godziwa tych aktywów określana jest za pomocą alternatywnej metody wyceny, zgodnie z zasadami MSSF16 Leasing, opisanej w części D.4.

D.1.5. Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe

Wycena do celów wypłacalności

Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe obejmują udziały w Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz Notus Finanse S.A. Dla celów wypłacalności Towarzystwo wycenia posiadane udziały skorygowaną metodą praw własności. Metoda wymaga dokonania wyceny posiadanych udziałów kapitałowych na podstawie posiadanego przez Towarzystwo udziału w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniemi jednostki powiązanej. Przy obliczaniu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, w odniesieniu do posiadanego zakładu ubezpieczeń, Towarzystwo wycenia poszczególne aktywa i zobowiązania danej jednostki zgodnie z zasadami wypłacalności.

Przy obliczaniu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, w odniesieniu do powiązanej jednostki, innej niż zakład ubezpieczeń, Towarzystwo odlicza od wartości jednostki powiązanej wartość firmy i inne wartości niematerialne i prawne, które zgodnie z zasadami wypłacalności zostałyby wycenione w wartości zero.

Dla celów rachunkowości wyżej wymienione udziały Towarzystwo wycenia metodą praw własności. Udział w zysku (stracie) netto jednostki podporządkowanej korygowany jest o odpis wartości firmy oraz odpis różnicy w wycenie aktywów netto według ich wartości godziwych i wartości księgowych, przypadających na dany okres sprawozdawczy.

Wartość firmy w przypadku udziałów w spółce Notus Finanse S.A. jest amortyzowana liniowo przez okres 10 lat.

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Towarzystwo wycenia pozycję według wartości godziwej w oparciu o uproszczenia, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych Towarzystwo wycenia zgodnie z publikowanymi komunikatami dotyczącymi ich wyceny przez krajowe i zagraniczne Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych. W celu zapewnienia poprawności wycena jest weryfikowana ze sprawozdaniami finansowymi publikowanymi przez fundusze.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonymi na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji pozycji składowych jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych (tj. instrumentów pochodnych i pozostałych lokat) w bilansie ekonomicznym w stosunku do bilansu sporządzanego zgodnie z zasadami rachunkowości.

Obligacje

Dla celów wypłacalności dłużne papiery wartościowe wyceniane są według wartości godziwej. Wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych określa się na podstawie dostępnych wycen z aktywnego rynku. W przypadku gdy kryteria aktywnego rynku nie są spełnione, Towarzystwo wyznacza wycenę obligacji za pomocą alternatywnej metody wyceny opisanej w części D.4. Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonymi na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji portfela dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych, według zasad rachunkowości, jako utrzymywane do terminu wymagalności.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Depozyty bankowe na potrzeby wypłacalności są wyceniane do wartości godziwej w oparciu o uproszczenia, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

D.1.6. Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Niniejsza pozycja jest agregacją wszystkich pozycji aktywów inwestycyjnych, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający (akcje i udziały, obligacje, jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne, instrumenty pochodne, depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, pozostałe lokaty). Jest ona wyceniana według wartości godziwej, odpowiednio do rodzaju instrumentu. Aktywa inwestycyjne, jeżeli są notowane na aktywnych rynkach, wycenia się według kursu ich notowania na dzień bilansowy.

Jeżeli ostatnia cena bieżąca na danym rynku lub w danym systemie notowań nie jest dostępna lub jest dostępna, ale ze względu na termin zawarcia ostatniej transakcji nie odzwierciedla wartości rynkowej papieru wartościowego w dniu wyceny, wyceniając ten papier wartościowy, uwzględnia się średnią z cen zgłoszonych w najlepszych ofertach kupna i sprzedaży, z tym że uwzględnianie wyłącznie ceny w ofertach sprzedaży jest niedopuszczalne. Cena średnia jest zaokrąglana do dwóch miejsc po przecinku. Jeżeli oferty, o których mowa w zdaniu poprzednim, zostały zgłoszone po raz ostatni w takim terminie, że wycena papierów wartościowych w oparciu o te oferty nie odzwierciedlałaby wartości rynkowej papieru wartościowego, uznaje się, że nie

Wycena do celów wypłacalności

jest możliwe ustalenie ceny bieżącej dla tych papierów wartościowych według zasad, o których mowa powyżej. Wówczas Towarzystwo stosuje wycenę do wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

W wycenie obligacji do wartości godziwej stosuje się modele wyceny oparte o ceny papierów wartościowych o podobnej charakterystyce, np. podobne terminy zapadalności, z uwzględnieniem zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych wycenia się do wartości godziwej zgodnie z publikowanymi komunikatami dotyczącymi ich wyceny przez krajowe i zagraniczne Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych. W celu zapewnienia poprawności wycena jest weryfikowana ze sprawozdaniami finansowymi publikowanymi przez fundusze.

D.1.7. Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

W Towarzystwie wycena pozostałych rezerw odbywa się do wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z różnic w wycenie należności z tytułu ubezpieczeń. W wycenie tych należności na potrzeby wypłacalności uwzględnione zostały oszacowane przyszłe rezygnacje klientów z polis. Dodatkowo w bilansie ekonomicznym Towarzystwo wykazuje w tej pozycji należności od Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych z tytułu polis, które powstają w wyniku wysokich umorzeń UFK (jest to kwota różnicy między wysokością aktywów UFK a wysokością ich rezerw).

D.1.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na potrzeby bilansu ekonomicznego pozycja wyceniana jest według wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnej.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z pomniejszenia w bilansie ekonomicznym wartości środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o środki ZFŚS.

D.1.9. Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa (niewykazywane w innych pozycjach) wyceniane są w wartości godziwej. Szczegółowa metoda wyceny zależy od rodzaju aktywa wykazanego w tej pozycji. Na dzień 31 grudnia 2020 Towarzystwo nie wykazało żadnych aktywów w tej pozycji. Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z faktu, że rozliczenia międzyokresowe czynne zaprezentowane w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości są dla celów bilansu ekonomicznego wycenione w wartości 0, gdyż służą jedynie księgowemu rozłożeniu w czasie bezwarunkowo poniesionych kosztów.

D.1.10. Leasing operacyjny i finansowy

Zarówno w 2019 roku jak i 2020 roku Towarzystwo nie było stroną umów leasingu finansowego.

Informacje na temat leasingu operacyjnego zostały opisane w rozdziale A.4 sprawozdania.

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych na potrzeby wypłacalności

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych na potrzeby wypłacalności składająca się z najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka, w podziale na główne linie biznesowe na dzień 31 grudnia 2020 roku została przedstawiona w poniższej tabeli:

Dane w tys. zł	Najlepsze oszacowanie	Margines ryzyka	RTU WII
RTU WII w podziale na linie biznesowe			
Ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	-424 124	41 942	-382 182
Ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	4 377 639	314 674	4 692 313
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	1 742 035	10 153	1 752 188
Pozostałe ubezpieczenia na życie (nie uwzględnione powyżej)	-558 790	116 325	-442 466
Razem	5 136 759	483 093	5 619 852

Wycena do celów wypłacalności

Wykaz wszystkich pozycji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przedstawiony został w niniejszym sprawozdaniu w formularzu S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie w części Formularze ilościowe.

Podstawy, metody i główne założenia wykorzystywane do wyznaczania RTU VII

RTU VII są sumą najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie równe jest oszacowaniu ważonej średniej przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zobowiązań Towarzystwa przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz prawdopodobieństwa zajścia zdarzeń ubezpieczeniowych. Margines ryzyka wyznaczony jest w wysokości zapewniającej, by wartość RTU VII odpowiadała rynkowej wartości zobowiązań.

Najlepsze oszacowanie

Towarzystwo, na potrzeby wyznaczenia wartości najlepszego oszacowania, wykorzystuje modele przepływów pieniężnych opierające się na aktualnych i wiarygodnych informacjach oraz realistycznych założeniach dotyczących przyszłych zdarzeń. Składki, świadczenia, koszty oraz inne przepływy pieniężne, odpowiadające zobowiązań Towarzystwa, projektowane są przez okres, na który umowy ubezpieczenia zostały zawarte – zgodnie z wytycznymi określonymi w przepisach prawa dotyczącymi granic kontraktu. W szczególności, do wyznaczenia granic kontraktu Towarzystwo uwzględnia możliwość podziału umowy ubezpieczenia na dwie lub więcej części; dla każdej z tych części w wyznaczeniu granicy kontraktu uwzględnia się ocenę materialności ochrony ubezpieczeniowej. Przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne podlegają dyskontowaniu według stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Opisana metoda ma przede wszystkim zastosowanie do zobowiązań związanych z umowami dla których ryzyko inwestycyjne ponoszone jest przez Towarzystwo. W przypadku ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym oraz związanych z wartością indeksu (ryzyko inwestycyjne ponoszone jest przez każdego ubezpieczającego), w projekcjach Towarzystwo uwzględnia przyszłe koszty, przychody i opłaty wynikające z zawartych umów. Metoda ta, określana mianem marżowej, jest spójna z metodą pełnych przepływów pieniężnych.

W celu wyznaczenia wartości najlepszego oszacowania, Towarzystwo stosuje metody agregacji polis określane mianem grupowania.

Wycena opcji i gwarancji oferowanych w umowach ubezpieczeniowych, czyli wartość zależnych od czynników ekonomicznych wyznaczana jest dla dużej liczby (1 000) scenariuszy przyszłych stóp wolnych od ryzyka.

W projekcjach środków pieniężnych uwzględnione są działania Zarządu Towarzystwa, które mogą wpływać na wartość przepływów pieniężnych, w tym mogą zostać podjęte w celu ograniczenia potencjalnych przyszłych strat.

Projekcje środków pieniężnych służące do wyznaczenia najlepszego oszacowania zobowiązań opierają się na szeregu założeń uwzględniających znane oczekiwane przyszłe zmiany mogące mieć materiałny wpływ na wartość najlepszego oszacowania. Pod uwagę brane są m.in. zmiany demograficzne, prawne, medyczne, technologiczne, społeczne, środowiskowe i ekonomiczne.

Założenia wykorzystywane do wyznaczenia najlepszego oszacowania opracowywane są w większości przypadków w podziale na poszczególne linie biznesowe, pozwalając tym samym na odzwierciedlenie specyfiki danej grupy produktów. Jedynie w przypadku założeń, których charakterystyka nie różni się między poszczególnymi liniami biznesowymi, Towarzystwo dopuszcza opracowanie wspólnych założeń dla całego portfela zobowiązań.

Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną odpowiedzialna jest za przygotowanie raportu Funkcji Aktuarialnej, zawierającego między innymi zestawienie ilościowe i jakościowe informacji o różnicach dotyczących podstaw, metod i głównych założeń wykorzystywanych do wyznaczenia RTU VII oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla potrzeb rachunkowości (RTU SP). Informacja ta przygotowana jest w podziale na główne linie biznesowe.

W przypadku niektórych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia, stanowiących względnie niewielki procent wszystkich zobowiązań Towarzystwa, w szczególności w przypadku zobowiązań wynikających z zaistniałych zdarzeń ubezpieczeniowych, Towarzystwo wykorzystuje uproszczone modele wyznaczania RTU VII. Uproszczenia stosowane przez Towarzystwo są proporcjonalne do wysokości najlepszego oszacowania i niepewności wartości zobowiązań wyznaczanych metodami uproszczonymi. Wszystkie stosowane uproszczenia podlegają ocenie Funkcji Aktuarialnej.

Wycena do celów wypłacalności

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych

Towarzystwo wyznacza wartość najlepszego oszacowania bez pomniejszenia go o kwoty należne z reasekuracji i spółek celowych. Kwoty należne z reasekuracji, spółek celowych oraz korekty z tytułu niewykonania zobowiązań przez kontrahenta wyznaczane są oddzielnie, spójnie z metodami stosowanymi do wyznaczania najlepszego oszacowania, w szczególności w zakresie stosowania metod uproszczonych proporcjonalnie do materialności kwot i niepewności z nimi związanej.

Margines ryzyka

Na RTU VII, poza najlepszym oszacowaniem, składają się również z marginesu ryzyka utworzonego na pokrycie ryzyk nierynkowych, oraz wszystkich materialnych ryzyk rynkowych, dla których nie istnieje możliwość zbudowania strategii zabezpieczającej (hedging). Wyznaczenie wartości marginesu ryzyka przeprowadzane jest poprzez estymację przyszłych wartości kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego według Formuły Standardowej.

Założenia

Założenia nie-ekonomiczne

Założenia nie-ekonomiczne wykorzystywane w procesie wyznaczania RTU VII określane są między innymi w obszarach rezygnacji i wykupów, kosztów, śmiertelności, zachorowalności i wypadkowości jak również w zakresie innych ryzyk adekwatnych dla poszczególnych linii biznesowych. Założenie wyznaczane są głównie w oparciu o dane historyczne oraz podlegają przeglądowi w cyklu nie rzadszym niż rocznym. Zgodnie z przyjętymi przez Towarzystwo regulacjami, wszystkie zmiany dotyczące założeń stanowią przedmiot akceptacji Komitetu Modelowego.

W procesie wyznaczania założeń Towarzystwo bierze pod uwagę możliwe działania Zarządu, jak również zachowanie ubezpieczonych odnoszące się do realizacji opcji umownych, w szczególności opcji dotyczących rezygnacji, wykupów, częściowych wykupów oraz konwersji ubezpieczenia na ubezpieczenie bezskładkowe.

Założenia ekonomiczne

W procesie określania struktury stóp wolnych od ryzyka, Towarzystwo jest zgodne z wytycznymi EIOPA. Z uwagi na brak dostępności danych dotyczących stóp wolnych od ryzyka w okresie przygotowania wyliczenia RTU VII, Towarzystwo generuje niezależne krzywe stóp procentowych, które na późniejszym etapie weryfikowane są z krzywymi publikowanymi przez EIOPA. Przeprowadzony wynik weryfikacji wskazuje, że założenia wykorzystane przez Towarzystwo są spójne (identyczne) z danymi opublikowanymi przez EIOPA.

Istotne zmiany w założeniach w roku 2020

W roku 2020 Towarzystwo przeprowadziło przegląd wszystkich najważniejszych założeń wykorzystywanych do wyznaczenia RTU VII. Na podstawie analizy nowych danych statystycznych, dokonano aktualizacji założeń.

Podczas przeglądu założeń przeanalizowano przyszłe możliwe kierunki rozwoju biznesu i środowiska zewnętrznego; wnioski z analiz zostały odzwierciedlone w nowoprzyjętych założeniach. W żadnym z powyższych obszarów nie rozpoznało rozbieżności w stosunku do dotychczasowych obserwacji istotnie wpływających na wypłacalność Zakładu.

Zmiany dotyczące założeń dotyczyły przede wszystkim obszaru kosztów administracyjnych i inwestycyjnych, rezygnacji z umów ubezpieczenia oraz przyszłych zmian opłat za zarządzanie ponoszonych przez Zakład.

Opcje i gwarancje

Proces wyznaczania RTU VII uwzględnia wszystkie opcje i gwarancje – rozpoznawane w ramach granicy kontraktu - mające materiałny wpływ na wartość przepływów pieniężnych. W szczególności, dla opcji i gwarancji, bierze się pod uwagę czynniki mogące wpływać na prawdopodobieństwa skorzystania przez ubezpieczającego z danych opcji.

Wycena do celów wypłacalności

Wewnętrzna wartość opcji i gwarancji jest odzwierciedlona w pojedynczym przepływie pieniężnym (deterministycznym) wynikającym ze zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa. Uwzględnienie różnych scenariuszy rozwoju stóp wolnych od ryzyka konieczne jest do określenia wartości czasowej opcji i gwarancji dla opcji i gwarancji, których wartość w niesymetryczny sposób zależy od przyszłych stóp procentowych. W celu wyznaczenia wartości czasowej opcji i gwarancji Towarzystwo wyznacza wartość przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o model stochastyczny oparty na dużej liczbie (co najmniej 1 000) simulacji. Liczba simulacji została przez Towarzystwo ustalona na poziomie pozwalającym na istotne ograniczeniu niepewności wyniku. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że asymetria związana z wbudowanymi opcjami i gwarancjami nie wpływa istotnie na wartość najlepszego oszacowania (wartość czasowa wbudowanych opcji i gwarancji stanowi poniżej 1% najlepszego oszacowania).

Towarzystwo przeprowadza analizę wpływu czynników zewnętrznych na zachowanie ubezpieczających w kontekście prawdopodobieństwa skorzystania z opcji umownych, w szczególności z opcji rezygnacji z umów i wykupów. Wyniki przeprowadzonej analizy nie wskazują na materialne zależności między historycznym wykorzystaniem opcji a czynnikami natury ekonomicznej.

Jednym z obowiązków Osoby Nadzorującej Funkcję Aktuarialną jest cykliczna weryfikacja uwzględnienia opcji i gwarancji w wycenie RTU VII. Wnioski z analizy zawarte są w corocznym Raporcie Funkcji Aktuarialnej.

Poziom niepewności RTU VII

Z uwagi na niepewność przyszłych zdarzeń, wartość RTU VII jest obarczona pewną niepewnością. Dodatkowo przyjęte modele i założenia, w szczególności dotyczące stóp wolnych od ryzyka, rezygnacji, śmiertelności, poziomu przyszłych kosztów oraz zachorowalności, opierają się przede wszystkim na historycznych obserwacjach oraz zakładanych kierunkach rozwoju czynników ekonomicznych, demograficznych oraz otoczenia prawnego. W celu określenia poziomu niepewności RTU VII, Towarzystwo analizuje możliwe wspomniane powyżej źródła i wartości niepewności prognozy przyszłych przepływów związanych z umowami ubezpieczenia. W szczególności analizie podlegają obszary:

- wykorzystywanych modeli i metod i poszczególnych założeń;
- niepewności realizacji przyszłych zdarzeń, na poziomie skalibrowanym do zdarzenia 1-na-20, do którego pomiaru wykorzystywany jest model zarządzania ryzykiem Grupy NN;
- niepewności realizacji przyszłych zdarzeń, na poziomie skalibrowanym do zdarzenia 1-na-200, do którego pomiaru wykorzystywany jest kapitałowy wymóg wypłacalności wyznaczany przez Towarzystwo przy pomocy Formuły Standardowej.

Wszystkie przeprowadzone analizy pokazują, że niepewność wartości RTU VII jest istotnie poniżej poziomu, który stanowiłby zagrożenia dla wypłacalności Towarzystwa.

Główne różnice między rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi na potrzeby sprawozdawczości (RTU SP) i RTU VII

Dane w tys. zł	RTU SP	RTU VII
RTU w podziale na linie biznesowe:		
Ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	92 543	-382 182
Ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 624 769	4 692 313
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	1 614 124	1 752 188
Pozostałe ubezpieczenia na życie (nie uwzględnione powyżej)	270 351	-442 466
Razem	7 601 786	5 619 852

Różnica pomiędzy RTU VII i RTU SP wartościami rezerw wynika z istotnie różnych metod wykorzystywanych do tworzenia obu typów rezerw. Podstawowe różnice w metodologii tworzenia obu typów rezerw opisano poniżej.

RTU SP dla ubezpieczeń związanych z funduszem kapitałowym tworzona jest w wysokości jednostek ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych (UFK). RTU SP dla pozostałych linii biznesowych tworzone są metodami aktuarialnymi w oparciu o założenia dotyczące przyszłych składek, stóp procentowych (ustalonych na stałym poziomie), śmiertelności, zachorowalności i wypadkowości (ustalanych w dacie zawarcia polisy). Metody stosowane przy tworzeniu RTU SP nie uwzględniają przyszłych wyników finansowych.

Wycena do celów wypłacalności

Wartość RTU VII to suma najlepszego szacowania i marginesu ryzyka. Wartość najlepszego oszacowania wyznaczona jest jako wartość oczekiwana wszystkich przyszłych przepływów pieniężnych związanych z umowami ubezpieczenia. W wyznaczaniu przyszłych przepływów pieniężnych Towarzystwo przyjmuje założenia dotyczące przyszłych składek, świadczeń, kosztów i stóp procentowych na realistycznym poziomie, nie uwzględniając jednocześnie żadnych narutów ostrożnościowych. Przyjęte założenia podlegają cyklicznej weryfikacji i w razie potrzeby są uaktualniane. W przypadku ubezpieczeń związanych z funduszem kapitałowym rezerwa tworzona jest jako różnica wartości jednostek UFK oraz wartości bieżącej przyszłych marż (dodatkowych związanych z opłatami oraz ujemnych związanych z kosztami i świadczeniami). Składnikiem ostrożnościowym w przypadku RTU VII jest margines ryzyka w wysokości odzwierciedlającej profil ryzyka zawarty w zobowiązaniach Towarzystwa.

Korekta dopasowująca, korekty z tytułu zmienności i przejściowa struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka

W procesie wyznaczania RTU VII Towarzystwo nie stosuje korekty dopasowującej, korekty z tytułu zmienności i przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

D.3 Inne zobowiązania

Zobowiązania wycenia się w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Dokonując wyceny zobowiązań, zakład ubezpieczeń nie dokonuje dostosowań w celu uwzględnienia jego zdolności kredytowej. Każda klasa z pozostałych zobowiązań w bilansie ekonomicznym jest wyceniana zgodnie z zasadami Wypłacalność II. Zasady ujmowania stosowane dla istotnych grup pozostałych zobowiązań, uwzględniając założenia i oceny są przedstawione w niniejszym rozdziale. Danymi wejściowymi dla istotnych grup pozostałych zobowiązań są pozostałe zobowiązania ze sprawozdania finansowego sporzązonego zgodnie z zasadami PSR a następnie dokonywane są korekty wynikające zastosowania odmiennych podstaw, metod i założeń dla celów wypłacalność i wyceny zobowiązań w sprawozdaniu finansowym i są szerzej opisane w dalszej części rozdziału. Poza różnicami wynikającymi z odrębnych zasad wyceny występują również różnice wynikające z odrębnych zasad prezentacji. Zestawienie poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego w porównaniu do bilansu sporzązonego zgodnie z zasadami rachunkowości wraz ze wskazaniem charakteru różnic zaprezentowane zostało na początku niniejszego rozdziału.

D.3.1. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe, jeśli są istotne są uznane za zobowiązania Towarzystwa. Zobowiązania warunkowe uznaje się za istotne, jeśli informacja o ich wielkości i rodzaju może mieć wpływ na procesy decyzyjne odbiorcy tejże informacji. Zobowiązania warunkowe, na potrzeby wypłacalności, są wyceniane na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych wymaganych na wypełnienie tychże zobowiązań przy użyciu bazowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Zobowiązań warunkowych nie ujmuje się w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości.

W Towarzystwie wprowadzony został proces monitorowania zobowiązań warunkowych. Przynajmniej raz w roku dokonywana jest weryfikacja czy Towarzystwo posiada zobowiązania, które można zaklasyfikować jako zobowiązania warunkowe.

Po zidentyfikowaniu poszczególnych zobowiązań warunkowych dokonuje się ustalenia ich wartości, a następnie ocenia się istotność ustalonej wartości tych zobowiązań. W następnej kolejności weryfikuje się prawdopodobieństwo realizacji każdego zobowiązania warunkowego, a następnie ustala się jego wartość.

Zanim jednak zobowiązania warunkowe zostaną ujęte w bilansie ekonomicznym, weryfikuje się czy dana transakcja nie jest już objęta inną rezerwą dla celów wypłacalności, ponieważ wówczas zobowiązanie warunkowe nie występuje już dla celów wypłacalności.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wykazano zobowiązania warunkowe wynikające z udzielonych poręczeń oraz z tytułu prowadzonych spraw sądowych. Wartość zobowiązań warunkowych w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 1 087 368,35 zł. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazano zobowiązania warunkowe wynikające z udzielonych poręczeń oraz z tytułu prowadzonych spraw sądowych. Wartość zobowiązań warunkowych w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 448 345,59 zł.

D.3.2. Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

W Towarzystwie wycena pozostałych rezerw odbywa się do wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporzązonego na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji pozostałych rezerw. W bilansie ekonomicznym pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) są to zobowiązania, których termin lub kwota są niepewne, tj. rezerwy na koszty sądowe lub kwoty z tytułu

Wycena do celów wypłacalności

rozliczeń międzyokresowych przychodów, których termin i wysokość wypłaty jest niepewna. Dane wejściowe dla pozostałych rezerw są zawarte w stosownych rejestrach prowadzonych w Towarzystwie takich jak rejestr spraw sądowych, rozliczeń międzyokresowych.

W bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości pozycja pozostałych rezerw obejmuje także zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników oraz rezerwy na pozostałe koszty, w tym rezerwy na koszty z tytułu nie wykorzystanych przez pracowników urlopów (które w bilansie ekonomicznym prezentowane są w pozycji pozostałych zobowiązań).

Ze względu na brak aktywnego rynku wartość godziwą rezerw innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ustala się w oparciu o przedstawioną niżej metodę wyceny. Rezerwy ujmują się, gdy w związku z przeszłym zdarzeniem istnieje możliwe do wiarygodnego oszacowania zobowiązanie, które w sposób prawdopodobny skutkować będzie przyszłym wypływem środków. Rezerwy nie są rozpoznawane w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych. Rezerwy są wyceniane według najlepszego oszacowania kierownictwa Towarzystwa, w oparciu o dotychczasowe doświadczenie, według stanu na dzień bilansowy. Skutek zmiany pieniądza w czasie może być ujęty, jeśli jest istotny.

D.3.3. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Sposób wyceny i prezentacji odroczonych podatków dochodowych został opisany w punkcie D.1.3. niniejszego sprawozdania. W pozycji rezerwy z tytułu podatku odroczonego zostały ujęte wszystkie dodatnie różnice przejściowe i żadna z tych różnic nie wygasła.

D.3.4. Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

W bilansie ekonomicznym w pozycji Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych wykazywane są zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu zgodnie ze standardem MSSF 16 Leasing, które w bilansie do celów rachunkowości nie są rozpoznawane. Zobowiązania te wyceniane są alternatywną metodą wyceny, zgodnie z MSSF16, opisaną w części D.4.

Towarzystwo jako leasingobiorca rozpoznaje zobowiązania z tytułu umowy najmu.

D.3.5. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Niniejsza pozycja wykazywana jest w wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego. Towarzystwo stosuje wycenę do wartości godziwej na podstawie metody, która stosowana jest przy sporządzaniu rocznych sprawozdań finansowych wg PSR. Model wyceny jest adekwatny dla obydwu reżimów.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z różnic w wycenie zobowiązań z tytułu ubezpieczeń. W wycenie na potrzeby wypłacalności zostało uwzględnione prawdopodobieństwo zwrotu do ubezpieczających i ubezpieczonych nie odebranych wypłat z tytułu umów ubezpieczenia. Przeprowadzona została prognoza przewidywanej kwoty zobowiązań, które nie zostaną odebrane w kolejnych latach.

W oparciu o tę analizę wyznaczono % do skorygowania wartości zobowiązań celem wyznaczenia ich wartości godziwej.

Na potrzeby rachunkowości zobowiązania na dzień bilansowy wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Dane wejściowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń zawarte są w rejestrze świadczeń oraz w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie, natomiast dla zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych zawarte są w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie.

D.3.6. Zobowiązania z tytułu reasekuracji

Zgodnie z przyjętymi przez Towarzystwo zasadami prezentacji całą kwotę wykazaną w pozycji "zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej" w bilansie dla celów wypłacalności (kolumna C0010) stanowią zobowiązania wobec zakładów reasekuracji przeterminowane na dzień bilansowy. Pozycja R0830 "zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej" w formularzu S.02.01 sporządzonym dla celów wypłacalności jest zgodna z pozycją pasywów H.II „zobowiązania z tytułu reasekuracji” w bilansie sporządzonym dla celów rachunkowości. W pozycji „należności/zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej” Towarzystwo uwzględnia nie uregulowane na dzień bilansowy rozrachunki z reasekuratorami - zobowiązania względem reasekuratora dotyczące składek ubezpieczeniowych wymagalnych na dzień bilansowy oraz należności od reasekuratora dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych wypłaconych na dzień bilansowy. Przeterminowane na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej identyfikowane są na podstawie daty powstania rozrachunków z reasekuratorem. Wszystkie nie uregulowane na dzień bilansowy rozrachunki z reasekuratorem, powstałe z tytułu wymagalnej składy i wypłaconego świadczenia ubezpieczeniowego w danym okresie sprawozdawczym Towarzystwo prezentuje, jako zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej.

Wycena do celów wypłacalności

Dane wejściowe dla zobowiązań z tytułu reasekuracji zawarte są w rejestrze rozrachunków z tytułu reasekuracji prowadzonym na postawie zawartych umów reasekuracji.

D.3.7. Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Niniejsza pozycja zawiera wartość wszystkich zobowiązań o charakterze handlowym, które nie są wykazywane we wcześniej wymienionych kategoriach bilansu ekonomicznego. Wykazywana jest w wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonego na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji i wyceny.

W bilansie ekonomicznym w pozycji pozostałych zobowiązań uwzględnia się stan rezerw na pozostałe koszty, w tym rezerw na koszty z tytułu nie wykorzystanych przez pracowników urlopów (wykazywanych w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości w pozycji pozostałych rezerw), co stanowi różnicę prezentacyjną oraz wyłącza się zobowiązania z tytułu ZFŚS, co stanowi różnicę w zasadach wyceny.

Prezentowane w niniejszej pozycji zobowiązania mają charakter krótkoterminowy (do 1 roku) i w ocenie Towarzystwa ich wycena nie odbiega od bieżących przepływów pieniężnych. W związku z powyższym niepewność ich oszacowania jest nieistotna - bliska零. Przy wycenie rezerw na pozostałe koszty istnieje teoretyczne ryzyko szacunku, jednak bazując na historii Towarzystwo stoi na stanowisku, iż szacunki nie odbiegają od rzeczywistych wartości poniesionych kosztów w związku z czym niepewność ich oszacowania jest nieistotna.

Do pozostałych zobowiązań Towarzystwo kwalifikuje pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować.

Dane wejściowe dla kategorii Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) zawarte są w księdze głównej i pomocniczej Towarzystwa (takie jak rozrachunki z Urzędem Skarbowym i ZUS, nieprzeterminowane zobowiązania z tytułu ubezpieczeń), rejestrze faktur, systemie kadrowo-płacowym.

D.3.8. Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

W pozycji Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) Towarzystwo wykazało ujemny udział w podmiocie powiązanym Notus Finanse S.A. jako zobowiązanie (liczony według skorygowanej metody praw własności na nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami). Informacje na temat Udziałów w jednostkach powiązanych, w tym udziałów kapitałowych zostały opisane w części D.1.5. sprawozdania. Aktywo przyjęto wartość ujemną, dlatego Towarzystwo zaprezentowało tę pozycję jako zobowiązanie o wartości dodatniej.

D.3.9. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Wszystkie programy określonych świadczeń, które są prowadzone przez Towarzystwo zgodnie z wymogami prawa oraz wewnętrznym regulaminem wynagradzania na rzecz swoich pracowników, nie posiadają wydzielonych aktywów. Programy te są finansowane z ogólnych środków finansowych Towarzystwa.

Zobowiązania z tytułu premii dla pracowników, rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz bieżące zobowiązania wobec pracowników prezentowana jest w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji R0840 Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji).

Zobowiązania z tytułu rezerwy na świadczenia emerytalne prezentowane są w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji R0760 Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników. Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 445 686,71 zł, natomiast ze względu na brak wyodrębnionej pozycji w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości, zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników prezentowane są w tej samej wysokości w pozycji pozostałych rezerw (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe). Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników obejmują świadczenia płatne pracownikom Towarzystwa w związku z ich przejściem na emeryturę. Wartość rezerwy jest przedmiotem kalkulacji aktuarialnej bazującej na długoterminowych projekcjach wzrostu wynagrodzenia, stopy inflacji oraz rotacji pracowników. Odprawy emerytalne są wypłacane przez Towarzystwo jednorazowo, w momencie przejścia pracownika na emeryturę.

D.3.10. Zobowiązania wynikające z umów leasingowych

Zarówno w 2020 roku jak i 2019 roku Towarzystwo nie było stroną umów leasingu finansowego. Informacje na temat leasingu operacyjnego zostały opisane w rozdziale A.4 sprawozdania.

Wycena do celów wypłacalności

D.4 Alternatywne metody wyceny

Alternatywne metody wyceny są wykorzystywane przez Towarzystwo w celu ustalenia wartości godziwej aktywów i zobowiązań, jeżeli ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach są niedostępne lub jeśli nie istnieją aktywne rynki dla danych składników aktywów lub zobowiązań.

Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założień, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanych metod wyceny w porównaniu do zebranych doświadczeń.

Towarzystwo stosuje metody alternatywne dla wyceny następujących aktywów i zobowiązań:

Obligacje

Wartość godziwą obligacji, dla których kryteria aktywnego rynku nie są spełnione Towarzystwo wyznacza za pomocą alternatywnych metod wyceny, korzystając z wyceny dostarczanej przez podmiot ustalający ceny (autoryzowany serwis informacyjny).

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny

Zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny ujmuje się również aktywa z tytułu umów leasingu zawartych w standardzie MSSF 16. Aktywa z tytułu prawa użytkowania ujmuje się w bilansie dla celów wypłacalności w zależności od rodzaju/natury aktywów będących przedmiotem leasingu, zatem najmowane przez Towarzystwo (jako leasingobiorca) powierzchnie biurowe oraz użytkowane samochody Towarzystwo wykazuje w pozycji R0060 Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny.

W bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości aktywa z tytułu prawa użytkowania nie są rozpoznawane. Towarzystwo, jako leasingobiorca, rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania (right-of-use asset). W bilansie sporządzonym zgodnie z wymogami Wypłacalność II umowy najmu zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy jako płacone czynsze za wynajem powierzchni biura przez czas trwania umowy zdyskontowane do wartości bieżącej. Umowy użytkowania samochodów służbowych zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy według kosztu najmu zdyskontowanego na dzień wyceny, czyli zawarcia umowy. Tak określona wartość początkowa podlega amortyzacji zgodnie z okresem trwania umowy najmu.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Towarzystwo jako leasingobiorca z tytułu umów leasingu zgodnie ze standardem MSSF 16, wykazuje zobowiązanie finansowe w pozycji R0800 jako zobowiązanie finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych ponieważ podmiot wobec którego rozpoznano zobowiązanie finansowe z tytułu umów leasingu nie jest instytucją kredytową. W bilansie sporządzonym zgodnie z wymogami Wypłacalność II umowy najmu zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy jako płacone czynsze za wynajem powierzchni biura przez czas trwania umowy zdyskontowane do wartości bieżącej. Umowy użytkowania samochodów służbowych zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy według kosztu najmu zdyskontowanego na dzień wyceny, czyli zawarcia umowy. Tak określona wartość początkowa podlega amortyzacji zgodnie z okresem trwania umowy najmu.

D.5 Wszelkie inne informacje

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku nie nastąpiły istotne zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub szacunkach aktywów i zobowiązań.

Zarządzanie kapitałem

E. Zarządzanie kapitałem

Wstęp

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje z zakresu zarządzania kapitałem, w tym uzgodnienie kapitałów prezentowanych zgodnie z zasadami rachunkowości do środków własnych prezentowanych zgodnie z zasadami wypłacalności, informacje dotyczące kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.1 Środki własne

Cele, zasady i procesy stosowane przez zakład w celu zarządzania swoimi środkami własnymi

Zarządzanie środkami własnymi Towarzystwa musi odbywać się w sposób efektywny w celu optymalizacji zwrotu z kapitału dla akcjonariusza, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony ubezpieczonych przed niewypłacalnością.

Zarządzanie kapitałami Towarzystwa uwzględnia kryteria zapewniające spełnienie regulacyjnych wymagań kapitałowych w zakresie pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności oraz utrzymanie poziomu kapitałów, który umożliwia konkurencyjność Towarzystwa na rynku ubezpieczeniowym.

Podstawowym procesem planowania środków własnych jest opracowywanie planu kapitałowego Towarzystwa. Plan kapitałowy opracowywany jest w ramach przygotowania 3-letniego, aktualizowanego corocznie, planu finansowego oraz prognozy bilansu według Wypłacalność II.

Zasady zarządzania kapitałem, w celu utrzymania określonego poziomu kapitałów (w tym dostępność poszczególnych pozycji kapitałów i wielkość transakcji kapitałowych) oraz monitorowania poziomu kapitałów w Towarzystwie są zgodne z zasadami przyjętymi w Grupie NN (z uwzględnieniem polskich przepisów prawa i rekomendacji wydanych przez organ nadzoru) i zostały opisane w Polityce kapitałowej Towarzystwa.

W dokumencie określono role i obowiązki osób uczestniczących w zarządzaniu kapitałem, a także procesy związane z przepływami kapitałowymi, w szczególności w zakresie rekomendacji i zatwierdzania transakcji kapitałowych, dokapitalizowania, wypłat dywidendy, jak również w zakresie monitorowania i informowania o zmianach w kapitałach Towarzystwa oraz monitorowania i komunikowania zmian w przepisach prawa wpływających na zarządzanie kapitałami.

Aby zapewnić klientom odpowiedni poziom bezpieczeństwa kapitałowego Towarzystwo określiło cel kapitałowy i minimalny próg kapitałowy, które zapewniają ograniczenie niewykorzystanego kapitału i zapobiegają spadkowi kapitałów poniżej poziomu określonego przepisami prawa powodującego uruchomienie czynności ze strony organu nadzoru.

Wysokość i jakość środków własnych

Środki własne, zgodnie z zasadami wypłacalności, są podzielone na trzy kategorie, w zależności od ich jakości i zdolności do pokrycia strat. Kategoria 1 jest dodatkowo podzielona na środki własne nieograniczone i ograniczone. Dopuszczalność środków własnych do pokrywania wymogów kapitałowych jest ograniczona. Ograniczenia dotyczą dopuszczalności ograniczonych środków własnych z kategorii pierwszej jak i dopuszczalności kategorii drugiej i trzeciej. Ograniczone środki własne z kategorii pierwszej nie mogą przekroczyć 20% całej kategorii pierwszej, natomiast całość środków własnych kategorii 2 i 3 nie może przekroczyć 50% kapitałowego wymogu wypłacalności. Jednocześnie dopuszczalność środków własnych kategorii 3 do pokrywania wymogu jest ograniczona do 15%.

Środki własne Towarzystwa w 2020 roku spełniają warunki art. 245 ust. 2 UODUiR, przy uwzględnieniu czynników określonych w art. 245 ust. 3 tejże ustawy i w związku z powyższym należą do kategorii 1. Środki własne nie są podporządkowane i nie mają ograniczenia czasu trwania. Całość środków własnych jest dopuszczona na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wysokość podstawowych środków własnych Towarzystwa, po odliczeniach wyniosła 2 181 211 tys. zł i składała się z kapitału zakładowego w wysokości 41 000 tys. zł oraz rezerwy uzgodnionej w wysokości 2 140 211 tys. zł.

Zgodnie z formularzem S.23.01 (przedstawionym poniżej, w tys. zł oraz znajdującym się w części F Formularze ilościowe), według metodologii Wypłacalność II, Towarzystwo posiada wyłącznie środki własne z Kategorii 1, nieograniczone.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie występowały pozycje środków, które mogłyby być zaklasyfikowane do innych kategorii niż 1.

Zarządzanie kapitałem

	Ogółem	Kategoria 1 nieograniczone	Kategoria 1 ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35					
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	41 000	41 000	0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	2 140 211	2 140 211	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II					
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	0	0	0	0	0
Odliczenia					
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	2 181 211	2 181 211	0	0	0
Uzupełniające środki własne					
Uzupełniające środki własne ogółem	0	0	0	0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne					
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	2 181 211	2 181 211	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	2 181 211	2 181 211	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	2 181 211	2 181 211	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	2 181 211	2 181 211	0	0	0
SCR	963 171	0	0	0	0
MCR	295 086	0	0	0	0
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	226,46%	0	0	0	0
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	739,18%	0	0	0	0

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje dotyczące struktury, wysokości i jakości środków własnych na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego oraz na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego łącznie z informacją na temat zmian w każdej kategorii, które zaszły w okresie sprawozdawczym (w tys. zł):

Zarządzanie kapitałem

	Ogółem 2019	Ogółem 2020	Zmiana
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	81 960	91 118	9 158
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	16 405	19 199	2 793
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 914 676	2 944 498	29 822
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 343 146	5 530 631	187 485
Kwoty należne z umów reasekuracji	6 627	2 774	-3 852
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	45 330	64 421	19 091
Należności z tytułu reasekuracji biernej	153	604	452
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	780	78 247	77 467
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	43 987	61 554	17 568
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	0	0	0
Aktywa razem według Wypłacalność II	8 453 063	8 793 047	339 984
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	1 000 313	927 540	-72 774
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	4 561 995	4 692 313	130 317
Zobowiązania warunkowe	448	1 087	639
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	1 171	805	-365
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	138	446	308
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0	0	0
Instrumenty pochodne	0	0	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	10 662	9 513	-1 149
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	518 093	553 895	35 802
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	28 434	39 904	11 469
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	2 064	3 816	1 751
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	100 348	113 123	12 775
Zobowiązania razem według Wypłacalność II	6 223 668	6 343 487	119 819
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	2 229 395	2 449 560	220 165
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	-193 300	-268 350	-75 050
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	41 000	41 000	0
Rezerwa uzgodnieniowa	1 995 096	2 140 211	145 115
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	2 036 096	2 181 211	145 115

Na zmianę wartości podstawowych środków własnych po odliczeniach w okresie 2020 roku wpłynęło szereg czynników, z tego jako najważniejsze należy wskazać:

- wygaśnięcie części umów ubezpieczenia;
- dywidenda oczekiwana do wypłaty w okresie następnych 12 miesięcy;
- zmiany w otoczeniu ekonomicznym wpływające na krzywe stopy procentowych wykorzystywanych do wyceny aktywów i zobowiązań;
- zmiany założeń nie-ekonomicznych wpływające na zmianę wyceny zobowiązań (rezerw techniczno-ubezpieczeniowych)
- sprzedaż nowych umów ubezpieczenia.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wzrosły w roku 2020 o kwotę 58 mln zł. Zmiana ta wynika z szeregu czynników, wśród których należy wskazać między innymi:

Zarządzanie kapitałem

- zmianę wartości najlepszego oszacowania dla produktów z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, wynikającą głównie z rozpoznania dodatkowych składek, lepszego niż zakładane utrzymania portfela, jak również ze zmiany wartości jednostek uczestnictwa (334 mln zł),
- wzrost najlepszego oszacowania z uwagi na polisy zawarte w 2020 roku (80 mln zł),
- zmianę najlepszego oszacowania z uwagi na rozwój portfela, w tym przyjęte składki, wypłacone odszkodowania, poniesione koszty, rozpoznane marże (- 417 mln zł),
- zmianę najlepszego oszacowania wynikającą ze zmian założeń nierynkowych oraz założeń ekonomicznych (-37 mln zł),
- zmianę najlepszego oszacowania wynikającą z rozwoju stopy procentowej (50 mln zł),
- wzrost marginesu ryzyka (48 mln zł).

Zmiana wartości odroczonego podatku dochodowego w 2020 roku wynika wprost ze zmian dokonanych na poszczególnych składnikach bilansu ekonomicznego.

Wzrost środków własnych o 145 115 tys. zł w porównaniu do ubiegłego roku sprawozdawczego powiązany jest ze zmianą wartości aktywów w kwocie 339 984 tys. zł i zmianą wartości zobowiązań w kwocie -119 819 tys. zł.

Kapitał zakładowy Towarzystwa nie uległ zmianie w 2020 roku.

W 2020 roku Towarzystwo nie emitowało oraz nie umarżało elementów środków własnych.

Rezerwa uzgodnieniowa

Rezerwa uzgodnieniowa Towarzystwa jest równa łącznej nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami, pomniejszonej o następujące elementy:

- pozostałe pozycje podstawowych środków własnych (w tym kapitał zakładowy);
- przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia (w tym podatek od niektórych instytucji finansowych, stanowiący obciążenie finansowe dla zakładu, w wysokości równej obciążeniom przewidywanym z tytułu tego podatku w okresie kolejnych 12 miesięcy).

Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w rocznym sprawozdaniu finansowym a podstawowymi środkami własnymi obliczonymi zgodnie z zasadami wypłacalności

Różnice pomiędzy kapitałem własnym zaprezentowanym w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym według zasad rachunkowości a podstawowymi środkami własnymi wyznaczonymi według zasad wypłacalności wynikają głównie z:

- różnic w wycenie poszczególnych pozycji bilansu;
- eliminacji z bilansu sporządzanego zgodnie z zasadami wypłacalności aktywowanych kosztów akwizycji (ref. D.1.1.) oraz wartości materialnych i prawnych (ref. D.1.2.);
- odmiennych zasad wyceny lokat, dłużnych papierów wartościowych i udziałów w jednostkach powiązanych (ref. D.1.5, D.4.);
- odmiennych zasad wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (ref. D.2.);
- zmian w wartościach aktywa (ref. D.1.3.) i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (ref. D.3.3.) spowodowanej zastosowaniem różnych wycen dla niektórych pozycji bilansu ekonomicznego, podczas gdy podstawa opodatkowania tych elementów pozostała taka sama;
- wartości przewidywanych dywidend oraz wypłat i obciążień (podatek od niektórych instytucji finansowych).

Przewidywane dywidendy oraz wypłaty i obciążenia dla celów wypłacalności pomniejszają środki własne, natomiast w bilansie sporządzonym według zasad rachunkowości dywidendy są ujmowane dopiero po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i podjęciu uchwały przez walne zgromadzenie akcjonariuszy o podziale zysku, zaś podatek od niektórych instytucji finansowych jest ujmowany na bieżąco, według stanu aktywów na ostatni dzień miesiąca.

Dla celów wypłacalności zostało przyjęte założenie, że 100% zysku netto Towarzystwa osiągniętego w 2019 roku oraz 50% zysku netto Towarzystwa osiągniętego w 2020 roku zostanie wypłacone w formie dywidendy dla udziałowców i taka wartość została uwzględniona, jako przewidywana dywidenda pomniejszająca środki własne.

Przewidywane obciążenia stanowi natomiast wartość podatku od niektórych instytucji finansowych w okresie kolejnych 12 miesięcy, wyliczona, jako dwunastokrotność szacowanego miesięcznego zobowiązania z tytułu tego podatku.

Zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z wymogami wypłacalności oraz różnice pomiędzy podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności a stosowanymi dla celów rachunkowości zostały opisane w rozdziale D Wycena dla celów wypłacalności.

W poniższej tabeli przedstawiono uzgodnienie kapitału prezentowanego w sprawozdaniu finansowym zgodnie z zasadami rachunkowości do nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami i podstawowych środków własnych obliczonych dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2020 roku (w tys. zł).

Zarządzanie kapitałem

Dane na 31 grudnia 2020 roku w tys. zł

	2020	Ref.
Kapitał własny	1 107 030	
Eliminacja aktywowych kosztów akwizycji	-272 808	D.1.1.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie aktywowych kosztów akwizycji	51 834	D.1.3., D.3.3.
Eliminacja wartości niematerialnych i prawnych	-73 267	D.1.2.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie wartości niematerialnych i prawnych	13 921	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny aktywów - lokaty	60 993	D.1.5., D.4.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie aktywów - lokaty	-11 589	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny udziałów w jednostkach powiązanych	-25 333	D.1.5.
Różnice z wyceny rzeczowych aktywów trwałych	9 308	D.1.4.
Różnice z wyceny pozostałych aktywów	-6 858	D.1.5.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie pozostałych aktywów	-466	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	1 981 934	D.2.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-376 567	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny zobowiązań, w tym umów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	273	D.3.2., D.3.5., D.3.7.
Różnice z wyceny zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	-9 513	D.3.4.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie zobowiązań	1 756	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny zobowiązań warunkowych	-1 087	D.3.1.
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	2 449 560	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	-268 350	
Podstawowe środki własne	2 181 211	

Odroczone podatki dochodowe

W poniższej tabeli przedstawiono kalkulację odroczonych podatków dochodowych na dzień 31 grudnia 2020 roku (w tys. zł).

Tytuł	Podstawa	Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Wycena aktywów finansowych	871 165		165 521
Wycena pozostałych aktywów	146		28
Wycena aktywów finansowych	13 845	2 630	
Wycena pozostałych rezerw	60 676	11 528	
Wycena limitów kosztów z jednostkami powiązanymi	12 340	2 345	
Wycena obligacji	60 993		11 589
Odpis aktualizujący wartość należności	38 846	7 381	
Wycena depozytów	641	122	
Wartości niematerialne i prawne	73 267	13 921	
Aktywowane koszty akwizycji	272 808	51 834	
Należności z tytułu ubezpieczeń	2 680	509	
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	4 177	794	
Pozostałe należności	84	16	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1 981 934		376 567
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	273		52
Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	725		138
Leasing	205	39	
Razem	91 118		553 895

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych zaprezentowano w bilansie ekonomicznym w szyku rozwartym, tj. aktywa z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie aktywów, natomiast rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie zobowiązań, bez kompensowania aktywów z rezerwami.

W poniższej tabeli przedstawiono rozliczenie aktywa (DTA) i rezerwy (DTL) z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kolejnych okresach.

Zarządzanie kapitałem

Rozliczenie DTA i DTL	do 1 miesiąca	1 – 3 miesiące	3 – 12 miesięcy	1 – 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
DTA	2 044	5 760	18 872	50 061	14 381	91 118
DTL	-7 782	-14 072	-56 861	-180 792	-294 388	-553 895
Razem	-5 737	-8 312	-37 989	-130 731	-280 007	-462 777

Analiza realizacji aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego w kolejnych okresach wykazała bezpieczną realizację aktywa.

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)

Kapitałowy wymóg wypłacalności spółki obliczany jest na podstawie metody nazywanej Formułą Standardową. Szczegóły Formuły Standardowej obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności zdefiniowane są w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającym dyrektywę Wypłacalność II (z późniejszymi zmianami). Uwzględnione szczegółowe obszary dotyczą innymi:

- metod, założeń i kalibracji dla Formuły Standardowej kapitałowego wymogu wypłacalności na podstawie 99,5 % wartości narażonej na ryzyko w perspektywie jednego roku;
- podzbioru parametrów standardowych dotyczących ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie, ubezpieczeniach zdrowotnych;
- parametrów zależności Formuły Standardowej.

W systemie Wypłacalność II całkowity kapitałowy wymóg wypłacalności zakładu ubezpieczeń wyznaczany jest w oparciu o oszacowane kapitały dla poszczególnych ryzyk w podziale na moduły oraz podmoduły. W kolejnym etapie, w standardowym rozwiązaniu Wypłacalność II, poszczególne wymogi z podmodułów/modułów są agregowane metodą wariancji-kowariancji, umożliwiając uwzględnienie efektu dywersyfikacji. W przypadku podmodułu opartego na metodzie scenariuszowej wymagającej ponownego obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w celu określenia zmiany środków własnych Towarzystwo wykorzystuje metodologię portfeli replikujących zgodnie z artykułem 83 Rozporządzenia Delegowanego.

Korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat związana jest z ograniczaniem ryzyka przez przyszłe świadczenia uznaniowe w odniesieniu do ryzyka w ubezpieczeniach na życie oraz ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie. Zobowiązania Towarzystwa wynikające z zawartych polis charakteryzują się nieistotnymi przyszłymi świadczeniami uznaniowymi i w związku z powyższym nie ma zastosowania korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat.

Towarzystwo oblicza korektę z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat jako zmianę wartości odroczonych podatków dochodowych Towarzystwa spowodowaną nagłą stratą równą sumie (a) podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności, (b) wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego.

W przypadku, gdy dla inwestycji w formie funduszy zbiorowego inwestowania nie można zastosować metody opartej na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko, kapitałowy wymóg wypłacalności Towarzystwo oblicza na podstawie docelowej alokacji aktywów bazowych dla wszystkich właściwych podmodułów wymogu kapitałowego zgodnie z artykułem 84 Rozporządzenia Delegowanego. Dla wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności metodą standardową Towarzystwo nie stosuje parametrów specyficznych zgodnie art. 104 ust. 7 Dyrektywy 2009/138/WE.

Poniższe zestawienia prezentują kapitałowy wymóg wypłacalności i podstawowy wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2020 roku (w tys. zł):

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)

	2020
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności	2 181 211
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	1 108 088
Ryzyko operacyjne	56 596
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0
Zdolność odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	-201 514
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art.4 dyrektywy 2003/41/WE	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	963 171

Zarządzanie kapitałem

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności

	2020
Ryzyko rynkowe	274 657
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	26 651
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	885 010
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	268 610
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	0
Dyweryfikacja	-346 389
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	0
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	1 108 088

Posiadane środki własne pozwalają na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności z nadwyżką – współczynnik wypłacalności wynosi 226,46%.

Dodatkowe informacje dotyczące kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) można znaleźć w formularzu S.25.01.01.01 Kapitałowy wymóg wypłacalności - dla podmiotów stosujących Formułę Standardową zawartym w sekcji F niniejszego sprawozdania.

Zdolność odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat

Korekta z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat jest równa zmianie wartości odroczonych podatków dochodowych Zakładu spowodowaną stratą w wysokości podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności (BSCR) powiększonego o wymóg kapitałowy ryzyka operacyjnego; jak wspomniano powyżej w Towarzystwie nie ma zastosowania korekty z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat.

Na kwotę korekty z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat w wysokości 201 514 tys. zł składają się (a) korekta uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego (np. moduł BSCR związany z masowymi rezygnacjami) w wielkości 150 627 tys. zł (b) korekta uzasadniona odniesieniem do możliwego przyszłego zysku podlegającego opodatkowaniu w kwocie 50 887 tys. zł. Warto odnotować, iż w Towarzystwie nie ma zastosowania korekty uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy (bieżący rok, przyszłe lata). W przypadku punktu (b) Zakład stosuje się do przepisów dotyczących terminów przeniesienia na kolejny okres nierośliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych.

Opis aktywów oraz zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego znajduje się w rozdziale E.1 niniejszego sprawozdania. Na potrzeby oszacowania korekty z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat Zakład przyjął stałe wartości dla (a) aktywów z tytułu odroczonego podatku, (b) innych zobowiązań (odroczonego podatku) niż z tytułu różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)

Wypłacalność II określa minimalny wymóg kapitałowy przy poziomie wartości narażonej na ryzyko wynoszącym 85% oraz zawiera zasady, zgodnie z którymi wymóg ten ma być obliczany. Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) jest obliczany zgodnie z Rozdziałem VII Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku (z późniejszymi zmianami). Obliczenie MCR łączy formułę liniową o dolnej granicy 25% i górnej granicy 45% kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) obliczoną przy zastosowaniu Formuły Standardowej. MCR podlega nieprzekraczalnemu dolnemu progowi 3 700 000 EUR. Na komponent liniowy MCR składają się rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (w podziale wymaganym przez artykuł 251 Rozporządzenia Delegowanego) oraz całkowita suma na ryzyku będąca sumą, w odniesieniu do każdej umowy, sum na ryzyku umów ubezpieczenia.

Poniższe zestawienie prezentuje minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2020 roku (w tys. zł).

Zarządzanie kapitałem

Minimalny wymóg kapitałowy

	2020
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	2 181 211
Kategoria 1 - nieograniczona	2 181 211
Kategoria 1 - ograniczona	0
Kategoria 2	0
Minimalny wymóg kapitałowy	295 086
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	739,18%

Poniższa tabela zawiera natomiast dane wejściowe do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2020 roku (w tys. zł) (załącznik S.28.01.01 do niniejszego sprawozdania).

Minimalny wymóg kapitałowy

	2020
Liniowy MCR	295 086
SCR	963 171
Górny próg MCR	433 427
Dolny próg MCR	240 793
Łączny MCR	295 086
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	17 090
Minimalny wymóg kapitałowy	295 086

Na wzrost kapitałowego wymogu wypłacalności składają się przede wszystkim: (a) zmiany w strukturze terminowej podstawowych stóp procentowych wolnych od ryzyka, (b) zmiany w modelach przepływów pieniężnych i przyjętych założeniach wykorzystywanych przy obliczaniu najlepszego oszacowania, (c) rozwój portfela polis Towarzystwa.

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

W Towarzystwie nie ma zastosowania podmoduł ryzyka cen akcji opartego na duracji.

E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo nie stosuje modelu wewnętrznego na potrzeby wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W okresie sprawozdawczym, za rok 2020, oraz na dzień bilansowy przygotowania sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej nie zachodziły żadne przypadki niezgodności z minimalnym wymogiem kapitałowym lub istotnej niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności zakłada ubezpieczeń.

E.6 Wszelkie inne informacje

Nie odnotowano innych istotnych zmian w zakresie zarządzania kapitałem Towarzystwa w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Dodatkowe kwestie

W związku z wypełnieniem wymogu wynikającego z art.288 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Towarzystwo informuje, iż dane statystyczne dotyczące postępowania pozasądowych, o których mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym z udziałem Zakładu ubezpieczeń są publikowane na stronie internetowej Towarzystwa pod adresem:

<https://www.nn.pl/dla-ciebie/notowania-i-wyniki-finansowe/raporty-finansowe.html>

Formularze ilościowe

Formularze ilościowe

Niniejszy rozdział sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zawiera dane ilościowe, które Towarzystwo ma obowiązek podać do wiadomości publicznej. Wszystkie informacje ilościowe wymagane do ujawnienia publicznego zawarte są w niżej wymienionych Formularzach ilościowych:

Kod formularza	Nazwa formularza
S.02.01.02	Pozycje bilansowe
S.05.01.02	Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych
S.12.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
S.23.01.01	Środki własne
S.25.01.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
S.28.01.01	Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Dane liczbowe odzwierciedlające kwoty pieniężne ujawnione w formularzach ilościowych wyrażone są w tysiącach polskich złotych.

Formularze ilościowe

Formularz S.02.01.02 Pozycje bilansowe

S.02.01.02

Pozycje bilansowe

Aktywa	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	
	C0010	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	91 118
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	19 199
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	2 944 498
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	37 941
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	2 498 339
Obligacje państwowie	R0140	2 288 013
Obligacje korporacyjne	R0150	210 326
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	361 986
Instrumenty pochodne	R0190	132
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	46 101
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	5 530 631
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	2 774
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	0

Formularze ilościowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	2 572
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	319
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	2 253
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	203
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	64 421
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	604
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	78 247
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	61 554
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0
Aktywa ogółem	R0500	8 793 047
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	927 540
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	-382 182
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	-424 124
Margines ryzyka	R0640	41 942

Formularze ilościowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	1 309 722
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	1 183 244
Margines ryzyka	R0680	126 477
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	4 692 313
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	4 377 639
Margines ryzyka	R0720	314 674
Zobowiązania warunkowe	R0740	1 087
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	805
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	446
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	553 895
Instrumenty pochodne	R0790	270
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	9 513
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	39 904
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	3 816
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	113 123
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane niewiązonne do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	776
Zobowiązania ogółem	R0900	6 343 487
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	2 449 560

Formularze ilościowe

Formularz S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych

Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie							Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Składki przypisane									
Brutto	R1410	487 183	114 219	709 170	344 695	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1420	5 339	121	1 041	9 029	0	0	0	0
Netto	R1500	481 844	114 098	708 129	335 667	0	0	0	1 639 737
Składki zarobione									
Brutto	R1510	485 388	115 350	709 150	338 079	0	0	0	1 647 967
Udział zakładów reasekuracji	R1520	5 339	121	1 041	9 029	0	0	0	15 530
Netto	R1600	480 049	115 230	708 109	329 051	0	0	0	1 632 438
Odszkodowania i świadczenia									
Brutto	R1610	179 808	248 013	523 524	71 371	0	0	0	1 022 716
Udział zakładów reasekuracji	R1620	2 561	0	505	2 817	0	0	0	5 883
Netto	R1700	177 247	248 013	523 020	68 554	0	0	0	1 016 833
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych									
Brutto	R1710	0	80 591	-185 034	-42 673	0	0	0	-147 117
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	14	0	0	0	0	14
Netto	R1800	0	80 591	-185 048	-42 673	0	0	0	-147 131
Koszty poniesione	R1900	161 682	28 958	108 954	311 797	0	0	0	611 392
Pozostale koszty	R2500								2 517
Koszty ogółem	R2600								613 909

Formularze ilościowe

Formularz S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			Pozostałe ubezpieczenia na życie		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami		
C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka	Najlepsze oszacowanie	X							
Najlepsze oszacowanie brutto		1 742 035	0	4 377 639	-560 315	1 525	0	0	5 560 883
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0	0	203	2 279	-26	0	0	2 455

Formularze ilościowe

	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			Pozostałe ubezpieczenia na życie		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	
		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami					
C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	1 742 035		0	4 377 436	-562 594	1 551	0	0	5 558 428
Margines ryzyka	R0100	10 153	314 674		116 325			0	0	441 151
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0		0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0		0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	1 752 188	4 692 313		-442 466			0	0	6 002 034

Formularze ilościowe

		Ubezpieczenia na życie (bezpochodna działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniemi z tytułu ubezpieczeń	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (przyjęta reasekuracja)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)		
		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0					0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem	R0020	0					0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka									
Najlepsze oszacowanie									
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030		-424 124		0		0	0	-424 124
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0080		319		0		0	0	319
Margines ryzyka	R0090		-424 443		0		0	0	-424 443
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	R0100						0	0	41 942
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110						0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120		0		0		0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0					0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	-382 182					0	0	-382 182

Formularze ilościowe

Formularz S.23.01.01 Środki własne

Środki własne
Own funds
S.23.01.01.01

	Ogółem / Total	Tier 1 - nieograniczone	Tier 1 – ograniczone	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35					
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	41 000	41 000	0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0	0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0	0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0		
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	2 140 211	2 140 211		
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0			0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II					
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0			
Odliczenia					
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	2 181 211	2 181 211	0	0
Uzupełniające środki własne					
Nieoplacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0		0	
Nieoplacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0		0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0		0	0
Prawne wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0		0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0		0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0		0	
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0		0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodne z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0		0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0		0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0		0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne / Available and eligible own funds					
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	2 181 211	2 181 211	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	2 181 211	2 181 211	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	2 181 211	2 181 211	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	2 181 211	2 181 211	0	0
SCR	R0580	963 171			
MCR	R0600	295 086			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	226,46%			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	739,18%			

Formularze ilościowe

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	2 449 560
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	268 350
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	41 000
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	2 140 211
Oczekiwane zyski / Expected profits		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	1 610 108
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	1 610 108

Formularze ilościowe

Formularz S.25.01.21 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową - Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności

	Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia	
		C0110	C090	C0100
Rzyko rynkowe	R0010	274 657		Brak
Rzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	26 651		
Rzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	885 010	Brak	Brak
Rzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	268 610	Brak	Brak
Rzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	Brak	Brak
Dyweryfikacja	R0060	-346 839		
Rzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	1 108 088		

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności

	C0100
Rzyko operacyjne	R0130 56 596
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140 0
Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150 -201 514
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160 0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200 963 171
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210 0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220 963 171
Inne informacje na temat SCR	
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400 0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałe części	R0410 0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420 0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430 0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440 0

Formularze ilościowe

Podejście do stawki podatkowej		Tak/Nie
		C0109
Podejście oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	Nie

Obliczanie zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat

		LAC DT
		C0130
LAC DT	R0640	-201 514
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	-150 627
LAC DT uzasadniona odniesieniem do prawdopodobnego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	-50 887
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, rok bieżący	R0670	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, lata przyszłe	R0680	0
Maksymalna LAC DT	R0690	-221 290

Formularze ilościowe

Formularz S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

S.28.01.01.02

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

	C0010
MCR _{NL} Wynik	R0010

	Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
	C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	0
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	0
Ubezpieczenia i reasekuracja proporcjonalna kredytów i poręczeń	R0100	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0

Formularze ilościowe

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040	
MCR _L Wynik		295 086	
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane		R0210	1 742 035
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe		R0220	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym		R0230	4 377 436
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych		R0240	0
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie		R0250	285 698 229

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	295 086
SCR	R0310	963 171
Górny próg MCR	R0320	433 427
Dolny próg MCR	R0330	240 793
Łączny MCR	R0340	295 086
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 090
		C0070
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	295 086

Podpisy

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu

Paweł Kacprzyk

Anita Bogusz

Edyta Fundowicz

Jacek Koronkiewicz

Magdalena Macko-Gizińska

Andrzej Miron

Prezes Zarządu

Członek Zarządu

Warszawa, 26 marca 2021 roku